

Ontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXXI

Amendementen

Voorgesteld door de Vlaamse Regering

Hoofdstuk 6. Wijzigingen van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en Hoofdstuk 16. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

Amendement nr. 1

In het hoofdstuk 6 van het ontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXXI wordt een artikel 92 bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

"In hetzelfde decreet wordt een artikel 87ter ingevoegd, dat luidt als volgt: "Art. 87ter. Aan scholen voor buitengewoon basisonderwijs die actief zijn in het ondersteuningsmodel, in toepassing van de artikelen 172quinquies en 172quinquies/1, wordt voor het schooljaar 2021-2022 eenmalig een budget toegekend in functie van het professionaliseren van ondersteuners. Voor het begrotingsjaar 2021 gaat het om 957.284 euro en voor begrotingsjaar 2022 gaat het om 1.915.237 euro. De middelen worden ingezet voor de aanstelling van personeelsleden in het schooljaar 2021-2022 die ondersteuners vervangen tijdens een periode van professionalisering. De Vlaamse regering legt daartoe het verdelingsmechanisme over de scholen de toepassingsmodaliteiten en de modaliteiten met betrekking tot het lokaal sociaal overleg vast."."

In het hoofdstuk 16 van het ontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXXI wordt een artikel 184 bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

"In dezelfde codex wordt een artikel 330/4 ingevoegd, dat luidt als volgt: "Art. 330/4. Aan scholen voor buitengewoon secundair onderwijs die actief zijn in het ondersteuningsmodel, in toepassing van de artikelen 314/8 en 314/9, wordt voor het schooljaar 2021-2022 eenmalig een budget toegekend in functie van het professionaliseren van ondersteuners. Voor het begrotingsjaar 2021 gaat het om 475.716 euro en voor begrotingsjaar 2022 gaat het om 951.763 euro. De middelen worden ingezet voor de aanstelling van personeelsleden in het schooljaar 2021-2022 die ondersteuners vervangen tijdens een periode van professionalisering. De Vlaamse regering legt daartoe het verdelingsmechanisme over de scholen de toepassingsmodaliteiten en de modaliteiten met betrekking tot het lokaal sociaal overleg vast."."

VERANTWOORDING

Het is belangrijk dat ondersteuners beschikken over voldoende expertise (handicap-specifiek, onderwijskundig, inclusie en coaching). In functie van hun professionalisering op deze aspecten, bieden we ondersteuners in het schooljaar 2021-2022 mogelijkheden voor het opdoen van gerichte praktijkervaring in zowel het gewoon als het buitengewoon onderwijs en netoverschrijdend. Het streven is om een kwart van de ondersteuners de mogelijkheid te geven om een professionaliseringsservaring op te doen. Met de beschikbare middelen komt dat er op neer dat 1 FTE de vervanging kan doen voor ongeveer 10 collega-ondersteuners die zich gedurende een drietal weken professionaliseren.

Daartoe ontvangen de scholen voor buitengewoon onderwijs die actief zijn in het ondersteuningsmodel en ondersteuners in dienst hebben, extra werkingsbudget in het begrotingsjaar 2021 en 2022. De personeelsleden worden aangesteld ten laste van het extra werkingsbudget.

De verdeling van dit extra werkingsbudget over de scholen voor buitengewoon onderwijs, de verdere modaliteiten en de geplogendheden voor lokaal sociaal overleg worden vastgelegd door de Vlaamse Regering. .

INGANGSDATUM

Deze artikelen hebben uitwerking met ingang van 15 augustus 2021 om de uitbetaling van het werkingsbudget 2021 uiterlijk op 31 augustus 2021 mogelijk te maken.

Hoofdstuk 16. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

Amendement nr. 2

In het hoofdstuk 16 van het ontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXXI wordt een artikel 154 bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

"In artikel 146 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 26 januari 2018, wordt een paragraaf 5 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§ 5. In afwijking van de termijnen, bepaald in § 1, eerste lid, en § 3, eerste lid, gelden de volgende termijnen met betrekking tot een aanvraag tot gelijkwaardigheid van vervangende eindtermen voor de door het Vlaams Parlement goedgekeurde eindtermen van de tweede graad die een schoolbestuur geacht wordt in het kader van de modernisering van het secundair onderwijs geleidelijk toe te passen vanaf 1 september 2021:

1° de indiening van de aanvraag gebeurt uiterlijk drie maanden na bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van de door het Vlaams Parlement goedgekeurde eindtermen van de tweede graad;

2° de Vlaamse Regering beslist uiterlijk vier maanden na indiening van de aanvraag;

3° tijdens het schooljaar 2021-2022 wordt gedoogd dat de aanvrager nog met de oude eindtermen of, in voorkomend geval, de oude vervangende eindtermen werkt".

In het hoofdstuk 16 van het ontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXXI wordt een artikel 154 ter ingevoegd, dat luidt als volgt:

"In artikel 147/3 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 26 januari 2018, wordt in paragraaf 2 een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"In afwijking op paragraaf 1, derde lid, mag in het schooljaar 2022-2023 een schoolbestuur leerplannen toepassen die, in voorkomend geval, aansluiten bij de door het Vlaams Parlement goedgekeurde vervangende eindtermen van de tweede graad als vermeld in artikel 146, § 5, zonder dat die leerplannen door de Vlaamse Regering zijn goedgekeurd".

VERANTWOORDING

Artikel 154 bis

Het decreet op de vernieuwde eindtermen voor de tweede en derde graad van het secundair onderwijs werd in februari 2021 gestemd in het Vlaams parlement. Het decreet treedt in werking vanaf 1 september 2021 voor het eerste leerjaar van de tweede graad.

Er is een mogelijkheid voor schoolbesturen om een aanvraag te doen tot gelijkwaardigheid voor vervangende eindtermen. Artikel 146, §1 van de codex bepaalt dat een aanvraag tot gelijkwaardigheid uiterlijk op 1 september van het voorafgaande schooljaar moet ingediend worden. Aangezien de eindtermen op dat moment nog niet waren gestemd in het parlement, was dat niet mogelijk. Daarom wordt nu bepaald welke de termijn is waarbinnen schoolbesturen dergelijke aanvraag moeten doen voor het schooljaar 2021-2022. De termijn wordt bepaald op 3 maanden, te rekenen vanaf de bekendmaking van het decreet in het Belgisch Staatsblad. Ook voor de beslissing van de Vlaamse regering over deze aanvraag is een afwijkende termijn bepaald. Die wordt vastgesteld op 4 maanden, te rekenen vanaf de indiening van de aanvraag. Dat stemt overeen met de reguliere termijn, waarbij de Vlaamse regering uiterlijk op 31 december beslist over aanvragen die voor 1 september zijn ingediend.

Om aan de erkenningsvoorwaarden te voldoen, moeten deze scholen in het schooljaar 2021-22 nog de mogelijkheid hebben om te werken met de oude eindtermen of de oude vervangende eindtermen .

Artikel 154 ter

Indien een aanvraag tot gelijkwaardigheid van vervangende eindtermen voor de tweede en derde graad secundair onderwijs wordt ingewilligd door de Vlaamse regering, zal dat pas eind 2021 gebeuren. Daarna volgt nog een goedkeuringsdecreet binnen de zes maanden. De leerplannen die hierop aansluiten kunnen qua timing onmogelijk door de Vlaamse regering worden goedgekeurd vóór de start van het schooljaar 2022-2023. Daarom wordt een overgangsjaar (2022-2023) voorzien waarin scholen weliswaar met leerplannen werken die op de nieuwe vervangende eindtermen zijn gebaseerd, maar zonder dat die leerplannen voorafgaand zijn goedgekeurd.

INGANGSDATUM

Deze artikelen treden in werking op 1 september 2021.

Amendement nr. 3

In het hoofdstuk 16 van het ontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXXI wordt een artikel 178 bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

"In paragraaf 1 van artikel 314/1, van dezelfde codex, laatst gewijzigd bij het decreet van 3 juli 2020, worden de woorden "2019-2020 en 2020-2021", vervangen door de woorden "2019-2020, 2020-2021 en 2021-2022".".

In het hoofdstuk 16 van het ontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXXI wordt een artikel 178 ter ingevoegd, dat luidt als volgt:

"In artikel 314/4 van dezelfde codex, laatst gewijzigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt het getal "2021" vervangen door het getal "2022".".

VERANTWOORDING

Door artikels 314/1 tot en met 314/4 uit de codex secundair onderwijs werd aan scholen voor buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 1, type 3 de mogelijkheid gegeven om lesuren over te dragen naar een instantie die ervaring heeft met het omgaan met de doelgroep leerlingen met ernstige gedrags- of emotionele stoornissen. Deze mogelijkheid werd in 2013 tijdelijk opgestart om aan scholen de mogelijkheid te geven expertise op te doen. Sindsdien wordt het project jaarlijks verlengd. Er is één school, Tander, die beroep doet op deze mogelijkheid. Met het voorliggende artikel wordt deze mogelijkheid om een beperkt aantal lesuren om te zetten in middelen nog een laatste schooljaar verlengd. Dit laat toe om de bestaande samenwerking binnen Tander nog één schooljaar verder te zetten. Binnen dit schooljaar dient de school in te zetten op een verduurzaming van de huidige samenwerking, buiten deze decretale afwijking.

INGANGSDATUM

Deze artikelen treden in werking op 1 september 2021.

Hoofdstuk 17. Wijzigingen van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013

Amendement nr. 4

In het hoofdstuk 17 van het ontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXXI wordt een artikel 188 bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In artikel II.113, §4, van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, vervangen bij het decreet van 4 mei 2018 en gewijzigd bij het decreet van 3 juli 2020, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zinsnede “van licentiaat of ingenieur, behaald voor het academiejaar 2004- 2005, in afwijking van paragraaf 2” vervangen door de zinsnede “dat gelijkgeschakeld is met de graad van master, vermeld in artikel II.377 en in artikel II.378, paragraaf 1, tweede en derde lid, in afwijking van paragraaf 2 van dit artikel”.

2° In het vierde lid wordt tussen het woord “bachelordiploma,” en de zinsnede “, behaald in een kunstopleiding” de woorden “of een diploma gelijkgeschakeld met de graad van master” ingevoegd.”.

VERANTWOORDING

In het academiejaar 2019-2020 gingen de hervormde lerarenopleidingen van start. Eén van de nieuwe opleidingen is de verkorte educatieve bachelor secundair onderwijs zonder onderwijsvakken. Deze opleiding vervangt deels de specifieke lerarenopleiding die niet langer aangeboden wordt, en richt zich specifiek op studenten die al een bachelordiploma behaalden en in de materie van hun bachelordiploma willen gaan lesgeven.

Kandidaat leraren die in het bezit zijn van een professioneel of academisch bachelordiploma kunnen starten in dit traject (zie artikel II.113, §4 van de codex hoger onderwijs).

Kandidaat leraren met een masterdiploma kunnen dus ook starten indien zij in hun opleidingstraject eerst de graad van bachelor behaalden. Zij-instromers met een diploma van licentiaat echter konden dit tot september 2020 niet. Deze groep heeft immers meestal geen bachelordiploma, maar wel een kandidatuursdiploma, en de jure is dat kandidatuursdiploma niet gelijkgeschakeld met de graad van bachelor (Artikel II. 377, Codex Hoger Onderwijs). Dezelfde problematiek geldt voor burgerlijk en industrieel ingenieurs die vóór de BAMA-hervorming hun diploma behaalden.

Zij kregen op die manier niet dezelfde keuzeopties als recenter afgestudeerden.

Om deze groep wél dezelfde keuzeopties te geven, werd er met het decreet van 3 juli 2020 over het onderwijs XXX een zin toegevoegd aan artikel II.113, §4, eerste lid van de codex hoger onderwijs:

“Tot en met het academiejaar 2022-2023 kan ook een student die beschikt over een diploma van licentiaat of ingenieur, behaald voor het academiejaar 2004- 2005, in afwijking van paragraaf 2, een diploma van de educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs behalen zonder de vermelding van onderwijsvakken.”

Deze zin geeft evenwel niet álle potentiële kandidaat leraren met een diploma van licentiaat of ingenieur toegang tot de verkorte educatieve bacheloropleiding zonder onderwijsvakken. De invoering van de BAMA-structuur is immers gradueel gebeurd. In het academiejaar 2004-2005 zijn de bachelor- en masteropleidingen van start gegaan, maar ook na dat academiejaar werden nog licentiaatsdiploma's en diploma's van ingenieur uitgereikt.

Daarnaast zijn er nog andere diploma's gelijkgesteld aan de graad van master, die niet gevat zijn in de huidige formulering. Apothekers, artsen, tandartsen, dierenartsen en meesters in de kunsten bijvoorbeeld kunnen, volgens de huidige regelgeving, geen educatieve bacheloropleiding volgen zonder vermelding van onderwijsvakken. Kandidaat leraren die hun diploma behaalden ná de BAMA-hervorming, kunnen dat wel. Het huidige artikel zorgt dus nog steeds voor een ongelijkheid.

Met dit artikel willen we het mogelijk maken dat álle diploma's die gelijkgeschakeld werden met de graad van master, kunnen starten in een verkorte educatieve bacheloropleiding secundair onderwijs zonder onderwijsvakken. Op die manier krijgt deze groep studenten dezelfde rechten als recenter afgestudeerden.

INGANGSDATUM

Deze artikelen hebben uitwerking met ingang van 1 september 2020, met terugwerkende kracht. Dit is de meest aangewezen en volledige manier om de ongelijkheid die er bestaat sinds 1 september 2020, weg te werken.

Amendement nr. 5

In het hoofdstuk 16 van het ontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXXI wordt een artikel 154 quater ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In artikel 39 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs, gewijzigd bij de decreten van 23 maart 2018 en 5 april 2019, wordt een paragraaf 5/1 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§. 5/1. Tijdens de eerste twee schooljaren van inwerkingtreding van bij decreet of besluit vastgelegde onderwijsdoelen, kan het niet of niet in voldoende mate bereiken of nastreven, naargelang van het geval, van die onderwijsdoelen niet leiden tot een advies als vermeld in paragraaf 5, eerste lid, 2°.”

VERANTWOORDING

Onderwijsdoelen worden vastgelegd enerzijds door de overheid en anderzijds door de onderwijsverstrekkers. Wat de onderwijsdoelen vastgelegd door de overheid betreft zijn dat, naargelang van het onderwijsniveau, de vorm van onderwijs en het structuuronderdeel of groep van structuuronderdelen: eindtermen met inbegrip van eindtermen basisgeletterdheid, uitbreidingsdoelen Nederlands, specifieke eindtermen, ontwikkelingsdoelen, basiscompetenties, competenties gebaseerd op beroepskwalificaties en/of deelkwalificaties.

De implementatie van nieuwe onderwijsdoelen vereist voor de onderwijsverstrekkers in hét algemeen en voor leraren en lerarenteams in het bijzonder, lokaal niet alleen een grondige voorbereiding, maar ook een mogelijkheid tot evaluatie, reflectie en bijsturing. Vandaar dat decretaal een tweejarige gedoogperiode wordt ingevoerd waarin de vaststelling bij doorlichting dat nieuwe onderwijsdoelen niet of onvoldoende worden bereikt of nagestreefd, naargelang van het geval, niet kan leiden tot een ongunstig advies van de onderwijsinspectie na een doorlichting. Daarmee wordt een reeds bestaande praktijk van de onderwijsinspectie decretaal verankerd. De decretale verankering van deze gedoogperiode moet naar het onderwijsveld toe rechtszekerheid bieden in afwachting dat de uitvoering van de nieuwe onderwijsdoelen op kruissnelheid is gekomen

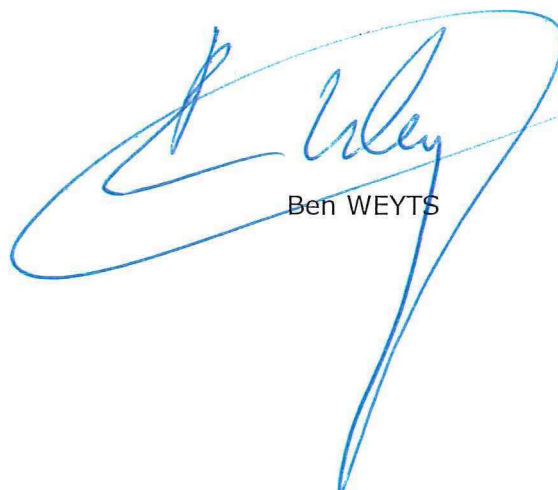
INGANGSDATUM

Dit artikel treedt in werking op 1 september 2021.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

VOORONTWERP VAN DECREET OVER HET ONDERWIJS XXXI

Samenvatting

Dit decreet bevat wijzigingen van een aantal bestaande niveau- en themadecreten.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

Dit onderwijsdecreet XXXI beoogt drie doelstellingen te realiseren.

Een aanvulling en verbetering van een aantal bestaande decreten.

Bij hervormingen die zich als gevolg van het legaliteitsbeginsel altijd in een decretale context afspelen, is het niet altijd mogelijk alle consequenties dadelijk in te schatten. Ook de toepassing in de praktijk brengt mee dat een aantal decretale bepalingen nog moeten verfijnd worden. Er dienen zich nieuwe situaties aan, waardoor het nodig is dat de bestaande regelgeving, via verbeteringen, het steeds weer evoluerend onderwijsveld volgt. De betrokken doelgroepen (scholen, instellingen, centra en personeel) vragen dan ook dat de overheid omwille van de duidelijkheid en de rechtszekerheid zo snel mogelijk de nieuwe decretale bepalingen verder verfijnt of aanpast.

De artikelen in dit decreet bevatten dan ook een aantal technische correcties, verduidelijkingen en aanvullingen van bestaande thema- en niveaudecreten.

Een reeks maatregelen tot vereenvoudiging in zijn meest ruime zin.

Het gaat hier om vereenvoudigingen in de ruime zin van het woord: verminderingen van administratie en verbetering van juridische teksten.

Dit OD gaat bijna uitsluitend om juridisch technische verbeteringen of het in overeenstemming brengen van de onderwijsregelgeving onderling en met andere regelgeving.

Een reeks kleinere maatregelen voeren het regeerakkoord en de beleidsnota uit:

Opheffen automatische erkenning van nieuwe scholen

Deze maatregel wordt genomen in uitvoering van de Beleidsnota Onderwijs 2019-2024 waar bij de erkenning van nieuwe scholen een strikte naleving van de toepassing van de grond- en mensenrechten zoals beschreven in het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens gevraagd wordt. Een school kan enkel erkend, gesubsidieerd of gefinancierd worden na een goedkeuring bij ministerieel besluit. Het principe van de automatische of voorlopige erkenning vervalt en dit voor alle onderwijsniveaus.

Open modules ICT

De mogelijkheid wordt voorzien om zowel de opleiding ICT van de basiseducatie als de opleiding Start to ICT van het secundair volwassenenonderwijs onder de vorm van open modules in te richten, zodat cursisten gericht kunnen werken aan de digitale vaardigheden die ze nog ontbreken. Dit werd al tijdelijk voorzien in het kader van de coronacrisis en wordt nu structureel ingevoerd. Deze maatregel sluit aan bij de aandacht in het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 aan digitale geletterdheid en mediawijsheid. Digitale vaardigheden worden de komende jaren cruciaal en mensen die nog niet mee zijn op de digitale trein, verdienen bijzondere aandacht.

Groeipad voor de financiering van de hogescholen

Zowel het Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019-2024 als de beleidsnota Onderwijs 2019-2024 stellen dat de onderwijsbelastingseenheden tegen het licht zullen gehouden worden en dat de financiering van de hogescholen gericht en gefaseerd verhoogd wordt.

Met de maatregelen in dit decreet wordt in de periode 2022 - 2024 het groeipad maximaal ingezet ter versterking van de opleidingen in het studiegebied IWT, dit zijn voornamelijk STEM-opleidingen, en van de opleidingen in het studiegebied HWBK. Met de wijziging van artikel III.5 van de codex hoger onderwijs wordt het financiële groeipad vastgelegd: zowel in 2022, 2023 en 2024 wordt er jaarlijks een bijkomend budget toegevoegd aan het variabel onderwijsdeel voor de professionele opleidingen.

Geoptimaliseerde controle op de middelen die aan scholen toegekend worden voor het gelijke onderwijskansenbeleid

Op basis van aanbevelingen van het Rekenhof en SONO-onderzoek wordt het toezicht op de manier waarop scholen hun middelen voor gelijke onderwijskansen

aanwenden aangescherpt. De controle wordt geïntegreerd in de reguliere doorlichting door de onderwijsinspectie. De GOK-middelen in het secundair onderwijs en het buitengewoon basisonderwijs worden voortaan jaarlijks toegekend in plaats van in cycli van 3 jaar.

Herziening van de tijdelijke aanstelling en vaste benoeming

Met de voorgestelde herziening van een aantal principes van de tijdelijke aanstelling (TADD) en vaste benoeming zullen tijdelijke personeelsleden sneller duidelijkheid krijgen over hun onderwijsloopbaan en dus sneller werk- en financiële zekerheid hebben. Zo wordt de uitstroom tegen gegaan.

Taalintegratietrajecten

Vanaf het schooljaar 2021-2022 wordt van elke kleuter in het gewoon basisonderwijs (met uitzondering van anderstalige nieuwkomers) bij het begin van de leerplicht een taalscreening afgenomen. Voor leerlingen die het Nederlands onvoldoende beheersen zal de school een taalintegratietraject moeten organiseren. Hiervoor zullen de scholen extra middelen ontvangen, die worden toegevoegd aan de puntenenveloppe voor het voeren van een zorgbeleid. Ze worden 'geormerkt' zodat ze enkel voor dit doel kunnen aangewend worden.

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

De kwantiteit en toenemende techniciteit van de regelgeving is de afgelopen jaren, zowel internationaal, federaal als op Vlaams niveau stelselmatig gegroeid. Ook binnen de sector onderwijs wordt er steeds meer en steeds sneller nieuwe en bijkomende regelgeving gecreëerd. De duurzaamheid van decretale bepalingen neemt af.

Jaarlijks ontstaan er situaties zoals hierboven onder A beschreven die leiden tot genummerde decreten.

Deze situaties worden veelal veroorzaakt door de snelheid en de hoeveelheid van verschillende regelgevende processen (waaronder ook dat van het genummerd decreet) die vaak gelijktijdig lopen.

Voor de maatregelen die rechtstreeks jongeren tot 25 jaar aanbelangen werd het JoKER opgesteld.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

In chronologische volgorde van de bestaande decreten die worden aangevuld en gewijzigd bevat dit voorontwerp van decreet 18 hoofdstukken.

Hieronder wordt een overzicht van de belangrijkste bepalingen per hoofdstuk gegeven.

Hoofdstuk 3, 4, 6 en 16. De decreten rechtspositie personeel, het decreet basisonderwijs en de codex secundair onderwijs

Vaste benoeming in middelen van de scholengemeenschap

Betrekkingen die in het basis- en secundair onderwijs worden ingericht ter ondersteuning van de werking van de scholen van de scholengemeenschap kunnen, voor zover de schoolbesturen van de scholengemeenschap een scholengemeenschapsinstelling hebben opgericht, in aanmerking komen voor vacantverklaring met het oog op een vaste benoeming. Daarvoor worden ook lokale onderhandelingscomité 's voorzien.

Hoofdstuk 3, 4, 5, 6, 15, 16 en 21. De decreten rechtspositie personeel, het decreet tot oprichting van onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs, het decreet basisonderwijs, het decreet betreffende de kwaliteit van Onderwijs, de Codex Secundair Onderwijs en inwerkingtreding en toepassingsgebied in de tijd.

Herziening van de tijdelijke aanstelling en vaste benoeming en van de procedure functiebeschrijving en evaluatie

De herziening van een aantal principes van de tijdelijke aanstelling (TADD) en vaste benoeming zorgt er voor dat meer tijdelijke personeelsleden sneller duidelijkheid krijgen over hun onderwijsloopbaan en dus sneller werk- en financiële zekerheid hebben.

Aan de versnelling van de tijdelijke aanstelling en de vaste benoeming is ook een herziening van de evaluatieprocedure gekoppeld, die meer flexibiliteit geeft aan de eerste evaluator en ook moet toelaten dat er waar nodig sneller geëvalueerd kan worden en desgevallend ook snel(ler) een einde kan worden gemaakt aan een vaste benoeming.

Hoofdstuk 3 en 4. Gemeenschappelijke bepalingen in de decreten rechtspositie personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en het gemeenschapsonderwijs

Ingangsdatum beroepstermijn

Naar analogie met een eerdere aanpassing van de effectieve ingangsdatum van de beroepstermijn bij een tuchtmaatregel in OD XXX wordt bij ontslag om dringende redenen van een tijdelijk personeelslid ook het effectieve ogenblik van de ingangsdatum voor de beroepstermijn bepaald.

Vacant verklaringen van betrekkingen in het deeltijds kunstonderwijs in functie van een beleidsplan

In het deeltijds kunstonderwijs – net als in de centra voor volwassenenonderwijs – geldt niet langer de absolute verplichting tot vacantverklaring van alle betrekkingen, tenzij het gaat om de vacantverklaring in eindloopbaanverloven. Op deze manier kan een schoolbestuur adequaat inspelen op – al dan niet plaatselijke – trends en wordt vermeden dat personeelsleden een vaste benoeming krijgen in een vak dat al snel daarna niet meer kan worden aangeboden omdat er geen cursisten meer in geïnteresseerd zijn.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs

Afschaffen medisch attest voor personeelsleden in het gemeenschapsonderwijs

De verplichting in het gemeenschapsonderwijs om een medisch attest op te vragen wordt opgeheven. Het opvragen en opvolgen van deze medische attesten vertegenwoordigt aanzienlijke planlast, terwijl de meerwaarde daartoe niet in verhouding staat.

Hoofdstuk 6 en 16 Gemeenschappelijk bepalingen in het decreet basisonderwijs en de codex secundair onderwijs

Thuislozen

Het begrip thuisloos wordt aangepast aan de welzijns- en federale wetgeving.

Gemotiveerd verslag

Een gemotiveerd verslag mag voortaan de vorm aannemen van een handelingsgericht advies voor ondersteuning vanuit het ondersteuningsmodel.

Geoptimaliseerde controle op de middelen die aan scholen toegekend worden voor het gelijke onderwijskansenbeleid

Op basis van aanbevelingen van het Rekenhof en SONO-onderzoek wordt het toezicht op de manier waarop scholen hun middelen voor gelijke onderwijskansen aanwenden aangescherpt. De controle wordt geïntegreerd in de reguliere doorlichting door de onderwijsinspectie. De GOK-middelen in het secundair onderwijs en het buitengewoon basisonderwijs worden voortaan jaarlijks toegekend in plaats van in cycli van 3 jaar.

Samenstelling van de beroepscommissie

Het school of centrumbestuur bepaalt de samenstelling. Dit kan gedelegeerd worden naar de afgevaardigde.

Hoofdstuk 6. Wijzigingen van het decreet basisonderwijs

Taalscreening vanaf leerplicht

De oude regeling vervalt vanaf 1/9/2021.

Toelatingsvoorwaarden

Er zijn nieuwe toelatingsvoorwaarden voor het gewoon lager onderwijs vanaf 2021/22. De oude moeten nog worden opgeheven.

Er wordt een termijn toegevoegd aan de nieuwe toelatingsvoorwaarden m.b.t. toelating van een 5-jarige tot het LO (analoog aan de 'oude' toelatingsvoorwaarden, rechtzetting).

Technische correctie m.b.t. getuigschrift basisonderwijs

Als de ouders niet akkoord gaan met de beslissing over het getuigschrift basisonderwijs volgt er een overleg met de directeur OF zijn afgevaardigde (niet: met de directeur en zijn afgevaardigde).

Verdeling zorgenvelophe door de Vlaamse Regering

Op vraag van de R v State naar aanleiding van het wijzigingsbesluit van 18/09/2020 op aanwending van de punten zorg wordt conform het legaliteitsbeginsel een machtiging gegeven aan de Vlaamse regering om de aanwending van de zorgenvelophe nader te bepalen. Dit gebeurt door een maximumpercentage te voorzien voor leerlingenondersteuning in de klas. Dit is een legistieke aanvulling zonder bijkomende budgettaire impact

Taalintegratietrajecten

Vanaf het schooljaar 2021-2022 wordt van elke kleuter in het gewoon basisonderwijs (met uitzondering van anderstalige nieuwkomers) bij het begin van de leerplicht een taalscreening afgenomen. Voor leerlingen die het Nederlands onvoldoende beheersen zal de school een taalintegratietraject moeten organiseren. Hiervoor zullen de scholen extra middelen ontvangen, die worden toegevoegd aan de puntenenvelope voor het voeren van een zorgbeleid. Ze worden 'geormerkt' zodat ze enkel voor dit doel kunnen aangewend worden.

Gemeenschappelijke bepaling in de hoofdstukken 7, 8, 12, 16, 18

De verwijzingen naar de opheffen VZW-wet van 27 juni 1921 worden geschrapt.

Hoofdstuk 9. Wijzigingen van het decreet van 9 december 2005 betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs

Taalvereiste proefproject duaal lesgeven

Op advies van de raad van state bij een ontwerp BVR wordt een decretale basis voorzien voor de taalvereiste die was ingeschreven in dat BVR.

Hoofdstuk 10. Wijzigingen van het decreet betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap van 8 juni 2007

Om een snellere behandeling van dossiers en een snellere uitbetaling van de studietoelage te kunnen verwezenlijken, wordt de start van het door de afdeling opgestarte onderzoek vervroegd en kan de afdeling studietoelagen zelf het recht op een studietoelage onderzoeken mits toestemming van de student.

Hoofdstuk 11. Wijzigingen van het decreet betreffende het volwassenenonderwijs

Open modules ICT

De mogelijkheid wordt voorzien om zowel de opleiding ICT van de basiseducatie als de opleiding Start to ICT van het secundair volwassenenonderwijs onder de vorm van open modules in te richten, zodat cursisten gericht kunnen werken aan de digitale vaardigheden die ze nog ontbreken.

Geletterdheidsmodules Regie over het Eigen Leren

Voor de nieuwe geletterdheidsmodules Regie over het Eigen Leren die op 1 februari 2021 werden ingevoerd, worden een afzonderlijke coëfficiënt voor groepsgrootte bij de financiering van de centra en een vrijstelling van inschrijvingsgeld voor cursisten die geen diploma van het secundair onderwijs behaald hebben, voorzien.

Uitbreiding rechtsgrond voor projectmatige toekenning van punten

Na de tijdelijke uitbreiding in het Corona-VI-decreet van de bestaande rechtsgrond voor de toekenning van aanvullende VTE en leraarsuren op basis van een samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en de cbe of cvo wordt die mogelijkheid nu structureel voorzien. Op die manier kunnen ook in de toekomst nog projectmiddelen onder de vorm van aanvullende punten aan de centra toegekend worden.

Hoofdstuk 12. Wijzigingen van het decreet houdende de organisatie en werking van de regionale technologische centra

Beheersovereenkomsten met de regionale technologische centra

De Vlaamse Regering keurde op 17/07/2020 nieuwe beheersovereenkomsten met de RTC 's goed die een looptijd van 2 schooljaren hebben, met name van 01/09/2020 tot 31/08/2022. Volgens de decretale bepaling zou wat betreft de huidige beheersovereenkomsten uiterlijk op 31/08/2021 een evaluatie van de RTC-werking moeten afgerond zijn Deze periode is te kort. De evaluatie voor deze periode wordt bijgevolg geschrapt.

Hoofdstuk 13. Wijzigingen van het decreet betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap

CDO

In het vorige onderwijsdecreet zijn conflicterende bepalingen geslopen. Enerzijds wijzigde onderwijsdecreet 30 artikel 11 van het decreet leren en werken en werd

er een programmatieprocedure voor vestigingsplaatsen van CDO's ingevoerd. Anderzijds wijzigde onderwijsdecreet 30 artikel 21 van het decreet leren en werken, waarbij een vrije programmatie wordt ingeschreven voor CDO's en Syntra vzw's.

Deze tegenstrijdigheid moet rechtgezet worden. De vrije programmatie wordt geschrapt.

Hoofdstuk 14 en 17 Gemeenschappelijke bepalingen in het decreet houdende het statuut van de Universiteit Hasselt en de Hoge Raad voor het Hoger Onderwijs in Limburg en de Codex Hoger Onderwijs.

Hervorming toezicht hogeronderwijsinstellingen

Schrappen van de afgevaardigde van financiën in het decreet houdende het statuut van de Universiteit Hasselt en de Hoge Raad voor het Hoger Onderwijs in Limburg en in de Codex Hoger Onderwijs.

Hoofdstuk 15. Wijziging van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs

Contractueel personeel CBE

In het decreet kwaliteit staat nog steeds een verwijzing naar de contractuele tewerkstelling van de personeelsleden tewerkgesteld in de basiseducatie. Sinds de inwerkingtreding van het decreet Rechtspositie Basiseducatie op 1 januari 2018 moet deze verwijzing worden geschrapt.

Erkenning niet automatisch

Het feit dat de termijn voor de erkenning van scholen een vervaltermijn is, wordt geschrapt.

Privacy

Tijdens de doorlichtingen heeft de onderwijsinspectie inzage in o.m. leerlingen- en cursistendossiers. Dit ligt onder meer in het kader van de bescherming van de privacy voor verschillende partijen gevoelig. Om voor iedereen duidelijkheid te scheppen in deze gevoelige materie, wordt een hoofdstuk toegevoegd aan het Kwaliteitsdecreet van 8 mei 2009 met voorwaarden voor het gebruik.

Controle op het gelijke onderwijskansenbeleid

De afzonderlijke GOK-controles in het secundair onderwijs en het buitengewoon basisonderwijs vervallen. De GOK-controle wordt voortaan geïntegreerd in de reguliere schooldoorlichtingen.

Leerlingenbegeleiding als vast onderdeel van de onderwijsdoorlichting

Het uitwerken, implementeren en evalueren van een beleid op leerlingenbegeleiding werd met het decreet leerlingenbegeleiding als erkenningsvoorwaarde opgenomen. Concreet betekent dit dat de

onderwijsinspectie het beleid op leerlingenbegeleiding kan doorlichten en dat het beleid op leerlingenbegeleiding steeds een belangrijke focus is.

Hoofdstuk 16. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs

Delibererende klassenraad

Aan de bestaande mogelijkheid voor een schoolbestuur om de delibererende klassenraad opnieuw te doen beraadslagen, is geen verhaalrecht voor ouders en leerlingen gekoppeld. Aan deze lacune wordt een einde gesteld door de uiterste datum waarop de klassenraad opnieuw moet beraadslagen te vervroegen.

Standaardtrajecten

Door de uitgestelde invoering van curriculumdossiers, wordt bepaald dat duale structuuronderdelen vooralsnog ingericht blijven op basis van standaardtrajecten. Die bevatten het opleidingsprogramma en bijhorende organisatiemodaliteiten.

Topsportschoolcoördinator

Er wordt een einde gemaakt aan de anomalie dat het label van de school en niet het studieraanbod determinerend is voor een coördinatiefunctie in een topsportschool. Er wordt ook een minimale norm van 25 leerlingen ingevoerd om deze betrekking te kunnen inrichten en behouden.

Hervorming secundair

Een rechtsgrond wordt gecreëerd om de financiering van het gemoderniseerd voltijds gewoon secundair onderwijs maximaal te kunnen blijven vaststellen op grond van de huidige principes en parameters. Dit is een tijdelijke situatie in afwachting van een hertekening van de financiering die conform het masterplan Secundair Onderwijs p. 27 minder degressief is.

Leeftijdsgrens

In het voltijds gewoon secundair onderwijs geldt de leeftijdsbeperking tot 25 jaar voor leerlingen niet voor de structuuronderdelen van het derde leerjaar van de derde graad.

Aanvraag vestigingsplaats BuSO

Vroeger moest er voor de oprichting van een vestigingsplaats in buitengewoon secundair onderwijs bij overmacht geen aanvraag zijn, louter een melding. Er moet vanaf nu wel een aanvraag zijn. Op deze manier is de regelgeving voor aanvragen van vestigingsplaatsen in heel het secundair onderwijs identiek. De regel ivm het verplicht aanvragen van vestigingsplaatsen is al goedgekeurd in onderwijsdecreet XXX. Dit is louter een technische aanpassing opdat er geen tegenstrijdige regelgeving zou ontstaan tussen gewoon secundair onderwijs en buitengewoon secundair onderwijs.

Tijdelijke identificatiekaart beveiligingstechnicus

Leerlingen die de opleiding beveiligingstechnicus duaal volgen leren om beveiligings- en camerabewakingssystemen te installeren moeten in het bezit zijn van een tijdelijke identificatiekaart, uitgereikt door de Directie Private Veiligheid (Algemene Directie Veiligheid en Preventie, FOD Binnenlandse zaken). De tijdelijke identificatiekaart kan momenteel nog niet uitgereikt worden omdat de federale overheid hiertoe specifieke regelgeving moet uitvaardigen. In afwachting hiervan kunnen leerlingen niet naar de reële werkplek gaan; bijgevolg heeft het geen zin de opleiding beveiligingstechnicus duaal aan te bieden.

Een aanbieder die op 1 september 2020 de toelating had om de opleiding beveiligings-technicus duaal in te richten, moet daarom geen nieuwe programmatieaanvraag indienen met het oog op een opstart op 1 september 2021, ongeacht of deze opleiding in het schooljaar 2020-2021 werd ingericht.

Hoofdstuk 17. Wijzigingen Codex Hoger Onderwijs

Toegang van kandidaat leraren met een bewijs pedagogische bekwaamheid tot de verkorte educatieve bachelor secundair onderwijs met één onderwijsvak

De huidige formulering in artikel II.113, §3 maakt dat een aantal profielen die tot de doelgroep behoren van de verkorte educatieve bachelor secundair onderwijs met één onderwijsvak, geen toegang hebben tot dit verkort traject. Door een ruimere formulering wordt heel de doelgroep gevat, zonder het oorspronkelijk idee met betrekking tot de toelatingsvoorwaarden voor de opleiding te verlaten.

Toegang van kandidaat leraren tot de verkorte educatieve bachelor secundair onderwijs zonder onderwijsvakken

Een student die nog niet in het bezit is van een bachelordiploma kan onder bepaalde voorwaarden toch al toegelaten worden tot een bachelor-na-bacheloropleiding. Maar voor de verkorte educatieve bacheloropleiding secundair onderwijs zonder de vermelding van onderwijsvakken, bestaat dergelijke regeling op dit ogenblik niet, deze wordt nu ingevoerd.

Aanpassing tarieven NVAO

De kostprijs van de toets van de NVAO voor een nieuwe opleiding en de accreditatie van gezamenlijke opleidingen, die georganiseerd worden door een Vlaamse instelling voor hoger onderwijs samen met een of meer buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs en die bij succesvolle voltooiing ervan leiden tot een gezamenlijk diploma, kan nu niet lager zijn dan 5000 euro. De kosten zijn evenwel vergelijkbaar voor de opleidingsaccreditaties op basis van een beoordeling door een evaluatieorgaan, waarvoor de vork voor het tarief bepaald is in artikel II.124/1, punt 4. Voorstel van tarief voor bovenstaande gevallen: tenminste 500 euro en ten hoogste 2.000 euro.

Opnemen van wijziging van vestiging graduaatsopleiding in de lijst van opleidingen

Aan de lijst van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs en van de bachelor- en masteropleidingen wordt toegevoegd dat de wijziging van de lijst na de

procedure om een opleiding van vestiging te veranderen ook mogelijk is voor de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs.

Voor de ambtshalve geregistreerde instellingen of geregistreerde instellingen wordt in hetzelfde artikel verwezen naar de lijst, in plaats van verkeerdelijk naar het HOR.

Leeftijd toelatingsproef opleiding hoger beroepsonderwijs

Een toelatingsproef kan worden ingericht voor kandidaat-studenten die niet over vereiste studiebewijzen beschikken. Deze toelatingsproef test het algemene niveau van de student.

De opleidingen van het hoger beroepsonderwijs behoren tot het hoger onderwijs, en sluiten aan bij het secundair onderwijs. Daarom is als algemene toelatingsvoorwaarde bepaald dat een student, naast het beschikken over een bepaald studiebewijs, moet hebben voldaan aan de leerplicht. Het opzet van deze bepaling is om jongeren die jonger zijn dan 18 jaar secundair onderwijs te laten volgen en het hoger onderwijs te richten naar + 18-jarigen of houders van een diploma secundair onderwijs. Dezelfde redenering wordt gevolgd voor de toelatingsproef die wordt georganiseerd voor kandidaat-studenten die niet beschikken over een vereist studiebewijs.

Databeheer register

De hogescholen, de universiteiten en de associaties leggen een register aan en worden aangewezen als gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken voor de gegevens. Het register wordt maximaal vijf jaar bewaard. Op vraag van de hogeronderwijsinstellingen wordt deze bewaartermijn verlengd naar 10 jaar.

Vormvereiste diploma gegradueerde

Schrappen specifieke bepaling op de uitreiking van het supplement bij het diploma van gegradueerde, aangezien die door de inbedding van de graduaatsopleidingen in de hogescholen overbodig is geworden en al is opgenomen in artikel II.252.

Opleidingen geselecteerd door een Europees financieringsprogramma

Om nieuwe, internationale opleidingen te ontwikkelen is er een zekere flexibiliteit en ruimte nodig binnen de Vlaamse wetgeving. Dit werd in het verleden al ingeschreven voor masteropleidingen geselecteerd binnen een Europees financieringsprogramma.

Voor deze masteropleidingen zijn onder andere volgende uitzonderingen voorzien:

- de mogelijkheid om een inschrijving afhankelijk te maken van een onderzoek naar de geschiktheid en de bekwaamheid van een student om deze opleidingen te volgen.
- deze opleidingen worden niet beschouwd als nieuwe opleidingen waardoor er geen macrodoelmatigheid en TNO dienen aangevraagd te worden, en geen bestaande opleiding ingeruild worden.
- deze opleidingen kunnen vrij in een andere taal gereorganiseerd worden.

Met de voorliggende bepalingen worden deze uitzonderingen ook voorzien voor de bachelor- en masteropleidingen die kaderen binnen de in 2019 en 2020 door de Europese Commissie goedgekeurde pilootprojecten van het 'European Universities Initiative'.

Niet naleven taalvereiste B2

Elk lid van het onderwijzend personeel van een hogeschool, in het integratiekader aan een universiteit en van het academisch personeel van een universiteit dat belast is met een onderwijsopdracht maar geen opleidingsonderdelen in het Nederlands doceert, moet de Nederlandse taal op het ERK-niveau B2 beheersen binnen de 5 jaar na de aanstelling of op het moment van de benoeming. Het is mogelijk dat een personeelslid pas na 5 jaar of als het al benoemd is een onderwijsopdracht krijgt. Op dat moment moet het personeelslid aan de taalvereiste voldoen. Is dat niet het geval, dan kan het personeelslid geen onderwijsopdracht uitoefenen.

Onderwijsbelastingseenheden hogescholen

-Met de voorliggende toevoegingen wordt het financiële groeipad vastgelegd voor de hogescholen: zowel in 2022, 2023 en 2024 wordt er jaarlijks een bijkomend budget van 4 miljoen euro extra toegevoegd aan het variabel onderwijsdeel voor de professionele opleidingen, zodat het totale groeipad van 20 miljoen bereikt is vanaf 2024.

-Verhoging puntengewichten van de studiegebieden Industriële wetenschappen en technologie (IWT) en Handelswetenschappen en bedrijfskunde (HWBK).

Creatie decretale rechtsgrond voor OBPWO

Om tegemoet te komen aan het advies van de Raad van State n.a.v. de actualisatie van het OBPWO-kader wordt er een decretale rechtsgrond gecreëerd.

Wervingsreserve

Vanuit hogescholen en universiteiten is de vraag gekomen om ook voor het onderwijzend personeel en het academisch personeel de mogelijkheid van een wervingsreserve op te nemen in de regelgeving (vorig jaar geregeld voor ATP)

Taalvereiste bij een tijdelijke aanstelling voorafgaand aan een benoeming.

De algemene regel is dat een lid van het zelfstandig academisch personeel (ZAP) met een voltijdse opdracht moet benoemd worden. In afwijking daarvan kan een ZAP-lid voor maximaal 3 jaar aangesteld worden met het oog op een vaste benoeming zonder nieuwe vacature als het personeelslid een gunstige beoordeling krijgt. Als het personeelslid binnen die termijn nog niet aan de taalvereiste bestuurstaal Nederlands op ERK-niveau B2 voldoet, kan de aanstellingstermijn met een bijkomende termijn verlengd worden tot een totale duur van maximaal 5 jaar.

Taalregeling in het hoger onderwijs.

Er wordt geregeld dat de anderstalige initiële opleidingen van de Hogere Zeevaartschool niet meegenomen worden voor het berekenen van de contingenten van 9% (voor de professioneel en academisch gerichte bacheloropleidingen) en 35% (voor de masteropleidingen). Deze aanpassing wordt gemotiveerd vanuit de bijzondere decretale verplichting voor de Hogere Zeevaartschool om Franstalige opleidingen aan te bieden en de specifieke aard en doelgroep van de opleidingen.

Hoofdstuk 18. Wijzigingen van de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs

Centrale organisator synchroon internetonderwijs (COSIO)

Artikel IV.52 van de codificatie bijzondere bepalingen machtigt de Vlaamse Regering om "de opdracht van de centrale organisatie en de opdracht van een of meerdere organisaties die een deelopdracht opnemen [te bepalen]. De Raad van State is van mening dat er mogelijk onduidelijkheid ontstaat rond het onderhandelen van de opdracht in een kaderovereenkomst. Dit is geregeld in het Besluit van de Vlaamse Regering over de procedure tot aanstelling van de centrale organisator van het synchroon internetonderwijs, maar de hogere regelgeving is nu duidelijker geformuleerd. De regering sluit een kaderovereenkomst met de centrale organisator.

ICT-coördinator

In het secundair onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs, de centra voor basiseducatie en de centra voor volwassenenonderwijs wordt het ambt gecreëerd van ICT-coördinator naar analogie met het basisonderwijs.

Hoofdstuk 19. Wijzigingen van het decreet betreffende het deeltijds kunstonderwijs

Indeling twaalfjarigen

De dubbelzinnige situatie waarbij een twaalfjarige zowel in de tweede graad als in de derde graad les kan volgen, wordt door de wijziging uitgeklaard. Voor de tweede graad tot en met 11 jaar, voor de derde graad vanaf 12 jaar. Een afwijking voor 12-jarigen die nog ingeschreven zijn in het basisonderwijs wordt voorzien.

Vaststelling gewettigde afwezigheden

Schoolbesturen kunnen zelf de redenen voor gewettigde afwezigheden vaststellen en moeten ze opnemen in hun academiereglement. Om mee te tellen in de omkaderingsberekening moeten leerlingen 2/3 van de lessen aanwezig zijn. Aangezien afwezigheidsregels dus impact hebben op financiering machtigt de decreetwijziging de Vlaamse Regering om eenvormige redenen voor gewettigde afwezigheid vast te leggen voor de hele sector zodat academies met een strikter aanwezigheidsbeleid niet langer benadeeld worden ten opzichte van academies

met een lakser beleid.

Bundeling lestijden voor aanvangsbegeleiding

Academies kunnen de aanvullende lestijden voor aanvangsbegeleiding samenleggen. De wijziging maakt het mogelijk dat één academie het personeelslid aanstelt maar dat het personeelslid in alle academies van het samenwerkingsverband zijn opdracht kan uitoefenen. Het personeelslid kan zich daardoor meer specialiseren in aanvangsbegeleiding en hierin expertise opdoen.

Aflijning doelgroep verminderd inschrijvingsgeld

De eerste en tweede categorie van rechthebbenden op het verminderd inschrijvingsgeld, werklozen en werkzoekenden, liggen in elkaars verlengde, maar zijn onderling niet goed af te bakenen. VDAB gebruikt de term "werklozen" niet meer, enkel nog "werkzoekenden". De nieuwe eengemaakte categorie gaat uit van verplicht ingeschreven werkzoekenden die uitkeringsgerechtigd zijn. Vrijwillig ingeschreven werkzoekenden komen dus niet in aanmerking voor het verminderd inschrijvingsgeld, net als andere werkzoekenden die geen recht hebben op een uitkering. De formulering "of daarmee gelijkgestelden" wordt behouden omdat daarmee de schoolverlaters bedoeld worden. Rechthebbenden op het verminderd inschrijvingsgeld omwille van een beperking en de geldende bewijsstukken zoals bepaald in het organisatiebesluit dko (art. 48 §3) worden beter op elkaar afgestemd. Niet alle houders van de European Disability Card, die leerlingen met beperking kunnen voorleggen om hun recht op vermindering te staven, voldoen aan de huidige decretale voorwaarden: - erkend zijn als persoon met een handicap en een tegemoetkoming van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid ontvangen; - voor ten minste 66% arbeidsongeschikt zijn. Omdat houders van de European Disability Card behoren tot de beoogde doelgroep wordt deze categorie van rechthebbenden toegevoegd, in afwachting van een betere afstemming van gegevensdeling tussen onderwijs en welzijn.

Technische verduidelijking programmatorische aspecten

- eerste wijziging: verduidelijkt de geldigheidsduur van een goedgekeurde programmatieaanvraag. Omdat in één van de programmatievoorwaarden de bestaande domeinen en Structuuronderdelen moeten voldoen aan de rationalisatienormen in het voorafgaande schooljaar wordt er nu een vervalt termijn bepaald voor oprichting = ten laatste in het schooljaar na de goedkeuring.
- tweede wijziging: het verschil tussen de programmatievoorwaarden van de oprichting van een domein (art. 115, §1) en een structuuronderdeel (art. 117, §1) wordt weggewerkt. Om een nieuw domein te mogen oprichten moet de academie voortaan de rationalisatienormen behalen in al haar reeds opgerichte domeinen én structuuronderdelen.
- derde wijziging: expliciteert dat uitbreiding naar een andere vestigingsplaats van structuuronderdelen in programmatie niet mogelijk is
- vierde wijziging: als een schoolbestuur een structuuronderdeel op verschillende vestigingsplaatsen programmeert, moet de programmatienorm in elke

vestigingsplaats afzonderlijk bereikt worden, de leerlingen mogen niet opgeteld worden. De programmatie van het structuuronderdeel is voltooid als alle leerjaren zijn opgericht en de programmatienorm in elke vestigingsplaats bereikt is.

DKO-Rationalisatienormen-academie van Voeren

De structuuronderdelen van de academie van Voeren zijn niet onderhevig aan de rationalisatienormen.

Door een vergetelheid is deze uitzondering van vóór het Decreet van 9 maart 2018 betreffende het deeltijds kunstonderwijs niet meer doorgetrokken naar de domeinnorm, waardoor de hoogste norm, nl. die van academies gelegen in het Vlaamse Gewest, van toepassing is. De wijzigingsbepaling zet dit nu recht.

Overheveling structuuronderdelen

Overheveling tussen academies van hetzelfde schoolbestuur is volgens de huidige regelgeving mogelijk, maar als een schoolbestuur twee academies wil samenbrengen in één instelling is het logischer om een fusie door te voeren. Door de decreetwijziging wordt het voortaan enkel nog mogelijk om structuuronderdelen tussen verschillende schoolbesturen over te hevelen.

Indientermijnen aanvraag erkenning, programmaties en overige structuurwijzigingen

De indientermin voor de aanvragen van programmaties wordt gelijkgelegd met de indientermin voor aanvraag van onderwijsbevoegdheid op 1 maart. Een programmatieaanvraag gaat vaak gepaard met de aanvraag van onderwijsbevoegdheid. Ook de indientermin voor het melden van andere structuurwijzigingen zoals fusies, overnames en overheveling van structuuronderdelen die nu op 28 februari ligt, wordt omwille van de eenvormigheid op 1 maart gelegd. Om volledig coherent te zijn, wordt ook de aanvraagtermijn voor het indienen van voorlopige erkenningsaanvraag voor een nieuwe academie vervroegd van 1 april naar 1 maart.

Hoofdstuk 20. Wijzigingen van het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding

Doorlichting door de onderwijsinspectie

Een CLB wordt door de onderwijsinspectie doorgelicht op niveau van de instelling en niet op niveau van de inrichtende macht of het bestuur. Sommige CLB 's hebben eenzelfde inrichtende macht of bestuur. Bovendien werken heel wat CLB 's net gebonden en/of netoverschrijdend samen rond heel diverse thema's die al dan niet zijn opgelegd vanuit de regelgeving. Op vraag van centra zelf en in overleg met de onderwijsinspectie wordt mogelijk gemaakt dat de doorlichting kan georganiseerd worden op niveau van de gemeenschappelijke inrichtende macht of bestuur van deze centra. De gemeenschappelijke doorlichting kan enkel mits akkoord van de

onderwijsinspectie, de inrichtende macht, en de centra die hierin mee willen meestappen. De centra die niet akkoord gaan worden individueel op instellingennummer doorgelicht.

Impactanalyse

Het onderwijsdecreet XXXI bevat maatregelen, die voor leerlingen en ouders een verdere vooruitgang betekenen op het gebied van recht op en toegang tot het onderwijs in Vlaanderen (art. 24 Grondwet). De maatregelen die rechtstreeks in het belang van personen jonger dan 25 jaar zijn, worden toegelicht in de artikelsgewijze bespreking in de memorie en in het JoKER die als bijlage wordt toegevoegd. Het resultaat van de JoKER betreft de volgende maatregelen die in het voordeel van kinderen en jongeren zijn.

Open modules ICT

Tijdens het schooljaar 2019-2020 waren bijna 33.000 cursisten van het volwassenenonderwijs jonger dan 25 jaar (13% van de totale populatie). Heel wat van deze jongeren missen nog bepaalde digitale vaardigheden om succesvol een andere opleiding te kunnen volgen. Als cursisten niet gericht kunnen werken aan de ontbrekende digitale vaardigheden, haken zij af. Jongeren beheersen vaak wel al digitale basisvaardigheden. Maar als zij slechts enkele ICT-basisvaardigheden missen die hen hinderen bij het volgen van een andere opleiding en zij dit tekort willen wegwerken, moeten zij nu een volledige ICT-module volgen. Het is voor hen niet alleen ontmoedigend om al verworven competenties te moeten hernemen maar dit vraagt ook extra tijd en extra inschrijvingsgeld. Volgen ze de ICT-module echter niet opnieuw, dan is de kans groot dat ze niet slagen in de andere opleiding. Door de gekozen mogelijkheid kunnen cvo en cbe voortaan ook open modules ICT op maat van de cursist organiseren.

Aanvangsbegeleiding in het deeltijds kunstonderwijs

Het deeltijds kunstonderwijs bestaat voor meer dan 75% uit kinderen en jongvolwassenen tot 25 jaar. In die fase zijn leerlingen nog erg zoekende. Ook in hun artistieke ontwikkeling is begeleiding door ervaren leraren van groot belang om zich te oriënteren in het studieaanbod en om gemotiveerd te raken en blijven. Kunstonderwijs vereist dat leerlingen zich gedurende vele jaren inspannen en hun artistieke grenzen telkens opnieuw verleggen. Via de lestijden aanvangsbegeleiding kunnen ervaren leraren startende collega's coachen en ondersteunen. Door hiervoor via een samenwerkingsverband met meer academies samen te werken, kan de expertise beter gebundeld worden.

Duidelijke indeling voor 12-jarigen

In het domein beeldende en audiovisuele kunsten stromen leerlingen op basis van hun leeftijd in verschillende graden in. De huidige regelgeving bevat een dubbelzinnige situatie waarbij een twaalfjarige zowel in de tweede graad als in de

derde graad les kan volgen. Door de gekozen optie wordt de toelatingsvoorwaarden transparanter. De leerloopbaan van jongeren in het deeltijds kunstonderwijs wordt daardoor eenduidig. Jongeren die op 12-jarige leeftijd willen instromen in het deeltijds kunstonderwijs komen meteen in de 3^e graad terecht waardoor ze een opleiding volgen die het best aansluit bij hun leeftijd en leefwereld. Op die manier wordt de studiemotivatie gestimuleerd.

Er wordt wel voorzien in een afwijkingsmogelijkheid, waardoor leerlingen van 12 jaar of ouder die nog ingeschreven zijn in het basisonderwijs toch nog les kunnen volgen in de tweede graad. In zijn advies over dit onderwijsdecreet wijst de VLOR erop dat leerlingen die trager het basisonderwijs doorlopen, samen les moeten kunnen volgen met hun klasgenoten. Die sociale samenhang is van belang, stelt de VLOR.

Minimumleeftijd van 18 jaar voor deelname aan de toelatingsproef

Voor de kandidaat-studenten die niet over het vereiste studiebewijs beschikken maar die willen deelnemen aan de toelatingsproef wordt bepaald dat ze minimum 18 jaar oud moeten zijn. Door ook voor de toelatingsproef de minimumleeftijd van 18 jaar te expliciteren wordt duidelijk dat secundair onderwijs gericht is naar jongeren die jonger zijn dan 18 jaar en het hoger onderwijs naar + 18-jarigen of houders van een diploma secundair onderwijs.

Afschaffen van de automatische erkenning van scholen

Het recht op kwalitatief onderwijs voor kinderen en jongeren wordt beter gewaarborgd omdat scholen die mogelijk niet voldoen aan de erkenningsvoorwaarden niet langer automatisch erkend worden.

Implementatie

Bij de implementatie gebeurt de communicatie:

- via wijzigingen in diverse omzendbrieven;
- via communicatiekanalen die doelgroepgericht en per onderwijsniveau info verspreiden (bv. nieuwsbrief over schoolbeleid en regelgeving).

Handhaving en toezicht

Het Agentschap voor Onderwijsdiensten, het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen, de Onderwijsinspectie en de regeringscommissarissen houden toezicht op de naleving van de verschillende maatregelen in dit decreet.

Dit decreet treedt in werking op 1 september 2021. De motiveringen voor een afwijkende inwerkingtreding zijn opgenomen in de toelichtingen bij de desbetreffende artikelen.

C. Totstandkomingsprocedure

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Niet van toepassing

II. Toelichting bij de artikelen

Hoofdstuk 1. Behoeft geen toelichting.

Hoofdstuk 2. Wijziging van de wet van 4 augustus 1986 tot regeling van de oppensioenstelling van de leden van het onderwijzend personeel van het universitair onderwijs en tot wijziging van andere bepalingen van de onderwijswetgeving

Artikel 2.

In artikel 2 van de wet van 4 augustus 1986 tot regeling van de oppensioenstelling van de leden van het onderwijzend personeel van het universitair onderwijs en tot wijziging van andere bepalingen van de onderwijswetgeving staat dat de leden van het zelfstandig academisch personeel (ZAP) op het einde van het academiejaar waarin ze 65 jaar worden of op een datum tussen het moment waarop ze 65 jaar worden en het einde van het academiejaar "op rust gesteld worden".

Deze bepaling wekt de indruk dat voor het ZAP de wettelijke pensioenleeftijd nog altijd 65 jaar is en de verhoging van de wettelijke pensioenleeftijd niet op het ZAP van toepassing is.

De federale pensioendienst heeft in antwoord op een vraag van de VLIR laten weten dat artikel 2, §1, van de wet van 4 augustus 1986 een statutaire bepaling bevat die losstaat van de wettelijke pensioenleeftijd. Dat betekent dat de Gemeenschappen, en niet de federale overheid, deze bepaling kunnen aanpassen.

Om mogelijke discussies te vermijden, wordt artikel 2, §1, van de wet van 4 augustus 1986 aangepast zodat duidelijk is dat de verhoging van de wettelijke pensioenleeftijd ook op het ZAP van toepassing is.

Er werd niet ingegaan op de opmerking van de Raad van State om de wijziging in artikel 2 niet in de wet van 4 augustus 1986 op te nemen maar de aanpassing te verschuiven van de wet naar de Codex Hoger Onderwijs. Er zijn in de wet van 1986 immers nog bepalingen die betrekking hebben op de rechtspositieregeling van het zelfstandig academisch personeel en het is beter om alle bepalingen in een beweging over te zetten van de wet van 4 augustus 1986 naar de Codex Hoger Onderwijs in plaats dat telkens ad hoc te doen.

Hoofdstuk 3, 4, 6 en 16. Wijzigingen van het decreet rechtspositie personeelsleden

gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991, van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010 voor wat betreft de scholengemeenschapsinstelling

Artikel 3, 4, 15, 16, 17, 18, 22, 34, 39, 51, 52, 53, 54, 75, 2°, 95, 139, 2°, 140, 4° en 5°, 144

Algemeen

Sinds geruime tijd bestaan er in het basis- en secundair onderwijs scholengemeenschappen. Scholengemeenschappen zijn vandaag en blijven ook in de toekomst vrijwillig tot stand gebrachte samenwerkingsverbanden tussen scholen. Scholengemeenschappen zijn geen juridische entiteiten, ze hebben geen rechtspersoonlijkheid en dus ook geen bestuursverantwoordelijkheid. Basisscholen en secundaire scholen engageren zich in een scholengemeenschap op basis van vrijwilligheid. Binnen een scholengemeenschap behoudt elke afzonderlijke school haar eigen identiteit. De creatie van een scholengemeenschapsinstelling wijzigt deze realiteit niet. Een scholengemeenschapsinstelling is immers een instelling die uitsluitend opgericht kan worden binnen één scholengemeenschap en als enige functie en tot daartoe beperkte doel heeft daar personeelsleden die daartoe in aanmerking komen en die werken ter ondersteuning van de scholen van de scholengemeenschap aan te stellen, tot de proeftijd toe te laten, te affecteren en vast te benoemen. Er kan per scholengemeenschap – met een uitzondering voor netoverschrijdend scholengemeenschappen – maar één scholengemeenschapsinstelling opgericht worden. Aan de scholengemeenschappen worden zowel in het basis als in het secundair onderwijs middelen toegekend die ze kunnen gebruiken om de scholen van het samenwerkingsverband dat de scholengemeenschap is te ondersteunen. De scholen van de scholengemeenschap kunnen ook beslissen om een beperkt aantal middelen samen te leggen op het niveau van de scholengemeenschap. Ook aan deze regels wijzigen de huidige artikelen niets. Deze artikelen laten echter wel toe dat betrekkingen die vandaag in het basis- en secundair onderwijs worden ingericht ter ondersteuning van de werking van de scholengemeenschap in aanmerking komen voor vacantverklaring met het oog op een vaste benoeming op 1 januari.

In het basisonderwijs onderscheiden we op het niveau van de scholengemeenschap drie soorten punten:

- de punten die afkomstig zijn van de stimulus-enveloppe;
- de punten die afkomstig zijn van de puntenenveloppe zorg en die niet over de scholen van de scholengemeenschap worden verdeeld;
- de punten administratieve ondersteuning en ICT die de scholen van de scholengemeenschappen samen leggen. Samen vormen dit de punten die de scholengemeenschap kan aanwenden voor haar ondersteuning.

Vaste benoeming wordt mogelijk in de betrekkingen ingericht met punten van de stimulus. Daarnaast kan vaste benoeming in punten die afkomstig zijn van de puntenenveloppes van de scholen die bestemd zijn voor ICT en administratie en die daartoe kunnen worden samengelegd door de schoolbesturen die behoren tot de scholengemeenschap. Als er – zoals in de regelgeving is voorzien – mits een lokaal akkoord meer dan 10% van deze puntenenveloppe wordt samengelegd ten behoeve van de scholengemeenschap, is er geen vaste benoeming mogelijk in de betrekkingen die in deze overschrijding worden ingericht. Ook in de punten zorg die niet over de scholen van de scholengemeenschap worden verdeeld, en op scholengemeenschapsniveau aangewend worden wordt benoeming mogelijk. Als er ook hier een overschrijding is van het percentage van 10%, is er geen vaste benoeming mogelijk in de betrekkingen die in deze overschrijding worden ingericht. Bovendien kan er maximaal vacant verklaard worden in de bovenvermelde punten (zorg, ict, administratie) tot het percentage dat op 1 september 2020 samengelegd of aangewend werd op het niveau van de scholengemeenschap. Dit percentage kan verhoogd worden na akkoord binnen het bevoegd lokaal comité, zonder dat dit hoger dan 10% kan zijn.

In het secundair onderwijs wordt een globale puntenenveloppe toegekend aan de scholengemeenschap. De scholengemeenschap verdeelt deze punten over haar scholen en kan maximum 10% aanwenden voor de ondersteuning van haar werking. Deze 10% kan worden overschreden mits een akkoord in het onderhandelingscomité van de scholengemeenschap.

Ook hier wordt vaste benoeming mogelijk in de betrekkingen die met de punten van de voorafname worden ingericht. Als de scholengemeenschap de 10% voorafname overschrijdt, zoals in de regelgeving is voorzien, dan kan in de betrekkingen die worden ingericht in deze overschrijding niet worden benoemd. Bovendien kan er maximaal vacant verklaard worden in deze punten tot het percentage dat op 1 september 2020 vooraf genomen werd. Dit percentage kan verhoogd worden na akkoord binnen het bevoegd lokaal comité, zonder dat het percentage van 10 % overschreden kan worden.

Hierdoor worden extra vacatures toegevoegd aan de jaarlijkse vacantverklaring voor vaste benoeming op 1 januari en krijgen tijdelijke personeelsleden meer kansen op een vaste benoeming in de school of scholen van het schoolbestuur waar ze aangesteld zijn.

Sommige personeelsleden die aangesteld zijn in deze middelen wachten al ettelijke jaren op een vaste benoeming. In andere gevallen zijn ze al vast benoemd in een andere betrekking waarna ze een 'tijdelijk' verlof nemen voor een andere opdracht om op die manier aangesteld te kunnen worden in de middelen van de scholengemeenschap. Dit leidt tot nodeloos complexe situaties die heel wat planlast veroorzaken bij de scholen. Bovendien kunnen de betrokken

personeelsleden in die initiële betrekking weliswaar worden vervangen, maar de vervanger heeft in die situaties geen mogelijkheid om vast benoemd te worden.

Scholengemeenschappen krijgen de mogelijkheid om één scholengemeenschapsinstelling op te richten en voorzien daartoe een rechtspersoon. Er is dus geen verplichting om een dergelijke scholengemeenschapsinstelling op te richten binnen de scholengemeenschap. Voor zover de samenstelling van de scholengemeenschap niet wijzigt kan deze scholengemeenschapsinstelling niet opgeheven worden. Deze bepaling heeft betrekking op de scholengemeenschapsinstelling, niet op de scholengemeenschap. Scholengemeenschappen hebben een standaardlooptijd van zes schooljaren. Dat is onderdeel van bestaande regelgeving. Onderliggende motivering van die bestaande regel is een balans zoeken tussen enerzijds de onderwijsvrijheid en anderzijds stabiliteit in de samenwerking in scholengemeenschappen. Die balans bestaat erin dat wanneer men beslist om samen te werken in een scholengemeenschap, deze samenwerking van 6 schooljaren wordt aangegaan. In dit decreet wordt de scholengemeenschapsinstelling in het leven geroepen, teneinde de vaste benoeming van personeelsleden die voor de scholengemeenschap werken mogelijk te maken. Men is niet verplicht dergelijke instelling op te richten, maar als men vaste benoeming wil mogelijk maken moet men het wel doen. De verplichting om die instelling niet op te heffen is erop gericht te verzekeren dat deze benoemingen gevrijwaard worden. Eénmaal je als scholengemeenschap kiest om een scholengemeenschapsinstelling op te richten, kies je er de facto voor om de betrokken personeelsleden te benoemen. Zonder wijziging van samenstelling zou het vreemd zijn om in de looptijd van de scholengemeenschap op die beslissing terug te komen aangezien er naast de vraag wat er met de betrokken benoemde personeelsleden moet gebeuren geen andere gevolgen verbonden zijn aan een eventuele stopzetting van de scholengemeenschapsinstelling. Alle andere aspecten van samenwerken, van schooloverstijgende inzetbaarheid binnen de scholengemeenschap, wijzigen immers niet door de stopzetting van de scholengemeenschapsinstelling. Het gaat bij deze maatregel niet alleen over het beschermen van de betrokken personeelsleden, maar ook over de mogelijke meerkost voor de overheid bij een eventuele boventalligheid van de betrokken personeelsleden. Datzelfde risico loopt de overheid ook bij een wijziging of stopzetting van de scholengemeenschap, maar mochten we scholengemeenschappen verbieden om nog te wijzigen van samenstelling, zou dat een grotere inbreuk betekenen op de vrijheid van vereniging en van onderwijs. Het opheffen van de scholengemeenschapsinstellingen blijft mogelijk bij elke nieuwe periode van zes schooljaren en bij wijzigingen aan de scholengemeenschap.

Als de samenstelling van de scholengemeenschap wijzigt zijn er twee mogelijkheden. Ofwel wordt de scholengemeenschapsinstelling ontbonden, ofwel blijft deze scholengemeenschapsinstelling bestaan maar wordt de samenstelling

van de rechtspersoon die bevoegdheid draagt over deze scholengemeenschapsinstelling gewijzigd. Deze scholengemeenschapsinstelling kan enkel opgericht worden als dit gebeurt, binnen de scholengemeenschap, voor alle betrokken schoolbesturen in de scholengemeenschap. Binnen een scholengemeenschap kunnen er dus geen scholen of schoolbesturen zijn die niet gevat zijn door een scholengemeenschapsinstelling. Sommige middelen worden immers vandaag toegekend aan de scholengemeenschappen op basis van de leerlingenaantallen van de volledige scholengemeenschap. De scholengemeenschap maakt afspraken over de aanwending van deze middelen, net zoals dat vandaag reeds het geval is. Het is dan ook logisch dat er ofwel geen scholengemeenschapsinstelling opgericht wordt binnen de scholengemeenschap (wat een mogelijke keuze is) ofwel dat alle scholen en schoolbesturen betrokken zijn bij de oprichting van één of meerdere scholengemeenschapsinstellingen binnen de scholengemeenschap.

Indien zij opteren voor de oprichting van een dergelijke scholengemeenschapsinstelling, worden in het basisonderwijs met de stimuluspunten en samengelegde punten administratie en ICT personeelsleden aangesteld, vast benoemd of gemuteerd in die scholengemeenschapsinstelling. Hetzelfde geldt voor de punten zorg op scholengemeenschapsniveau. In het secundair onderwijs geldt hetzelfde voor de punten van de voorafname.

In scholengemeenschappen die een scholengemeenschapsinstelling hebben opgericht maken de betrokken directies van de scholengemeenschap, binnen de geldende regelgeving, afspraken over de werking van deze scholengemeenschapsinstelling. Dit moet de samenwerking tussen de scholen en de directies van de scholengemeenschap bevorderen.

Wat de inspraak van het personeel betreft via het lokaal overleg, volgen deze scholengemeenschapsinstellingen de regels die we kennen voor de bevoegde lokale comités van de scholen. Deze scholengemeenschapsinstellingen behoren ook tot de scholengemeenschappen waardoor zij bovendien gevat zijn door de regelgeving op de inspraakorganen op het niveau van de scholengemeenschappen (OCSG of TOC).

In scholengemeenschappen die geen scholengemeenschapsinstelling hebben opgericht kan in de hierboven vermelde middelen niet benoemd worden. We herschrijven om technische redenen de artikelen die de inzetbaarheid regelen van een aantal personeelscategorieën binnen de scholengemeenschappen. Dit voorstel geeft tevens uitvoering aan punt 3.3.5.2. van cao XI van 23 maart 2018.

Artikelsgewijs.

Decreet basisonderwijs en codex secundair onderwijs

Artikel 75, 2° en 139, 2° definiëren de scholengemeenschapsinstelling.

Artikel 95 en 144

Artikel 95 creëert de scholengemeenschapsinstelling voor het basisonderwijs.

Artikel 144 creëert deze scholengemeenschapsinstelling voor het secundair onderwijs.

In een scholengemeenschap kan door de betrokken schoolbesturen een scholengemeenschapsinstelling worden opgericht.

Als de scholen van de scholengemeenschap tot hetzelfde schoolbestuur behoren dan is het schoolbestuur verantwoordelijk voor de scholengemeenschapsinstelling. Indien de scholen van de scholengemeenschap behoren tot verschillende schoolbesturen, wordt een nieuwe rechtspersoon opgericht die verantwoordelijk is voor deze scholengemeenschapsinstelling. Deze nieuwe rechtspersoon heeft enkel als opdracht om ten aanzien van de personeelsleden aangesteld in de scholengemeenschapsinstelling de bevoegdheden uit te oefenen die zijn vastgelegd in het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs hetzij het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs.

Als de scholen van de scholengemeenschap behoren tot schoolbesturen van verschillende onderwijsnetten wordt er, als er gekozen wordt om dergelijke instellingen op te richten, een scholengemeenschapsinstelling opgericht per onderwijsnet. De scholengemeenschapsinstelling behoort tot het betrokken onderwijsnet. Als de scholen, van het betrokken onderwijsnet in de scholengemeenschap tot hetzelfde schoolbestuur behoren dan is het schoolbestuur verantwoordelijk voor de scholengemeenschapsinstelling. Als de scholen van het betrokken onderwijsnet in de scholengemeenschap tot verschillende schoolbesturen behoren, wordt, voor die scholengemeenschap voor dat onderwijsnet, een rechtspersoon opgericht die verantwoordelijk is voor de betrokken scholengemeenschapsinstelling. Deze nieuwe rechtspersoon beperkt zich tot en heeft als enige doel om ten aanzien van de personeelsleden aangesteld in de scholengemeenschapsinstelling de bevoegdheden uit te oefenen die zijn vastgelegd in het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs, hetzij het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs.

Met onderwijsnet wordt bedoeld:

- het gemeenschapsonderwijs;
- het gesubsidieerd officieel onderwijs;
- het gesubsidieerd vrij onderwijs.

Scholengemeenschappen krijgen de mogelijkheid om een scholengemeenschapsinstelling op te richten en voorzien daartoe een rechtspersoon. Er is dus geen verplichting om een dergelijke scholengemeenschapsinstelling op te richten binnen de scholengemeenschap.

Voor zover de samenstelling van de scholengemeenschap niet wijzigt kan deze scholengemeenschapsinstelling niet opgeheven worden. Als de samenstelling van de scholengemeenschap wijzigt zijn er twee mogelijkheden. Ofwel wordt de scholengemeenschapsinstelling ontbonden, ofwel blijft deze scholengemeenschapsinstelling bestaan maar wordt de samenstelling van de rechtspersoon die bevoegdheid draagt over deze scholengemeenschapsinstelling gewijzigd.

Deze scholengemeenschapsinstelling kan enkel opgericht worden als dit gebeurt, binnen de scholengemeenschap, voor alle betrokken schoolbesturen in de scholengemeenschap. Binnen een scholengemeenschap kunnen er dus geen scholen of schoolbesturen zijn die niet gevat zijn door een scholengemeenschapsinstelling.

In scholengemeenschappen die een scholengemeenschapsinstelling hebben opgericht maken de betrokken directies van de scholengemeenschap, binnen de geldende regelgeving, afspraken over de werking van deze scholengemeenschapsinstelling. Dit moet de samenwerking tussen de scholen en de directies van de scholengemeenschap bevorderen.

Artikel 95 zorgt ervoor dat de middelen die toegekend worden aan de scholengemeenschappen basisonderwijs benoembaar worden als de scholengemeenschappen een scholengemeenschapsinstelling opgericht hebben.

In het basisonderwijs onderscheiden we op het niveau van de scholengemeenschap drie soorten punten:

- de punten die afkomstig zijn van de stimulus-enveloppe
- de punten die afkomstig zijn van de puntenenveloppe zorg en die niet over de scholen van de scholengemeenschap worden verdeeld
- de punten administratieve ondersteuning en ICT die de scholen van de scholengemeenschappen samen leggen.

In scholengemeenschappen die geen scholengemeenschapsinstelling hebben opgericht kan in de hierboven vermelde middelen niet benoemd worden.

Artikel 140. Zorgt ervoor dat de middelen die toegekend worden aan de scholengemeenschappen secundair onderwijs benoembaar worden als de scholengemeenschappen een scholengemeenschapsinstelling opgericht hebben. Ook hier wordt vaste benoeming mogelijk in de betrekkingen die met de punten van de voorafname van de globale puntenenveloppe worden ingericht.

In scholengemeenschappen die geen scholengemeenschapsinstelling hebben opgericht kan in de hierboven vermelde middelen niet benoemd worden.

Decreten rechtspositie

Artikel 3.

Het decreet rechtspositie gesubsidieerd onderwijs voorziet in artikel 4, §5 voor het stedelijk en gemeentelijk onderwijs in de gemeenten van het Vlaams Gewest dat in afwijking van het gemeentedecreet een aantal bevoegdheden (vaste benoeming, toekennen verloven...) moeten worden opgenomen door het college van burgemeester en schepenen. Ook voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest werden een aantal bevoegdheden toegekend aan het college van burgemeester en schepenen, maar niet de bevoegdheid om een personeelslid vast te benoemen zodat daar de gemeenteraad deze bevoegd heeft. Voor het provinciaal onderwijs werden geen afwijkingen op het provinciedecreet voorzien.

Aan artikel 4, §5 wordt toegevoegd dat voor de personeelsleden tewerkgesteld bij de scholengemeenschapsinstellingen het de rechtspersonen die bevoegdheid dragen voor deze instellingen zijn die bevoegd worden voor de aanstelling en vaste benoeming van de personeelsleden van deze instelling, evenals voor het toekennen van een afwezigheid, een verlof, een terbeschikkingstelling, een affectatie, een zorgkrediet en een loopbaanonderbreking. Deze afwijkende bepaling wordt zowel voor het gemeentelijk als het provinciaal onderwijs expliciet opgenomen zodat duidelijk is dat de bevoegdheidsverdeling opgenomen in zowel het gemeentedecreet als het provinciedecreet niet van toepassing is voor deze instellingen.

De artikelen 4, 1° en 2° en 39, 1° en 3° voegen een aantal technische aanvullingen toe in de definities opgenomen in de decreten rechtspositie.

In artikel 4, 1° en 39, 1° wordt de scholengemeenschapsinstelling toegevoegd aan de opsomming van wat allemaal onder de definitie valt van een "instelling".

In artikel 39, 3° wordt voor het gemeenschapsonderwijs, waar de directeur luidens het bijzonder decreet een aantal toegewezen bevoegdheden heeft, aangegeven dat de raad van bestuur een personeelslid aanwijst dat de bevoegdheden van directeur opneemt voor de scholengemeenschapsinstelling.

In artikel 4, 2° wordt de rechtspersoon die bevoegdheid draagt voor de scholengemeenschapsinstelling toegevoegd aan de opsomming van wat allemaal onder de definitie valt van een "inrichtende macht".

De artikelen 15 tot en met 18 en 51 tot en met 54 herschrijven de

inzetbaarheidsregels van de personeelsleden binnen de scholengemeenschappen. Inhoudelijk worden er geen wijzigingen aangebracht, ze worden enkel technisch herschreven in twee afzonderlijke afdelingen. In een eerste afdeling worden de regels opgenomen voor de personeelsleden die tewerkgesteld zijn in de scholen van het basis- en secundair onderwijs die behoren tot een scholengemeenschap. In een tweede afdeling worden de iets verdergaande regels hernomen voor de personeelsleden die werken ter ondersteuning van de scholengemeenschap en die vanaf het schooljaar '21-'22 kunnen aangesteld en vast benoemd worden bij de scholengemeenschapsinstellingen.

Artikel 22 en 58 worden technisch herschreven. In deze artikelen is voorzien dat in afwijking van de gewone regels de eerste evaluator tot een andere school (GO) of tot een andere inrichtende macht (GSO) kan behoren voor de personeelsleden die werken ter ondersteuning van de scholengemeenschap en die vanaf het schooljaar '21- '22 kunnen aangesteld en vast benoemd worden bij de scholengemeenschapsinstellingen.

Artikel 34

In artikel 68 van het decreet rechtspositie gesubsidieerd onderwijs werd vastgelegd dat de instantie die bevoegd is om een personeelslid te benoemen ook de bevoegdheid krijgt om de tuchtmacht uit te oefenen.

Daarop zijn in paragraaf 2 enkele uitzonderingen voorzien voor het gemeentelijk onderwijs in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en voor het provinciaal onderwijs. Aangezien die afwijkingen niet kunnen toegepast worden voor de personeelsleden die aangesteld of vast benoemd zijn bij de scholengemeenschapsinstellingen, worden deze weggeschreven. Hierdoor krijgen de rechtspersonen die bevoegdheid dragen voor deze instellingen ook de bevoegdheid om de tuchtmacht uit te oefenen binnen deze instellingen.

Hoofdstuk 3, 4, 5, 6, 15, 16 en 21. Wijziging van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991, van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991, van het decreet tot oprichting van onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs van 5 april 1995, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van Onderwijs, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010 en inwerkingtreding en toepassingsgebied in de tijd.

Herziening van de tijdelijke aanstelling en vaste benoeming en van de procedure functiebeschrijving en evaluatie

Artikel 3, 3°, 5 en 40, 6 en 42, 8 en 43 en 44, 9, 7 en 45, 12 en 47, 11 en 48, 11 en 49, 13, 21 en 27 en 57 en 63, 22, 1°, 2°, 3°, 5°, 6°, 7°, 8° en

59, 23, 24 en 31 en 59, 60 en 67, 25 en 61, 26 en 62, 28 en 64, 29 en 32 en 65 en 68, 30 en 66, 33 en 69, 36 en 37 en 70 en 71, 35, 74, 97 en 99, 132, 146 en 148, 233

1. Algemene toelichting

De welvaart van Vlaanderen is te danken aan hoge onderwijskwaliteit en hoge onderwijskwaliteit is te danken aan voldoende gemotiveerde, sterke leerkrachten. Maar de aantrekkelijkheid van het leerkrachtenberoep staat onder druk. Zo haken veel beginnende leerkrachten vroegtijdig af, omdat ze aan het begin van hun loopbaan in het onderwijs weinig zekerheid en stabiliteit krijgen. Er zijn ook sterke profielen die het onderwijs links laten liggen omdat het imago van het beroep besmeurd wordt door een piepkleine minderheid, die hun vaste benoeming gebruiken als een schild tegen verwijdering vanwege misbruik of incompetentie. Ze bezoedelen het imago van en de perceptie ten aanzien van de leerkracht.

We zijn het aan de overdonderende meerderheid van hardwerkende en goed menende leerkrachten én aan iedereen die nadenkt over de stap naar het onderwijs verplicht om de aantrekkelijkheid van het leerkrachtenberoep te herstellen. We moeten enthousiaste, beginnende leerkrachten aan boord houden. Vandaag verliezen we hen vaak bij het begin van hun loopbaan.

In het Vlaams regeerakkoord hebben we daarom opgenomen dat we *“het lerarentekort zullen beantwoorden door o.m. het lerarenberoep opnieuw aantrekkelijk te maken. Leerkrachten moeten de status krijgen die ze verdienen”*.

Een van de vijf krachtlijnen van mijn beleidsnota Onderwijs 2019-2024 is *“Voldoende sterke, professionele en gemotiveerde leraren aantrekken en behouden door het beroep de waardering te geven die het verdient.”*

Deze krachtlijn is in die beleidsnota verder uitgewerkt in de strategische doelstelling 5.2. Kwaliteitsvolle onderwijsprofessionals motiveren voor en houden in het onderwijs, met de operationele doelstelling 2.1 Het lerarentekort aanpakken door de aantrekkelijkheid en status van het lerarenberoep te verhogen: *“Daarnaast onderzoek ik of we maatregelen kunnen nemen die sneller leiden tot een duurzame aanstelling voor beginnende leraren”*.

Om tot dergelijke meer duurzame tewerkstelling te komen, moeten we werk maken van de versterking en professionalisering van het personeelsbeleid in scholen. Dit moet ertoe leiden dat zowel bij de start van de loopbaan van een personeelslid als gedurende de verdere onderwijsloopbaan de schoolleider en de inrichtende macht zorgen voor een coachend en ondersteunend beleid in de school.

Coaching en begeleiding met oog op snellere werkzekerheid en een duurzame tewerkstelling

Beginnende leerkrachten moeten sneller vaste grond onder de voeten krijgen. We

streven daarom naar een loopbaan in onderwijs die start met aanvangsbegeleiding op maat, waardoor een starter permanent duidelijkheid krijgt over zijn functioneren. Nadat de jonge starter minstens een schooljaar heeft gepresteerd, beoordeelt de schoolleider het functioneren van het personeelslid. Bij een positief signaal krijgt de jonge starter zekerheid op een duurzame tewerkstelling via een aanstelling met voorrang (de tijdelijke aanstelling van doorlopende duur), gevolgd door een vaste benoeming.

Heeft de starter na een schooljaar presteren nog competenties die versterking of bijschaving vergen, dan krijgt hij ook de kans om daar verder aan te werken via gerichte begeleiding en ondersteuning.

Is de school(leider) echter van mening dat het personeelslid niet geschikt is voor verdere tewerkstelling in de school, dan volgt een negatieve beoordeling met de nodige schriftelijke motivatie. Dit kan op het einde van het eerste schooljaar en - voor diegenen die werkpunten kregen na hun eerste schooljaar - eventueel ook op het einde van het tweede schooljaar. In alle drie de situaties krijgt het personeelslid alleszins schriftelijk de nodige feedback van de schoolleider.

Herziening van de evaluatieprocedure

Tegelijkertijd willen we personeelsleden die misbruik maken hun vaste benoeming sneller verwijderen. Ze bezoedelen het imago van en de perceptie ten aanzien van de andere personeelsleden in onderwijs. De snellere en duurzame tewerkstelling en vaste benoeming voor beginnende leerkrachten gaan dan ook hand in hand met een herziening van de functionerings- en evaluatieprocedure, zodat wie de vaste benoeming zou willen misbruiken als persoonlijke bescherming tegen onkunde of een gebrek aan werkgever sneller geëvalueerd en desgevallend sneller ontslagen wordt. Een opwaardering van de fantastische job als leerkracht moet gepaard gaan met een correct maar doortastend optreden tegen wie dat beeld aantast.

We doen daarbij een oproep aan de inrichtende machten en de schoolleiders om het HR-beleid binnen hun scholen meer aandacht te geven en hun verantwoordelijkheid terzake op te nemen. Als overheid geven we hen daartoe de nodige beleidsinstrumenten en moeten we hen ook de nodige ondersteuning bieden.

Als gemeenschap mogen we dan ook van de inrichtende machten en schoolleiders verwachten dat ze, soms meer dan nu het geval is, hun verantwoordelijkheid opnemen ten aanzien van personeelsleden die niet naar behoren functioneren. Ouders en leerlingen moeten kunnen rekenen op een correct gevoerd evaluatiebeleid, ingebed in een HR-beleid waar aandacht werd geschonken aan coaching en begeleiding. Al te vaak verschuilt men zich achter vermeende zware procedures om die verantwoordelijkheid niet op te nemen, terwijl uit de rechtspraak van het bevoegde beroepsorgaan blijkt dat het probleem niet bij de procedures ligt maar bij een gebrek aan personeelsbeleid binnen de scholen.

We erkennen wel de druk die door de bestaande evaluatieprocedure op heel wat schoolleiders wordt gelegd en willen daarom via een aantal bijsturingen tegemoetkomen aan hun vraag om de werkdruk te verminderen. Dit doen we enerzijds door het principe van de geïndividualiseerde functiebeschrijvingen te verlaten. Dit vervangen we door een systeem waarbij er per scholengemeenschap of per schoolbestuur nog slechts één functiebeschrijving moet worden opgemaakt per ambt of functie waarin bovendien nog enkel de kerntaken van de personeelsleden moeten worden opgenomen. Anderzijds brengen we meer flexibiliteit aan in de evaluatiecyclus. Het volstaat om op regelmatige basis informele functioneringsgesprekken te houden met de meeste personeelsleden. Alleen voor de personeelsleden bij wie men tekortkomingen vaststelt, moeten er formele functioneringsgesprekken en later in het proces evaluatiegesprekken gehouden worden. Door het wegnemen van die werkdruk heeft men meer tijd voor het begeleiden van de personeelsleden die daar nood aan hebben en voor het opnemen van de verantwoordelijkheid naar personeelsleden toe die niet naar behoren functioneren.

Krachtlijnen van de maatregelen

Voorrang voor een tijdelijke aanstelling en een vaste benoeming na 1 jaar

Een startend personeelslid wordt steeds als tijdelijk personeelslid aangesteld. Die tijdelijke aanstelling loopt telkens voor maximaal een schooljaar en kan in een vacante betrekking of in een niet-vacante betrekking (een vervanging).

Tijdens die tijdelijke aanstelling heeft het personeelslid recht op aanvangsbegeleiding. Het tijdelijke personeelslid wordt tijdens de periode van aanvangsbegeleiding gecoacht en ondersteund door een of meerdere leden van het schoolteam, onder verantwoordelijkheid van de eerste evaluator.

Als het tijdelijke personeelslid een schooljaar gepresteerd heeft – uitgedrukt in een minimum aantal vereiste dagen dienstanciënniteit - volgt een beoordeling door zijn eerste evaluator. De eerste evaluator is in de praktijk veelal de directeur, maar bekleedt alleszins steeds een hiërarchisch hoger ambt dan het personeelslid.

Deze beoordeling kan drie vormen aannemen: een positieve beoordeling, een beoordeling met werkpunten of een negatieve beoordeling. Krijgt het personeelslid geen beoordeling dan geldt dit als een positieve beoordeling.

Krijgt het tijdelijke personeelslid op het einde van het schooljaar een positieve beoordeling, dan komen de prestaties waarvoor het personeelslid die positieve beoordeling krijgt het volgende schooljaar of later in aanmerking voor een tijdelijke aanstelling met voorrang. Eens aangesteld voor doorlopende duur kan hij zich ook kandidaat stellen voor een vaste benoeming.

Heeft de eerste evaluator gerede twijfel over het functioneren van het personeelslid dan kan hij een beoordeling geven met werkpunten die leidt tot verlenging van de tijdelijke aanstelling. De eerste evaluator toont die werkpunten

aan op basis van het traject van aanvangsbegeleiding dat het personeelslid heeft doorlopen. Deze beoordeling geeft het tijdelijke personeelslid het daaropvolgende schooljaar nog geen recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur. Wel krijgt het personeelslid een beperkt voorrangrecht t.a.v. andere tijdelijke personeelsleden die voor bepaalde duur aangesteld worden en moet hij bij een nieuwe tijdelijke aanstelling 200 dagen presteren. Tijdens de nieuwe verlengde tijdelijke aanstelling krijgt het tijdelijke personeelslid een aangepast traject van aanvangsbegeleiding dat steunt op de vastgestelde werkpunten van de beoordeling. Op het einde van dat bijkomende traject volgt een nieuwe beoordeling en die kan dan enkel positief of negatief zijn. Is de beoordeling positief dan kan het personeelslid zich kandidaat stellen voor het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur.

Is de eerste evaluator van mening dat het personeelslid niet geschikt is voor een verdere of nieuwe tewerkstelling in de school dan kan hij een negatieve beoordeling geven. De redenen voor die negatieve beoordeling neemt hij op in een schriftelijk verslag dat hij aan het personeelslid bezorgt. De redenen voor deze negatieve beoordeling moeten door de eerste evaluator opgenomen worden in een beoordelingsverslag. Het personeelslid kan na een negatieve beoordeling de diensten gepresteerd in het ambt in de school waar het de negatieve beoordeling kreeg niet in aanmerking nemen om het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur te verwerven in de instelling maar ook niet in andere instellingen van de scholengemeenschap of van de inrichtende macht, als het gaat om instellingen die niet tot een scholengemeenschap behoren. Het personeelslid kan de diensten die het gepresteerd heeft in een andere school van de scholengemeenschap, respectievelijk de inrichtende macht, niet aanwenden om in de school waar hij de negatieve beoordeling gekregen heeft het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur in te roepen. De dienstanciënniteit kan in de toekomst wel weer in aanmerking komen voor dit recht op voorwaarde dat de directeur (in het gemeenschapsonderwijs) of de inrichtende macht (in het gesubsidieerd onderwijs) het personeelslid in kwestie weer een tijdelijke aanstelling voor bepaalde duur geeft in de instelling waar het personeelslid een negatieve beoordeling heeft gekregen.

Zolang een tijdelijk personeelslid een negatieve beoordeling heeft voor de prestaties die hij in een instelling heeft verricht, kan hij zich in die instelling ook geen kandidaat stellen voor een vaste benoeming of voor een uitbreiding van een al bestaande vaste benoeming, tenzij de inrichtende macht daar uitdrukkelijk mee instemt.

Zowel bij een beoordeling met werkpunten als bij een negatieve beoordeling, kan het personeelslid verhaal halen bij de inrichtende macht.

Als de directeur (in het gemeenschapsonderwijs) of de inrichtende macht (in het gesubsidieerd onderwijs) een tijdelijk personeelslid dat een negatieve beoordeling kreeg nadien toch weer een tijdelijke aanstelling van bepaalde duur geeft in de instelling waar het personeelslid een negatieve beoordeling heeft gekregen, wordt de eerdere negatieve beoordeling omgezet in een beoordeling met werkpunten.

Een tijdelijk personeelslid kan binnen eenzelfde scholengemeenschap of inrichtende macht bij een tijdelijke aanstelling die gespreid is over verschillende schooljaren maximum twee negatieve beoordelingen of beoordelingen met werkpunten krijgen in hetzelfde ambt. Bij een latere aanstelling kan, indien nodig, geen derde negatieve beoordeling meer worden toegekend. Is de eerste evaluator van mening dat het personeelslid niet voldoet voor verdere aanstelling, dan kan hij enkel gebruik maken van de evaluatieregeling om deze aanstelling te stuiten. Als een tijdelijk personeelslid gedurende hetzelfde schooljaar aangesteld is in hetzelfde ambt in meerdere scholen van dezelfde scholengemeenschap of inrichtende macht en in meerdere instellingen een negatieve beoordeling of een beoordeling met werkpunten krijgt, dan worden deze beoordelingen in deze context als één beoordeling beschouwd.

Een tijdelijk personeelslid dat van zijn eerste evaluator een positieve beoordeling heeft gekregen, komt het daaropvolgende schooljaar bij voorrang in aanmerking voor een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur. Die tijdelijke aanstelling van doorlopende duur geldt in de instelling(en) van de scholengemeenschap of van de inrichtende macht, als het gaat om instellingen die niet tot een scholengemeenschap behoren, waar het personeelslid een positieve beoordeling kreeg of waar er geen beoordeling werd toegekend.

Als een tijdelijk personeelslid een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur heeft gekregen en ook minstens 360 dagen heeft gepresteerd in een of meer scholen van eenzelfde inrichtende macht, kan hij zich kandidaat stellen voor een vaste benoeming bij die inrichtende macht.

Waar momenteel een personeelslid minstens twee tot drie schooljaren, of soms langer, als tijdelijk personeelslid aan de slag is voordat hij het vooruitzicht heeft op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur en daaropvolgend een vaste benoeming, zorgen deze aanpassingen voor een beduidende inkorting van deze termijnen en dus voor een snellere en meer duurzame werkzekerheid voor jonge leerkrachten.

De termijn van één schooljaar presteren, sluit ook nauwer aan bij de principes die in andere arbeidsmarktsectoren worden gehanteerd.

Herziening van de functionerings- en evaluatieprocedure

We stellen een aantal bijstellingen aan het evaluatiesysteem voor die vertrekken vanuit de afspraak gemaakt in cao XI van 23 maart 2018 dat de bijstellingen oog moeten hebben voor (nog) meer nadruk op coaching, vermindering van planlast en mét behoud van de rechtszekerheid voor de personeelsleden.

Ook na een bijstelling van het evaluatiesysteem moeten de initiële doelstellingen die golden bij de totstandkoming van de evaluatieprocedure overeind blijven. Het is een instrument om een constructief en positief personeelsbeleid te voeren gericht op het verstrekken van kwaliteitsvol onderwijs. Een evaluatieprocedure moet in eerste instantie tot doel hebben personeelsleden te waarderen voor hun inzet en talenten en waar nodig hen in staat stellen om zich verder te

professionaliseren en te werken aan hun verbeterpunten. We denken daarbij in de eerste plaats aan het principe dat een personeelslid gedurende zijn loopbaan de nodige coaching, begeleiding en ondersteuning moet genieten, maar dat bij disfunctioneren van een personeelslid adequaat kan worden ingegrepen.

Voldoende coaching en begeleiding van de personeelsleden is van bij de inwerkingtreding van de uniforme evaluatieprocedure als één van de belangrijkste uitgangspunten van de evaluatieprocedure vooropgesteld. We wensen het belang hiervan, naar aanleiding van deze bijsturingen, nogmaals expliciet te benadrukken. Een evaluatieprocedure moet in eerste instantie tot doel hebben personeelsleden te waarderen voor hun inzet en talenten en waar nodig hen in staat stellen om zich verder te professionaliseren en te werken aan hun verbeterpunten.

Er kan worden overgegaan tot het uitspreken van een evaluatie met als eindconclusie "onvoldoende". Niet het bestraffen van het betrokken personeelslid moet daarbij voorop staan, maar wel het belang van zowel de leerlingen als het schoolteam moet daarbij het belangrijkste uitgangspunt zijn. We willen er bij de evaluatoren op aandringen hun verantwoordelijkheid op te nemen t.a.v. het volledige schoolteam, de leerlingen en ouders en hiermee een signaal geven dat zowel personeelsleden die niet zo goed functioneren als personeelsleden die dat wel doen sneller moeten aangesproken of gewaardeerd worden voor hun functioneren. De personeelsleden die zich met onafgebroken inzet en engagement inspannen voor kwaliteitsvol en excellent onderwijs voor hun leerlingen mogen erop rekenen dat collega's die niet diezelfde werkvijver aan de dag leggen daarop worden aangesproken door hun evaluator(en). Daarbij wordt nogmaals benadrukt dat waar dat nodig is er in eerste instantie altijd ruimte en tijd moet voorzien worden voor coaching en begeleiding om zo verbeterpunten aan te pakken en weg te werken. Iedereen verdient immers een tweede kans. Indien dit niet tot de gewenste resultaten leidt, moet een evaluatie met als eindconclusie "onvoldoende" in overweging genomen worden.

Ook het behoud van rechtszekerheid voor de personeelsleden willen we nogmaals in de verf zetten. Alle garanties ingeschreven in de evaluatieprocedure blijven behouden: het aanduiden van de evaluatoren – ook het principe dat bij het aanduiden van de evaluatoren een hiërarchische rang moet gerespecteerd worden, wensen we uitdrukkelijk te behouden, de beroepsmogelijkheid bij het college van beroep, ...

De wijzigingen die worden aangebracht zijn enerzijds gebaseerd, zoals aangegeven in de beleidsnota Onderwijs 2019-2024, op de aanbevelingen van het Rekenhof en van het wetenschappelijk onderzoek uitgevoerd onder leiding van prof. Geert De Vos en anderzijds op een lijst met een aantal vastgestelde knelpunten. Voor dat laatste werd een analyse gemaakt van de knelpunten die door de verschillende sociale partners naar voren werden gebracht in aanloop naar en tijdens de gesprekken die in de vorige legislatuur al werden gevoerd. De voorzitters van het college van beroep werden hierbij ook gehoord.

Zoals aangegeven willen we nog meer belang hechten aan het coachende aspect en minder focussen op de verplichte en regelmatig terugkerende evaluatie van een personeelslid, vooral als dat personeelslid naar behoren presteert. Daarom lijkt het ons aangewezen om enige flexibiliteit in de evaluatiecyclus aan te brengen en tegelijk meer nadruk te leggen op het ondersteunen van het functioneren van het personeelslid. Een verplicht vierjaarlijks evaluatiegesprek met alle personeelsleden verdwijnt uit de regelgeving. Evaluatoren houden op regelmatige en informele basis functioneringsgesprekken met al hun personeelsleden. Een formeel functioneringsgesprek, waarbij de evaluator de vastgestelde tekorten en de verbeterpunten vastlegt in een verslag, is vooral aangewezen voor de personeelsleden die niet voldoende functioneren.

In dat geval moet de evaluator voor het betrokken personeelslid een begeleidingstraject opstarten, dat als dit de verbeterpunten niet voldoende kan wegwerken, dan gevolgd kan worden door een negatieve evaluatie. Dat voorafgaand begeleidingstraject wordt nu expliciet ingeschreven in de regelgeving en wordt vastgelegd op minstens 120 dagen. Dit betekent dat een evaluator een negatieve evaluatie niet uit het niets kan uitspreken en laat toe om een eventuele tweede negatieve evaluatie sneller uit te spreken. In het verleden moest een personeelslid 12 maanden effectief presteren na een eerste negatieve evaluatie alvorens het opnieuw kon geëvalueerd worden. Nu wordt voorzien in een tweede begeleidingstraject van nogmaals 120 dagen. Bij een permanent disfunctioneren kan een personeelslid op deze manier na een periode van tenminste 12 maanden, een periode die start bij het eerste formele functioneringsgesprek, ontslagen worden wegens twee opeenvolgende negatieve evaluaties.

We erkennen de druk die door het gehele evaluatieproces in sommige instellingen op de directeur wordt gelegd en denken dat de flexibiliteit die we aanbrengen in de evaluatiecyclus tegemoet komt aan de vraag om de werkdruk te verminderen voor de directeur/eerste evaluator.

Een tweede bijsturing aan de regelgeving zal eveneens zorgen voor heel wat werkdrukvermindering. We gaan immers in op de vraag om de functiebeschrijvingen beknopter te maken. In het verleden hoorde men daarin niet alleen de kerntaken van de personeelsleden op te nemen, maar ook de instellingsgebonden taken en opdrachten, persoons- en ontwikkelingsgerichte doelstellingen, rechten en plichten inzake professionalisering, ... Dit leidde tot veel te uitgebreide documenten die bovendien bij iedere wijziging aan de opdracht van een personeelslid aanleiding gaven tot aanpassingen aan de functiebeschrijving, wat dan telkens weer moest voorafgegaan zijn door een functioneringsgesprek. Deze planlast schaffen we af.

We beperken de inhoud van de functiebeschrijvingen vanaf nu tot de kerntaken van de personeelsleden. Het is op deze kerntaken dat het functioneren van het personeelslid zal beoordeeld worden. Deze kerntaken kunnen vastgelegd worden in het lokaal overleg waardoor de evaluatoren heel wat werkdruk zien verdwijnen. Dit moet hen in staat stellen om meer aandacht te schenken aan de

begeleiding van de personeelsleden. Voor de leraar worden ze decretaal vastgelegd.

Tenslotte maken we een opleiding tot evaluator verplicht. We mogen van evaluatoren verwachten dat ze zich op dit vlak voldoende geprofessionaliseerd hebben. Uiteraard moet er daarbij begrip zijn voor de werkdruk die directeurs en andere evaluatoren heel vaak hebben bij de start van hun aanstelling. Daarom geven we hen twee schooljaren de tijd om een opleiding tot evaluator succesvol af te ronden.

Monitoring en evaluatie van de beleidsmaatregelen

Ten laatste twee jaar na de inwerkingtreding van de maatregelen betreffende de tijdelijke aanstelling van doorlopende duur en de vaste benoeming zal de overheid samen met de sociale partners in de gemeenschappelijke vergadering van Sectorcomité X, van onderafdeling Vlaamse Gemeenschap van afdeling 2 van het Comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van het overkoepelend onderhandelingscomité een evaluatie maken over de effecten van deze maatregelen. Hierbij zullen we alvast nagegaan of meer tijdelijke personeelsleden sneller een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur verwerven en of het principe van de beoordeling volstaat als instrument van coachend personeelsbeleid bij de start van de loopbaan. De inrichtende machten en scholengemeenschappen zullen met het oog op deze evaluatie de nodige inlichtingen bezorgen aan het daartoe bevoegde lokale onderhandelingscomité en de overheid zal die gegevens bevragen. Daarbij zullen we zeker oog hebben dat dit niet gepaard gaan met een onverantwoorde planlast.

2. Artikelsgewijze toelichting

2.1. Decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs en decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs

Artikel 3, 3° en 39, 2°

Technische aanpassing aan de definitie van het begrip vacante betrekking. De aanvulling betreft een verwijzing naar alle artikelen waarin de vacante betrekkingen met het oog op een vaste benoeming vermeld zijn.

Artikel 5 en 40

Een inrichtende macht kan een maximaal aantal dagen dienstanciënniteit die een personeelslid heeft verworven in een wervingsambt in het buitengewoon basis- of buitengewoon secundair onderwijs beschouwen als gepresteerd in een wervingsambt in het gewoon basisonderwijs of in het gewoon secundair onderwijs. Dit aantal dagen wordt aangepast naar 290 dagen.

Dit sluit aan bij de herziening van de principes van de tijdelijke aanstelling van doorlopende duur in de artikelen 8 en 9, 43, 44.

Artikel 6 en 41

De bepaling dat de principes en afspraken betreffende aanvangsbegeleiding in de functiebeschrijving van een tijdelijk personeelslid worden opgenomen, wordt geschrapt.

Dit hangt samen met de wijzigingen aan de principes van de functiebeschrijving die beperkt wordt tot de kerntaken eigen aan het ambt (zie artikelen 27 en 63).

Artikel 8, 9, 43 en 44

De loopbaan van een tijdelijk personeelslid start steeds met een of meer tijdelijke aanstellingen van bepaalde duur (TABD).

Het tijdelijke personeelslid heeft in deze fase van de loopbaan het recht op kwaliteitsvolle ondersteuning en begeleiding (via het recht op aanvangsbegeleiding) in en door de school. Het personeelslid wordt daartoe tijdens deze periode intensief opgevolgd en gecoacht.

Als het tijdelijke personeelslid aan bepaalde voorwaarden voldoet, kan hij het recht op voorrang voor een tijdelijke aanstelling verwerven: de tijdelijke aanstelling van doorlopende duur (TADD).

Deze artikelen behouden de principes betreffende deze tijdelijke aanstelling van doorlopende duur: een personeelslid moet een bepaald aantal dagen dienstanciënniteit verwerven in het ambt, waaronder een minimumaantal effectief gepresteerde dagen, en moet daarnaast ook een beoordeling krijgen van zijn eerste evaluator. Als die twee voorwaarden voldaan zijn, kan het personeelslid zich kandidaat stellen voor het recht op TADD.

Paragraaf 3

Een tijdelijk personeelslid verwerft het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur als hij aan twee voorwaarden voldoet:

- minstens 290 dagen dienstanciënniteit verwerven in een ambt, waarvan er minstens 200 dagen effectief gepresteerd zijn. Voor die effectief gepresteerde dagen worden maximum 70 dagen als effectieve prestaties beschouwd bij een afwezigheid van het personeelslid omwille van zwangerschapsverlof, de periode van verwijdering uit een risico in het kader van bedreiging door een beroepsziekte en moederschapsbescherming. Deze dienstanciënniteit moet verworven zijn in de instellingen van eenzelfde scholengemeenschap of in de instellingen van eenzelfde inrichtende macht die niet behoren tot een scholengemeenschap;
- uiterlijk op 30 juni van het schooljaar waarin het personeelslid de vereiste dagen dienstanciënniteit verwerft, in die instelling of instellingen van de eerste evaluator een positieve beoordeling hebben gekregen. Heeft het personeelslid op 30 juni geen beoordeling gekregen van de eerste evaluator, dan geldt dit als een positieve beoordeling.

Als het tijdelijke personeelslid aan deze twee voorwaarden voldoet, heeft hij het daaropvolgende schooljaar recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur mits hij zich voor 15 juni op de daartoe voorziene wijze kandidaat stelt.

Aan de bepalingen voor de berekening van de dienstanciënniteit en de effectieve prestaties zoals die momenteel van kracht zijn, wijzigt niets.

In het gemeenschapsonderwijs kan een personeelslid de dienstanciënniteit die hij in een ambt heeft verworven in de instellingen van dezelfde scholengroep onder bepaalde voorwaarden en in een bepaalde volgorde aanwenden voor het recht op TADD in die scholengroep.

In het gesubsidieerd onderwijs geldt steeds een onderscheid tussen dienstanciënniteit die verworven is in een scholengemeenschap en dienstanciënniteit die verworven is in instellingen van een inrichtende macht die niet tot een scholengemeenschap behoren.

Daarnaast is het belangrijk om na te gaan welke beoordeling een tijdelijk personeelslid van de eerste evaluator krijgt t.a.v. de prestaties die hij in een of meer instellingen heeft verricht.

Naast de vereiste dienstanciënniteit moet een tijdelijk personeelslid immers ook een beoordeling krijgen van zijn eerste evaluator, voordat hij het recht op TADD kan verwerven. Deze beoordeling moet toegekend zijn uiterlijk op 30 juni van het schooljaar waarin het personeelslid het vereiste aantal dagen dienstanciënniteit in de instelling of instellingen heeft verworven. Krijgt het personeelslid uiterlijk op 30 juni van dat schooljaar geen beoordeling van de eerste evaluator, dan geldt dit als een positieve beoordeling voor de instelling(en) waar het personeelslid geen beoordeling kreeg en kan het personeelslid zich kandidaat stellen voor het recht op TADD.

De beoordeling wordt toegekend door de eerste evaluator van het personeelslid. Die eerste evaluator kan drie vormen van beoordeling hanteren: een positieve beoordeling, een beoordeling met werkpunten of een negatieve beoordeling.

Geeft de eerste evaluator aan het tijdelijke personeelslid bij het bereiken van de vereiste dienstanciënniteit - uiterlijk op 30 juni van het schooljaar - een positieve beoordeling, dan kan het personeelslid zich kandidaat stellen voor het recht op TADD op basis van de dienstanciënniteit waarvoor hij een positieve beoordeling kreeg in de instelling. Ook de dienstanciënniteit die het personeelslid verworven heeft in de instelling of instellingen waar hij geen beoordeling heeft gekregen, komt dan in aanmerking voor deze kandidaatstelling.

Krijgt het personeelslid een andere beoordeling - een beoordeling met werkpunten of een negatieve beoordeling - dan kan het personeelslid de dienstanciënniteit waarvoor die beoordeling geldt nog niet aanwenden om het recht op TADD in te roepen. Dat zal slechts mogelijk zijn onder bepaalde voorwaarden.

De eerste evaluator kan ook oordelen dat het personeelslid nog niet klaar is om het recht op TADD te verwerven, omdat hij nog werkpunten heeft waarvoor hij zich moet inzetten en waarvoor bijkomende begeleiding nodig is. Hij geeft dan aan het personeelslid een beoordeling met werkpunten. Deze beoordeling heeft tot gevolg dat het personeelslid zich nog geen kandidaat kan stellen om het daaropvolgende schooljaar het recht op TADD te verwerven.

De eerste evaluator maakt een verslag op waarin deze beslissing en de werkpunten opgenomen worden, samen met het traject dat tijdens de aanvangsbegeleiding werd afgelegd.

Als het personeelslid het niet eens is met de beoordeling met werkpunten kan hij verhaal halen bij de inrichtende macht. De inrichtende macht gaat vervolgens na of de beoordeling met werkpunten redelijk is en dit het uitstel van het recht op TADD rechtvaardigt. De inrichtende macht kan de beoordeling met werkpunten enkel bevestigen of vernietigen. De inrichtende macht hoort hiertoe vooraf de evaluator en het betrokken personeelslid, zodra een van de betrokken partijen daarom vraagt.

Een personeelslid dat een beoordeling met werkpunten heeft gekregen, heeft het daaropvolgende schooljaar of later in het ambt waarvoor hij de beoordeling met werkpunten kreeg, recht op een nieuwe tijdelijke aanstelling van bepaalde duur in een instelling van de scholengemeenschap of van de inrichtende macht als de instelling niet tot een scholengemeenschap behoort. Dit moet toelaten dat het personeelslid ook effectief de vastgestelde werkpunten kan aanpakken en zo toch nog het recht op TADD kan verwerven. Dit recht op een nieuwe aanstelling van bepaalde duur geldt weliswaar slechts t.a.v. andere tijdelijke personeelsleden die voor bepaalde duur worden aangesteld. De scholengemeenschap of de inrichtende macht voor de instellingen die niet behoren tot een scholengemeenschap kan dit recht op een tijdelijke aanstelling van een tijdelijk personeelslid met werkpunten dan ook pas toepassen nadat bij het begin van het schooljaar de gangbare verdeling van betrekkingen wordt toegepast in volgende volgorde:

- de vastbenoemde personeelsleden een betrekking toewijzen;
- de verplichtingen betreffende reffectatie en wedertewerkstelling toepassen;
- de personeelsleden met het recht op TADD in dienst houden of een aanstelling geven.

Zijn er na die verplichtingen nog vacatures toe te wijzen, dan moeten die bij voorrang gaan naar de tijdelijke personeelsleden met een beoordeling met werkpunten.

Dit recht op een nieuwe tijdelijke aanstelling van bepaalde duur blijft over de schooljaren heen gelden, tenzij het personeelslid vijf opeenvolgende schooljaren geen prestaties heeft verricht in instellingen van de scholengemeenschap of in instellingen van de inrichtende macht die niet tot een scholengemeenschap behoren. Deze vijf opeenvolgende schooljaren gelden vanaf het ogenblik dat het personeelslid de beoordeling met werkpunten heeft gekregen.

Het tijdelijke personeelslid met een beoordeling met werkpunten kan de dienstanciënniteit die hij in het ambt heeft verworven in de instelling waar hij deze beoordeling met werkpunten krijgt, nog niet invoeren voor het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur. Dit geldt zowel in de instelling waar hij die beoordeling met werkpunten kreeg, als in andere instellingen van de scholengemeenschap of van de inrichtende macht als het gaat om instellingen die niet tot een scholengemeenschap behoren.

Het tijdelijke personeelslid moet daartoe, nadat hij een nieuwe tijdelijke aanstelling voor bepaalde duur krijgt in het betrokken ambt, in dat ambt nog bijkomend 200 dagen effectieve prestaties extra verrichten. Daarbij worden bij een afwezigheid van het personeelslid omwille van zwangerschapsverlof, de periode van verwijdering uit een risico in het kader van bedreiging door een beroepsziekte en/of moederschapsbescherming tijdens de bijkomende periode voor maximum 70 dagen van deze afwezigheid als effectieve prestaties beschouwd. Tijdens deze bijkomende periode heeft het personeelslid recht op een verlengd traject van aanvangsbegeleiding, waarbij de focus ligt op de werkpunten die tijdens de beoordeling aan bod zijn gekomen en die in het verslag met de beslissing zijn opgenomen.

Bij het bereiken van de bijkomende 200 dagen effectieve prestaties kent de eerste evaluator opnieuw een beoordeling toe. Hij kan dan kiezen uit twee mogelijkheden: een positieve beoordeling of een negatieve beoordeling.

Bij een positieve beoordeling kan het tijdelijke personeelslid zich kandidaat stellen voor het recht op TADD. Als het personeelslid van de eerste evaluator geen beoordeling krijgt, geldt dit als een positieve beoordeling.

Bij een positieve beoordeling (of geen beoordeling) komen de al eerder opgebouwde prestaties ook in aanmerking als dienstanciënniteit voor het recht op TADD in de instelling en in andere instellingen van de scholengemeenschap of van de inrichtende macht voor de instellingen die niet tot een scholengemeenschap behoren.

De derde vorm van beoordeling die de eerste evaluator kan toekennen, is een negatieve beoordeling. De eerste evaluator is dan van mening dat het tijdelijke personeelslid niet voldoet voor een nieuwe aanstelling en ook niet in aanmerking komt om het recht op TADD te verwerven.

De eerste evaluator maakt bij een negatieve beoordeling een verslag op met daarin zijn beslissing en motivering. In het verslag neemt hij ook het traject op dat tijdens de aanvangsbegeleiding is afgelegd.

Het personeelslid dat niet akkoord gaat met de negatieve beoordeling kan verhaal halen bij de inrichtende macht. De inrichtende macht gaat vervolgens na of de negatieve beoordeling redelijk en verantwoord is en kan de beoordeling met werkpunten enkel bevestigen of vernietigen. De inrichtende macht hoort hiertoe vooraf de evaluator en het betrokken personeelslid, zodra een van de betrokken partijen daarom vraagt.

Bij een negatieve beoordeling kan het tijdelijke personeelslid de dienstanciënniteit die hij in de instelling in het ambt heeft verworven, niet aanwenden om zich bij de scholengemeenschap of bij de inrichtende macht als het gaat om instellingen die

niet tot een scholengemeenschap behoren, kandidaat te stellen voor het recht op TADD in het ambt in kwestie. Het personeelslid kan in deze instelling het recht op TADD ook niet inroepen via de dienstanciënniteit die hij heeft verworven in andere instellingen van de scholengemeenschap of van de inrichtende macht als het gaat om instellingen die niet tot een scholengemeenschap behoren. Pas als het personeelslid opnieuw een tijdelijke aanstelling krijgt in de instelling komt de eerder in die instelling verworven dienstanciënniteit weer in aanmerking voor het recht op TADD. De negatieve beoordeling houdt dus niet in dat het personeelslid zich nadien in de instelling waar hij deze beoordeling heeft gekregen, niet meer kan kandidaat stellen voor een nieuwe tijdelijke aanstelling van bepaalde duur.

Als de directeur (in het gemeenschapsonderwijs) of de inrichtende macht (in het gesubsidieerd onderwijs) beslist om een personeelslid, dat eerder van de eerste evaluator een negatieve beoordeling heeft gekregen voor de prestaties die hij in een ambt in de instelling heeft verricht en zich later opnieuw kandidaat stelt voor een tijdelijke aanstelling in die instelling, in die instelling in het betrokken ambt een nieuwe tijdelijke aanstelling van bepaalde duur toe te wijzen, dan wordt de eerdere negatieve beoordeling omgezet in een beoordeling met werkpunten. Het personeelslid moet dan in het betrokken ambt in de instelling bijkomend 200 dagen effectieve dagen presteren, onder de voorwaarden die gelden t.a.v. een beoordeling met werkpunten, voordat hij in aanmerking komt voor het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur. Bij de nieuwe tijdelijke aanstelling van het personeelslid in het betrokken ambt krijgt het tijdelijke personeelslid een aangepast traject van aanvangsbegeleiding dat het personeelslid tijdens die bijkomende periode moet volgen. Dat aangepast traject wordt vastgelegd op basis van de motivering die de eerste evaluator in zijn verslag van de negatieve beoordeling heeft opgenomen. Het verslag van de negatieve beoordeling geldt dan als verslag van de beoordeling met werkpunten.

In het bevoegde lokale comité worden op het niveau van de scholengemeenschap of van de inrichtende macht, als het gaat om instellingen die niet behoren tot een scholengemeenschap, afspraken gemaakt over de toepassing van de beoordeling. Deze afspraken kunnen gaan over de wijze waarop het nieuwe instrument van beoordeling binnen de scholen van de inrichtende macht of van de scholengemeenschap zal worden gehanteerd (bv. afstemmen van de beoordeling als een tijdelijk personeelslid in meerdere instellingen presteert, opvolgen van dergelijke personeelsleden via uitwisseling van informatie, aanstellen van een personeelslid met een beoordeling met werkpunten, ...). Deze afspraken kunnen weliswaar nooit afbreuk doen aan de decretale bepalingen met betrekking tot het verwerven van het recht op TADD. Daarenboven moet de scholengemeenschap of de inrichtende macht alleszins rekening houden met volgende principes:

- als een tijdelijk personeelslid gespreid over meerdere schooljaren in eenzelfde ambt voor bepaalde duur is aangesteld in een of meer instellingen van de scholengemeenschap of van de inrichtende macht, als het gaat om instellingen die niet behoren tot een scholengemeenschap, kan aan dat personeelslid door een of meer eerste evaluatoren gedurende die opeenvolgende

schooljaren slechts twee maal een negatieve beoordeling of combinatie van een beoordeling met werkpunten en negatieve beoordeling worden toegekend. Dat betekent dat als het personeelslid in een instelling van de scholengemeenschap of van de inrichtende macht, als het gaat om instellingen die niet behoren tot een scholengemeenschap, opnieuw tijdelijk wordt aangesteld voor bepaalde duur in een ambt waarvoor hij eerder al twee negatieve beoordelingen heeft gekregen, ofwel een beoordeling met werkpunten gevolgd door een negatieve beoordeling heeft gekregen, ofwel een negatieve beoordeling gevolgd door een beoordeling met werkpunten heeft gekregen, dan kan de eerste evaluator in een instelling van de scholengemeenschap, respectievelijk inrichtende macht, in dat ambt geen derde beoordeling meer geven als dat een negatieve beoordeling of een beoordeling met werkpunten zou zijn. Als de eerste evaluator van dit tijdelijke personeelslid dan van mening is dat het personeelslid niet in aanmerking komt voor een nieuwe of een verdere tijdelijke aanstelling, dan kan hij dit enkel verhinderen via de procedure van een evaluatie met eindconclusie onvoldoende;

- als een tijdelijk personeelslid in hetzelfde ambt een tijdelijke aanstelling van bepaalde duur heeft in meerdere instellingen van de scholengemeenschap of van de inrichtende macht, als het gaat om instellingen die niet behoren tot een scholengemeenschap, dan tellen alle negatieve beoordelingen en beoordelingen met werkpunten die in hetzelfde schooljaar zijn toegekend voor de toepassing van het hiervoor vermelde principe samen slechts als één beoordeling.

Hiermee wordt vermeden dat een tijdelijk personeelslid in instellingen van eenzelfde scholengemeenschap of van eenzelfde inrichtende macht als het gaat om instellingen die niet behoren tot een scholengemeenschap telkens opnieuw wordt aangesteld voor bepaalde duur en op het einde van zijn aanstelling een beoordeling met werkpunten of zelfs een negatieve beoordeling krijgt, waardoor telkens weer de verwerving van het recht op TADD wordt gestuit waardoor het personeelslid geen stabiele loopbaan kan uitbouwen. Door de beperking tot twee negatieve beoordelingen of een combinatie van een beoordeling met werkpunten en een negatieve beoordeling en daarna eventueel een evaluatie met eindconclusie onvoldoende krijgt het personeelslid sneller duidelijkheid over de mogelijkheden om al of niet zijn loopbaan in onderwijs verder uit te bouwen.

Naast de beoordeling blijft het instrument van evaluatie – net als voor alle andere personeelsleden – trouwens onverminderd van toepassing voor de tijdelijke personeelsleden die aangesteld zijn voor bepaalde duur. De eerste evaluator kan dus ook steeds deze procedure aanwenden als hij het tijdelijke personeelslid echt niet geschikt acht voor een verdere tewerkstelling.

De datum en de wijze waarop een tijdelijk personeelslid zich kandidaat stelt, blijft ongewijzigd.

Als een tijdelijk personeelslid zich tijdig kandidaat stelt voor het recht op TADD en hij aan alle voorwaarden voldoet, geldt dit onmiddellijk als een over de schooljaren heen doorlopende kandidatuur. Dit vermindert zowel de planlast voor het personeelslid als voor de inrichtende macht, respectievelijk de

scholengemeenschap.

Dat recht op TADD geldt daarbij steeds in de instellingen waar het personeelslid van de eerste evaluator een positieve beoordeling of geen beoordeling heeft gekregen, hetzij in de instellingen van eenzelfde scholengemeenschap, hetzij in de instellingen van een zelfde inrichtende macht al de instellingen niet tot een scholengemeenschap behoren.

Paragraaf 5

In deze paragraaf wordt het aantal dagen dienstanciënniteit aangepast dat een personeelslid heeft gepresteerd in een wervingsambt in het buitengewoon basisonderwijs of in het buitengewoon secundair onderwijs en dat een inrichtende macht kan in aanmerking nemen als dienstanciënniteit die geldt voor een wervingsambt in het gewoon basisonderwijs of het gewoon secundair onderwijs. Dit aantal dagen wordt beperkt tot 200 dagen, zodat een personeelslid altijd nog een aantal dagen in het ambt zelf zal moeten presteren voordat hij daarvoor het recht op TADD kan invoeren.

Paragraaf 7 t/m 7quater

In deze paragrafen worden een aantal technische aanpassingen gedaan. Het gaat om de verwijzing naar de pedagogische entiteit zoals die gedefinieerd is in het hoofdstuk evaluatie van de respectieve decreten rechtspositie.

Aan paragraaf 7 worden de gevolgen van een negatieve beoordeling toegevoegd. Het tijdelijke personeelslid dat aangesteld is voor bepaalde duur kan na een negatieve beoordeling de dienstanciënniteit die hij heeft gepresteerd in het ambt in de instelling waar hij die negatieve beoordeling kreeg niet aanwenden om zich bij de scholengemeenschap of bij de inrichtende macht, als het gaat om instellingen die niet behoren tot een scholengemeenschap, kandidaat te stellen om het recht op TADD te verwerven. Het personeelslid kan ook de dienstanciënniteit die hij in een of meer andere instellingen van de scholengemeenschap, respectievelijk de inrichtende macht, in een ambt gepresteerd heeft, niet aanwenden om in de instelling waar hij voor dat ambt de negatieve beoordeling gekregen heeft het recht op TADD in te voeren.

Aan paragraaf 7quater wordt toegevoegd dat als een directeur (in het gemeenschapsonderwijs) of een inrichtende macht (in het gesubsidieerd onderwijs) het tijdelijke personeelslid na een negatieve beoordeling in een ambt in een instelling opnieuw in dienst neemt in dat ambt in diezelfde instelling, dat hij de eerder opgebouwde dienstanciënniteit in dat ambt en in die instelling wel weer kan aanwenden om het recht op TADD in te voeren.

Artikel 7 en 45

Aan de artikelen die vastleggen wanneer een tijdelijke aanstelling van rechtswege eindigt, wordt toegevoegd dat een directeur (in het gemeenschapsonderwijs) of een inrichtende macht (in het gesubsidieerd onderwijs) elke beëindiging van een tijdelijke aanstelling schriftelijk en gemotiveerd aan het personeelslid moet bezorgen.

Op deze wijze weet een tijdelijk personeelslid duidelijk waarom zijn aanstelling – eventueel vroegtijdig – beëindigd of niet verlengd wordt.

Artikel 12 en 47

Naast de gebruikelijke betrekkingen die een inrichtende macht jaarlijks in het kader van de vaste benoeming moet of kan vacant verklaren, komen vanaf 15 oktober 2022 jaarlijks ook de betrekkingen van vastbenoemde personeelsleden in een wervingsambt van het bestuurs- en onderwijzend personeelslid in het basisonderwijs, secundair onderwijs, deeltijds kunstonderwijs en volwassenenonderwijs die afwezig zijn omwille van een specifiek verlofstelsel onder bepaalde voorwaarden in aanmerking voor vacantverklaring met het oog op een vaste benoeming op 1 januari.

Het gaat om volgende verloven:

- verlof wegens bijzondere opdracht;
- verlof wegens opdracht;
- verlof voor vakbondsopdrachten;
- verlof om een ambt uit te oefenen in een ministerieel kabinet;
- verlof erkende politieke groepen;
- politiek verlof;
- verlof toegekend aan personeelsleden die ter beschikking van de koning worden gesteld (enkel in het gemeenschapsonderwijs);
- verlof voor verminderde prestaties;
- afwezigheid voor verminderde prestaties.

Het deel van de betrekking of de volledige betrekking waarvoor een personeelslid afwezig is omwille van één of meer van de opgesomde verlofstelsels wordt hiertoe als een vacante betrekking beschouwd. De inrichtende macht moet het totale volume van deze vacante betrekkingen vacant verklaren.

Artikel 11 en 48

De voorwaarden voor een vaste benoeming worden aangepast, zodat een personeelslid in aanmerking komt voor een vaste benoeming als hij minstens 360 dagen dienstanciënniteit heeft verworven bij dezelfde inrichtende macht.

Het personeelslid moet deze dienstanciënniteit op 31 augustus van het schooljaar voorafgaand aan de datum van vaste benoeming verworven hebben in het ambt bij dezelfde inrichtende macht. De inrichtende macht kan hiervoor ook

dienstanciënniteit die is verworven bij een andere inrichtende macht in aanmerking nemen.

Voor de personeelsleden die in het gesubsidieerd onderwijs op 1 januari 2021 reeds deeltijds benoemd zijn of werden in een ambt in een of meer instellingen die behoren tot een scholengemeenschap wordt een eenmalige overgangsmaatregel ingeschreven (in artikel 37 van dit decreet). Deze overgangsmaatregel houdt in dat het personeelslid voor een uitbreiding van zijn benoeming op 1 januari 2022 nog eenmalig beroep kan doen op alle dagen dienstanciënniteit die hij heeft verworven in instellingen van de scholengemeenschap, op voorwaarde dat de inrichtende macht waar hij zich kandidaat stelt op 1 januari 2021 geen gebruik maakte van de bepaling die toelaat dat deze inrichtende macht eist dat er bij haar 360 dagen dienstanciënniteit moeten zijn verworven. Op deze manier is er op 1 januari 2022 geen plotse breuk in de mogelijkheid op de benoeming bij de betrokken inrichtende macht uit te breiden. Door de eenmalige overgangsmaatregel krijgen de betrokken personeelsleden immers enerzijds op 1 januari 2022 de kans om een uitbreiding van benoeming te bekomen onder dezelfde voorwaarden als op 1 januari 2021 en kunnen ze anderzijds voldoende dienstanciënniteit bij de eigen inrichtende macht verwerven om met het oog op de toekomst aan de nieuwe voorwaarde voor vaste benoeming te voldoen.

De andere voorwaarden waaraan het personeelslid moet voldoen, blijven ongewijzigd:

- het personeelslid heeft in het ambt als laatste evaluatie geen evaluatie met eindconclusie "onvoldoende";
- het personeelslid heeft zich kandidaat gesteld in de vorm en binnen de termijn die is vermeld in de oproep tot de kandidaten;

Aan de tijdelijke aanstelling van doorlopende duur als voorwaarde om in aanmerking te komen voor een vaste benoeming, wordt een beperking toegevoegd die samenhangt met een eventuele negatieve beoordeling die een tijdelijk personeelslid in een instelling heeft gekregen. Als een tijdelijk personeelslid in een instelling als laatste beoordeling een negatieve beoordeling heeft gekregen, dan kan hij in die instelling in principe geen vaste benoeming of geen uitbreiding van een vaste benoeming vragen. Hierdoor wordt vermeden dat een tijdelijk personeelslid dat een negatieve beoordeling kreeg in een instelling, toch aan de voorwaarden voor vaste benoeming zou voldoen in deze instelling op basis van een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur in een andere instelling in de scholengemeenschap, respectievelijk de inrichtende macht. Het personeelslid kan zich weliswaar steeds kandidaat stellen voor een vaste benoeming of een uitbreiding van benoeming in die instelling. De directeur (in het gemeenschapsonderwijs) of de inrichtende macht (in het gesubsidieerd onderwijs) heeft dan de keuze om de kandidatuur te weigeren op basis van voormeld principe of kan er voor kiezen om de kandidatuur van het personeelslid te aanvaarden en een vaste benoeming toe te wijzen in deze instelling.

Artikel 11 en 49

Deze artikelen voegen een bepaling toe die stelt dat een inrichtende macht criteria moet vastleggen die ze zal hanteren als er zich meerdere personeelsleden kandidaat stellen voor eenzelfde betrekking. Die criteria worden voor onderhandeling voorgelegd in het bevoegde lokaal onderhandelingscomité.

Artikel 13

Technische aanpassing.

In artikel 35bis van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs wordt de correcte datum van 1 februari ingeschreven bij de voorwaarden voor vaste benoeming van een personeelslid dat de leeftijd van 55 jaar heeft bereikt.

Artikel 19, 20, 55 en 56

Naar aanleiding van de bijsturingen aan de evaluatieprocedure wordt ook het principe verlaten dat de functiebeschrijvingen geïndividualiseerd moeten zijn. Hierdoor moet op een aantal plaatsen in de decreten rechtspositie een technische wijziging aangebracht worden.

Artikel 21, 27, 57 en 63

In deze artikelen wordt voor de hoofdstukken functiebeschrijving en evaluatie de definitie van een pedagogische entiteit aangepast. Een aantal instellingen voor secundair onderwijs werkten immers al samen als één pedagogische entiteit zonder dat ze onder de 'oude' definitie vielen. Door de definitie te verruimen valt voor een aantal instellingen heel wat planlast weg aangezien nu één functiebeschrijving en één evaluatieproces volstaat voor een personeelslid dat in meerdere instellingen werkzaam is binnen dezelfde pedagogische entiteit.

Artikel 22, 1°, 2°, 3°, 5°, 6°, 7°, 8° en 58

In de paragraaf 1 van de aangepaste artikelen verlaten we het principe dat de functiebeschrijvingen geïndividualiseerd moeten zijn. In de plaats daarvan leggen we in paragraaf 3 vast dat inrichtende machten of – voor de scholen die tot een scholengemeenschap behoren – scholengemeenschappen per ambt en desgevallend binnen een ambt per functie de kerntaken kunnen vastleggen. Enkel die kerntaken moeten nog opgenomen worden in de functiebeschrijvingen. Beide aanpassingen zorgen voor heel wat minder werkdruk voor de evaluatoren. In paragraaf 7 (GO) en paragraaf 8 (GSO) wordt vastgelegd wat tot de kerntaken behoort en wordt ook vastgelegd dat personeelsleden een nieuwe functiebeschrijving krijgen wanneer de kerntaken van een ambt of desgevallend

een functie binnen een ambt worden gewijzigd.

Waar in het verleden een geïndividualiseerde functiebeschrijving – omwille van de werkdruk – niet moest bezorgd worden aan de personeelsleden die een aanstelling hadden van maximum 104 dagen (=vervanging zwangerschapsverlof), wordt nu in paragraaf 2 voorzien dat ieder personeelslid bij zijn aanstelling binnen een redelijke termijn een functiebeschrijving dient te ontvangen. Het argument van de werkdruk komt immers te vervallen aangezien in paragraaf 3 wordt voorzien dat in de toekomst per inrichtende macht of scholengemeenschap kerntaken worden vastgelegd per ambt, en desgevallend per functie.

Met functie wordt een specifieke inhoudelijke invulling van een ambt bedoeld. Een personeelslid aangesteld in het ambt van leraar, maar belast met de taken van een preventieadviseur of een leerlingenbegeleider, zal logischerwijze andere kerntaken hebben dan een leerkracht met een lesopdracht. Ook in heel wat andere ambten worden personeelsleden aangesteld met vaak diverse functies. Ook voor hen is het dus noodzakelijk dat per inrichtende macht of scholengemeenschap de diverse kerntaken van de verschillende functies worden vastgelegd.

Het begrip “functie” doelt dus allerminst op de opdracht, het aantal te presteren uren, lestijden, ... van een personeelslid. De prestatieregeling hoort m.a.w. niet thuis in de functiebeschrijving van een personeelslid.

In paragrafen 4 en 5 (GO) en in paragrafen 4, 5 en 6 (GSO) wordt voor de verschillende soorten personeelsleden telkens vastgelegd dat hun (eerste) evaluator als voornaamste taak heeft het personeelslid voldoende coaching te bezorgen. Het concrete coachingstraject kan evenwel door een ander personeelslid worden opgenomen die daartoe gedelegeerd wordt of er kan hiervoor externe hulp ingeroepen worden. Er moeten daarnaast regelmatig functioneringsgesprekken gevoerd worden, wat voor de meeste personeelsleden informeel zal kunnen gebeuren. Personeelsleden hebben ook, op hun eenvoudig verzoek, recht op een functioneringsgesprek wanneer zij aangeven daar nood aan te hebben. Functioneringsgesprekken kunnen ook formeel georganiseerd worden en desgevallend kan de evaluator er ook een verslag van opmaken waarin eventueel een aantal persoons- en ontwikkelingsgerichte doelstellingen worden opgenomen. Voor personeelsleden die niet naar behoren functioneren is deze formele weg noodzakelijk om later een evaluatieproces te kunnen opstarten (zie verder).

In paragraaf 5 wordt bovendien voorzien dat de directeur die de functie coördinatie-scholengemeenschap opneemt in de scholengemeenschappen van het basisonderwijs geëvalueerd worden door de evaluator die in overleg wordt aangeduid door de scholengemeenschap. Hiermee komen we tegemoet aan de situatie waar een scholengemeenschap wordt gevormd door instellingen die behoren tot meerdere inrichtende machten.

Tot nu was voorzien dat de evaluatoren best een opleiding hadden gevolgd. In paragraaf 6 (GO) en paragraaf 7 (GSO) schrijven we nu een verplichting daartoe in. Omdat de meeste directeurs – die vaak ook de evaluator zijn – bij hun aanstelling nog heel wat andere opleidingsnoden hebben en zich bovendien moeten inwerken in hun nieuwe betrekking, geven we hen twee jaar de tijd voor het succesvol afronden van deze opleiding. Ook voor wie al evaluator was, voorzien we eenzelfde periode van 2 jaar. Wie na deze periode de opleiding niet heeft gevolgd, kan nog wel functioneringsgesprekken houden en personeelsleden begeleiden, maar kan hen niet (formeel) evalueren.

Artikel 23, 24, 31, 59, 60 en 67

In de artikelen 73ter/1 GO en 47ter/1 GSO worden een aantal bestaande teksten die betrekking hebben op de instellingsgebonden opdrachten van de personeelsleden gebundeld. Waar ze in het verleden ook dienden opgenomen te worden in de geïndividualiseerde functiebeschrijvingen, wordt nu vastgelegd dat ze daarin geen plaats meer hebben. De personeelsleden ontvangen daarentegen een overzicht van de verdeling van alle instellingsgebonden opdrachten op schoolniveau. Zoals hoger vermeld komt dit de verlaging van de planlast ten goede. Bovendien zorgt deze werkwijze voor meer openheid over de concrete taakverdeling binnen de scholen en kan iedereen makkelijk nagaan dat de verdeling binnen hun school op een correcte en evenredige manier gebeurd is.

Artikel 25 en 61

In de artikelen 73quinquies GO en 47quinquies GSO wordt in paragraaf 1 specifiek voor de leden van het onderwijzend personeel in alle onderwijsniveaus, voor zover ze een lesopdracht hebben, vastgelegd wat tot hun kerntaken behoort.

In paragraaf 2 wordt verduidelijkt dat een aantal leerkrachten – binnen de grenzen van de regelgeving (=maximum percentages BPT) of wanneer de lestijden met een specifiek doel worden toegekend (bijvoorbeeld de SES-lestijden) - belast kan worden met een specifieke functie. We denken bijvoorbeeld aan de stafmedewerkers in het basisonderwijs of leerkrachten belast met het zorgbeleid, de leerlingenbegeleiding of het gelijke kansenbeleid of een rol als preventieadviseur. Voor deze groep kunnen uiteraard specifieke kerntaken worden vastgelegd die afwijken van de kerntaken die in paragraaf 1 zijn vastgelegd.

In paragraaf 3 tenslotte wordt voor het basisonderwijs een afwijkende bepaling opgenomen die rekening houdt met de bestaande regelgeving die betrekking heeft op de 'hoofdopdracht' van het onderwijzend personeel in het basisonderwijs.

Artikel 26 en 62

Aangezien de functiebeschrijvingen niet meer geïndividualiseerd zijn, worden ze ook niet meer vastgelegd in samenspraak tussen de eerste evaluator en het betrokken personeelslid. Ook de huidige redenen tot wijziging van de functiebeschrijving en wie over de inhoud beslist bij onenigheid tussen beide partijen zijn niet meer van toepassing. Beide artikelen kunnen dus worden opgeheven.

Artikel 28 en 64

Dat personeelsleden moeten geëvalueerd worden op basis van de inhoud van hun functiebeschrijving was een principe dat we al kenden. We voegen er in paragraaf 1 nu expliciet aan toe dat de evaluatie ook moet gebaseerd zijn op de persoons- en ontwikkelingsgerichte doelstellingen die moeten worden opgenomen in de verslagen van de functioneringsgesprekken.

In paragraaf 2 verlaten we het principe dat ieder personeelslid minstens één keer om de vier schooljaren moet formeel geëvalueerd worden. Ook dit moet zorgen voor heel wat minder werkdruk voor de evaluatoren. De evaluatieprocedure wordt in principe nog enkel voorbehouden voor die personeelsleden waarvan men oordeelt dat hun functioneren niet naar behoren is. Bovendien leggen we vast dat een personeelslid enkel kan geëvalueerd worden als hij een formeel functioneringsgesprek heeft gekregen waarvan een verslag is gemaakt. In dat verslag moet de evaluator, wil men het personeelslid nadien kunnen evalueren, persoons- en ontwikkelingsgerichte doelstellingen opnemen en een duidelijke weergave van de tekortkomingen die zich stellen. Een functiebeschrijving en een coachingstraject blijven uiteraard behouden als voorwaarden zonder dewelke een personeelslid niet kan geëvalueerd worden.

De overhandiging van het verslag van het eerste formele functioneringsgesprek is de eigenlijke start van de evaluatieprocedure. Die dag vangt een periode van minimum 120 dagen effectieve prestaties aan waarin het personeelslid uiteraard verder moet begeleid of gecoacht worden. Hierbij worden de zaterdagen, zondagen, wettelijke verlofdagen en schoolvakanties, met uitzondering van de zomervakantie, ook beschouwd als effectief gepresteerde dagen. Verloven, afwezigheden en dergelijke worden dus niet in rekening gebracht. Pas na het verstrijken van die periode kan het personeelslid een evaluatieverslag met als eindconclusie "onvoldoende" overhandigd worden.

In paragraaf 3 wordt aangegeven dat evaluatoren weliswaar zelf een aantal vaststellingen moeten doen met het oog op de evaluatie, maar er wordt verduidelijkt dat ze daarbij beroep kunnen doen op informatie die ze verkrijgen van anderen. Het betreft hier andere personeelsleden, leerlingen en ouders, maar eventueel ook externen waarmee de school samen werkt (organisatie stages, ...).

Artikel 29, 32, 65 en 68

Naast een aantal eerder technische wijzigingen wordt in deze artikelen het niet vermelden van de beroepsmogelijkheden minder stringent gesanctioneerd. In het verleden was dit immers op straffe van nietigheid ingeschreven, dit wordt opgeheven. In de plaats daarvan wordt de in andere procedures (Raad van State...) voorziene werkwijze overgenomen: als de beroepsmogelijkheden niet worden vermeld in het evaluatieverslag, neemt de beroepstermijn een aanvang vier maanden nadat het personeelslid zijn evaluatieverslag werd overhandigd.

Net zoals bij andere herstelbare procedurefouten geldt dat een evaluator uiteraard altijd de mogelijkheid heeft om een door procedurefouten 'aangetast' evaluatieverslag in te trekken en een nieuw evaluatieverslag te bezorgen aan het betrokken personeelslid, zoals het college van beroep reeds bevestigde in 2013 (college van beroep GOO/2013/021).

Artikel 30 en 66

In de eerste paragraaf van de artikelen 73undecies GO en 47undecies GSO is opgenomen dat een evaluatie kan leiden tot een evaluatieverslag met als eindconclusie "onvoldoende". Aan dit voor de hand liggend principe wordt nu een belangrijke uitzondering aangebracht.

Voor de leerkrachten met een specifieke functie die deze specifieke functie combineren met een lesopdracht of die in het verleden een lesopdracht hebben gehad moet immers rekening gehouden worden met het uitoefenen van hun lesopdracht.

Het niet naar behoren functioneren in de specifieke functies kan niet tot een evaluatie met als eindconclusie "onvoldoende" leiden wanneer het betrokken personeelslid ook een lesopdracht heeft, of voordien had, en voor die lesopdracht geen persoons- en ontwikkelingsgerichte doelstellingen heeft gekregen die leid(d)en tot een evaluatie met als eindconclusie "onvoldoende". In dat geval moet men betrokkene niet langer belasten met de specifieke functie en nog enkel belasten met een lesopdracht.

Het college van beroep zal hiermee rekening houden bij het beoordelen van de redelijkheid van de sanctie en nagaan of de evaluatie is gebeurd in de geest van de functiebeschrijving en de evaluatie, die in de eerste plaats een positief HR-beleidsinstrument horen te zijn.

In de derde paragraaf van deze artikelen is voorzien dat vastbenoemde personeelsleden en tijdelijke personeelsleden aangesteld voor doorlopende duur na een evaluatie met als eindconclusie "onvoldoende", voor zover die nog niet geleid heeft tot een ontslag, opnieuw moeten geëvalueerd worden. Ook hier moet opnieuw de termijn van 120 dagen effectieve prestaties nageleefd worden, die opnieuw aanvangt met de overhandiging van het verslag van een formeel

functioneringsgesprek en waarin uiteraard verdere begeleiding of coaching worden voorzien.

Daarnaast is vastgelegd dat die nieuwe evaluatie pas kan gebeuren nadat een periode van minstens 12 maanden is verstreken sinds de overhandiging van het verslag van het eerste formele functioneringsgesprek dat aanleiding heeft gegeven tot de eerste evaluatie met als eindconclusie "onvoldoende".

Artikel 33 en 69

Technische aanpassing. Dit zorgt voor een correcte verwijzing naar de artikelen waarin de vacantverklaring in specifieke verlofstelsels is opgenomen.

Artikel 35

Technische aanpassing.

Dit zorgt voor een correcte verwijzing naar de artikelen waarin de principes van het recht op TADD zijn opgenomen.

Artikel 36, 37 en 70, 71

In deze artikelen wordt de wijze van kandidaatstelling voor het recht op TADD aangepast in de reeds bestaande overgangsmaatregelen betreffende het recht op TADD, zodat dit conform de wijzigingen is die door het onderwijsdecreet XXX in de artikelen over TADD werden aangebracht. Ook bij de toepassing van de in deze artikelen vermelde overgangsmaatregelen voor het recht op TADD moet het personeelslid dat er dit schooljaar of later gebruik van maakt zich immers op eenzelfde wijze kunnen kandidaat stellen.

Conform de wijziging in de artikelen 8, 9 en 43, 44 wordt ook hier opgenomen dat een kandidatuur voor TADD die aan alle voorwaarden voldoet onmiddellijk geldt als een kandidatuur die over de schooljaren heen blijft gelden.

Daarnaast voegen deze artikelen een aantal nieuwe overgangsmaatregelen toe voor tijdelijke personeelsleden in het kader van de herziening van het recht op TADD vanaf 1 september 2021.

De nieuwe regelgeving gaat in bij de start van het schooljaar 2021-2022 (op 1/9/2021). Dit betekent dat de nieuwe principes van de tijdelijke aanstelling (TABD en TADD) gelden vanaf 1/9/2021 en dat een tijdelijk personeelslid het recht op TADD onder de nieuwe voorwaarden voor het eerst kan invoeren op 1/9/2022. Dat betekent dat de nieuwe voorwaarden om het recht op TADD te verwerven voor het eerst op het einde van het schooljaar 2021-2022 moeten worden afgetoetst, nl. op 30/6/2022.

Om te vermijden dat de tijdelijke personeelsleden die al eerdere prestaties hebben verworven, door de wijzigingen "ingehaald" worden door nieuwe tijdelijke

personeelsleden of dat een plotse “versnelling” is van de tijdelijke personeelsleden die nu onder de huidige voorwaarden bezig zijn aan de opbouw van hun recht op TADD, worden in deze artikelen overgangsmaatregelen opgenomen.

Deze overgangsmaatregelen gaan uit van het principe dat de reeds verworven rechten van de tijdelijke personeelsleden die tot en met het schooljaar 2021-2022 al prestaties hebben geleverd, worden gevrijwaard volgens de huidige voorwaarden.

De eerste overgangsmaatregel (opgenomen in paragraaf 4 van de artikelen) geldt voor de tijdelijke personeelsleden die op 30 juni 2020 al voldeden aan de dan geldende voorwaarden voor het verwerven van het recht op TADD, maar zich geen kandidaat hebben gesteld voor 15 juni 2020 of zich wel kandidaat hadden gesteld maar tijdens het voorbije jaar in het betrokken ambt geen tijdelijke aanstelling voor doorlopende duur gekregen hebben.

Het gaat om tijdelijke personeelsleden die op 30 juni 2020 gedurende minstens twee schooljaren in een of meer instellingen van dezelfde inrichtende macht of scholengemeenschap ten minste 580 dagen dienstanciënniteit verworven hebben, waarvan minstens 400 dagen effectief werden gepresteerd en die op 30 juni 2020 geen beoordeling met werkpunten hebben gekregen van de eerste evaluator.

Deze personeelsleden kunnen zich op 15 juni 2021 kandidaat stellen op basis van voormelde voorwaarden en verwerven dan het recht op TADD vanaf 1 september 2021.

Heeft een personeelslid zich echter op 15 juni 2021 niet kandidaat gesteld of heeft het personeelslid tijdens het schooljaar 2021-2022 geen tijdelijke aanstelling van doorlopende duur gekregen, dan kan dit personeelslid zich op 15 juni 2022 of later nog steeds kandidaat stellen onder de voorwaarden die hij reeds bereikte op 30 juni 2020 (ten minste twee schooljaren gepresteerd in een of meer instellingen van dezelfde inrichtende macht of scholengemeenschap en ten minste 580 dagen dienstanciënniteit verworven hebben, waarvan minstens 400 dagen effectief werden gepresteerd en geen beoordeling met werkpunten) om zo op 1 of na september 2022 onder de huidige voorwaarden het recht op TADD te behouden of te verwerven.

De tweede overgangsmaatregel (opgenomen in paragraaf 5 van de artikelen) geldt voor de tijdelijke personeelsleden die na 1 september 2019 en uiterlijk op 30 juni 2021 voldoen aan de dan geldende voorwaarden om het recht op TADD te verwerven.

Het gaat om tijdelijke personeelsleden die na 1 september 2019 en uiterlijk 30 juni 2021 gedurende minstens twee schooljaren in een of meer instellingen van dezelfde inrichtende macht of scholengemeenschap ten minste 580 dagen dienstanciënniteit verworven hebben, waarvan minstens 400 dagen effectief werden gepresteerd en die na 1 september 2019 en uiterlijk op 30 juni 2021 geen beoordeling met werkpunten hebben gekregen van de eerste evaluator.

Als deze personeelsleden zich op 15 juni 2021 kandidaat stellen en aan alle huidige voorwaarden voldoen, verwerven ze sowieso het recht op TADD vanaf 1 september 2021.

Heeft een personeelslid zich echter op 15 juni 2021 niet kandidaat gesteld of heeft het personeelslid tijdens het schooljaar 2021-2022 geen tijdelijke aanstelling van doorlopende duur gekregen, dan kan dit personeelslid zich op 15 juni 2022 of later nog steeds kandidaat stellen onder de voorwaarden die golden op 30 juni 2021 (ten minste twee schooljaren gepresteerd in een of meer instellingen van dezelfde inrichtende macht of scholengemeenschap en ten minste 580 dagen dienstanciënniteit verworven hebben, waarvan minstens 400 dagen effectief werden gepresteerd en geen beoordeling met werkpunten) om zo op 1 of na september 2022 onder de huidige voorwaarden het recht op TADD te behouden of te verwerven.

De derde overgangsmaatregel (opgenomen in paragraaf 6 van de artikelen) geldt voor de tijdelijke personeelsleden die uiterlijk op 30 juni 2021 voldoende dienstanciënniteit hebben verworven volgens de dan geldende voorwaarden (gespreid over minstens twee schooljaren ten minste 580 dagen dienstanciënniteit, waarvan minstens 400 dagen effectief zijn gepresteerd), die uiterlijk op 30 juni 2021 van hun eerste evaluator een beoordeling met werkpunten gekregen hebben en die volgend schooljaar of later een nieuwe TABD-aanstelling krijgen in het betrokken ambt.

Dit personeelslid kan op 1 september 2022 of later het recht op TADD verwerven, als het personeelslid op 30 juni 2022 of later de vereiste bijkomende 200 dagen effectieve prestaties heeft verworven.

Heeft het tijdelijke personeelslid van de eerste evaluator een beoordeling met werkpunten gekregen tijdens het schooljaar 2020-2021 en uiterlijk op 30 juni 2021 dan heeft het tijdelijke personeelslid op 1 september 2021 of later voorrang op een nieuwe TABD-aanstelling in het betrokken ambt. Hiermee krijgt het personeelslid de kans om op basis van een aangepast traject van aanvangsbegeleiding aan zijn werkpunten te werken, net als dat in het nieuwe systeem het geval zal zijn voor een tijdelijk personeelslid dat een beoordeling met werkpunten krijgt.

Heeft het tijdelijke personeelslid de beoordeling met werkpunten vóór het schooljaar 2020-2021 gekregen, dan heeft dit tijdelijke personeelslid geen voorrang op een nieuwe TABD-aanstelling maar komt het – net als nu – aan de inrichtende macht toe om te beslissen of dit personeelslid al of niet een nieuwe TABD-aanstelling krijgt. Kent de inrichtende macht aan dit personeelslid een nieuwe TABD-aanstelling toe op of na 1 september 2021, dan krijgt dit personeelslid een aangepast traject van aanvangsbegeleiding op basis van de werkpunten uit zijn eerdere beoordeling en kan hij of zij het recht op TADD verwerven mits het presteren van de vereiste bijkomende 200 dagen effectieve prestaties.

Een vierde overgangsmaatregel (opgenomen in paragraaf 7 van de artikelen) geldt voor de tijdelijke personeelsleden die dit schooljaar al tenminste de voorwaarden bereiken die vanaf 1 september 2021 van kracht zullen zijn voor een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur, maar nog niet voldoen aan de voorwaarden die op 30 juni 2021 nog van kracht zijn.

Het gaat om tijdelijke personeelsleden die uiterlijk 30 juni 2021 de vereiste dienstanciënniteit (290 dagen, waarvan 200 dagen effectief gepresteerd) hebben vergaard volgens de nieuwe voorwaarden, maar die op dat ogenblik nog geen 580 dagen dienstanciënniteit, waarvan 400 dagen effectief gepresteerd, hebben verworven die nodig zijn volgens de voorwaarden die nog gelden op 30 juni 2021.

Op basis van de nieuwe voorwaarden zouden deze personeelsleden zonder enige vorm van effectieve aanstelling het recht op TADD kunnen invoeren op 1 september 2021 of later, door zich voor 15 juni kandidaat te stellen. De nieuwe voorwaarden houden immers in dat een personeelslid de vereiste dienstanciënniteit moet hebben verworven en een positieve beoordeling moet hebben gekregen. Heeft het personeelslid geen beoordeling gekregen voor 30 juni, dan geldt dit als een positieve beoordeling.

Om te verhinderen dat dit gebeurt en een inrichtende macht op basis van de eerdere prestaties zonder enige vorm van beoordeling een personeelslid als TADD'er moet aanstellen, geldt voor deze personeelsleden de overgangsbepaling dat ze ook na de wijziging van de regelgeving op 1 september 2021 bij een nieuwe tijdelijke aanstelling het recht op TADD verwerven op basis van de voorwaarden zoals die golden op 30 juni 2021. Het personeelslid moet dus uiterlijk op 30 juni 2022 of later gespreid over minstens twee schooljaren ten minste 580 dagen dienstanciënniteit verwerven, waarvan minstens 400 dagen effectief zijn gepresteerd, en mag uiterlijk op 30 juni van het schooljaar waarin hij de vereiste dienstanciënniteit geen beoordeling met werkpunten krijgen van de eerste evaluator.

Deze maatregel geldt voor elk personeelslid dat in de toekomst opnieuw in dienst komt op basis van de prestaties die hij heeft geleverd voor 30 juni 2021, voorover het gaat om een minimum van 290 dagen en een maximum van 579 dagen dienstanciënniteit.

De eerste evaluator heeft t.a.v. het personeelslid dat van deze overgangsmaatregel gebruik maakt, bij het bereiken van vereiste dienstanciënniteit nog steeds de mogelijkheid om een beoordeling met werkpunten toe te kennen, zoals dit het geval was voor 30 juni 2021 (een positieve of negatieve beoordeling kan hij niet uitspreken). In dat geval moet het tijdelijke personeelslid bij een nieuwe tijdelijke aanstelling bijkomend 200 dagen effectieve prestaties leveren om het recht op TADD te verwerven. Daartoe heeft het tijdelijke personeelslid het daaropvolgende schooljaar of later voorrang op een nieuwe TABD-aanstelling. Hiermee krijgt het personeelslid de kans om aan zijn werkpunten te werken, net als dat in het nieuwe systeem het geval zal zijn voor een tijdelijk personeelslid dat een beoordeling met werkpunten krijgt.

Tenslotte wordt een bepaling toegevoegd (in paragraaf 8 van de artikelen) die verduidelijkt dat de tijdelijke personeelsleden die voor de inwerkingtreding van de nieuwe regels voor het verwerven van het recht op TADD – dus ten laatste op 31 augustus 2021 - al dienstanciënniteit hebben verworven in een ambt bij een inrichtende macht en die niet voldoen aan de voorwaarden gesteld in de verschillende overgangsmaatregelen, het recht op TADD kunnen verwerven onder de nieuwe regels die van kracht zijn vanaf 1 september 2021. De dienstanciënniteit die het tijdelijke personeelslid voor 1 september 2021 heeft verworven in het betrokken ambt blijft alvast ook onder de nieuwe regels gelden.

De eerdere overgangsmaatregelen die van kracht zijn voor personeelsleden die op 30 juni 2019 of 30 juni 2020 gedurende drie schooljaren minstens 720 dagen dienstanciënniteit hebben verworven (paragraaf 1 en 2 van de artikelen) of die op 30 juni 2019 gedurende minstens twee schooljaren een dienstanciënniteit verworven hebben van ten minste 580 dagen en ten hoogste 719 dagen en op 30 juni 2020 of later voor het betrokken ambt geen beoordeling met werkpunten gekregen hebben van de eerste evaluator (paragraaf 3 van de artikelen), blijven onverminderd gelden.

Paragraaf 9 in artikel 36, 37, 70 en 71 bevat een overgangsmaatregel betreffende de verwerving van het recht op TADD in het kader van de eenmalige vaste benoeming op 1 juli 2021 (zie toelichting bij artikel 38 en 72 hierna).

Paragraaf 10 in artikel 37 bevat een overgangsmaatregel betreffende de uitbreiding van een vaste benoeming op 1 januari 2022 (zie toelichting bij artikel 11 en 48).

Artikel 38 en 72

In deze artikelen wordt een correctie doorgevoerd met betrekking tot de voorrangscategorieën die een inrichtende macht moet hanteren als er op 1 juli 2021 meerdere kandidaten zijn voor een vaste benoeming.

Het betreft de derde voorrangscategorie die voorrang voor benoeming verleent aan een tijdelijk personeelslid dat minstens 580 dagen dienstanciënniteit heeft verworven op 31 mei 2021. Het gaat hier om tijdelijke personeelsleden die in principe met deze dienstanciënniteit op 30 juni 2021 in aanmerking kunnen komen om zich kandidaat te stellen voor het recht op TADD in het betrokken ambt, op voorwaarde dat ze geen beoordeling met werkpunten krijgen van hun eerste evaluator. Als de eerste evaluator toch van mening is dat er significante werkpunten zijn, dan kan hij uiterlijk op 30 juni 2021 aan het personeelslid een beoordeling met werkpunten toekennen. Dit houdt in dat het personeelslid niet in aanmerking komt voor het recht op TADD op 1 september 2021, maar komt het wel nog in aanmerking voor een vaste benoeming op 1 juli 2021.

Om de inrichtende macht niet voor dergelijk voldongen feit te plaatsen en haar de kans te geven om het oordeel van de eerste evaluator te valideren, wordt aan de derde voorrangscategorie toegevoegd dat de inrichtende macht toch de vaste benoeming kan weigeren van het personeelslid dat uiterlijk op 30 juni 2021 een beoordeling met werkpunten heeft gekregen.

Voor de tijdelijke personeelsleden die behoren tot de voorrangscategorieën 3 en 4 die op 1 juli 2021 door hun inrichtende macht een vaste benoeming toegewezen krijgen, wordt ingeschreven dat zij door deze vaste benoeming vanaf 1 september 2021 ook het recht op TADD verwerven in het ambt van benoeming. Deze tijdelijke personeelsleden zullen immers op 30 juni 2021 nog niet voldoen om zich kandidaat te stellen voor het recht op TADD onder de dan nog geldende regels, maar krijgen wel van hun inrichtende macht een vaste benoeming op 1 juli 2021. Het zou dan niet logisch zijn om deze personeelsleden bij een deeltijdse benoeming op 1 juli 2021 voor het resterende deel van een opdracht toch nog als tijdelijke personeelsleden van bepaalde duur te beschouwen.

Deze overgangsmaatregelen worden ingevoegd via artikel 36, 37, 70 en 71 van dit decreet.

2.2. Decreet van 5 april 1995 tot oprichting van onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs

Artikel 74

De overheid zal de maatregelen tot versnellen van het recht op TADD monitoren en evalueren.

Om deze monitoring mogelijk te maken moeten onderwijsinstellingen de nodige informatie verstrekken aan het bevoegde lokale comité:

- het aantal tijdelijke personeelsleden dat aangesteld is voor bepaalde duur en die binnen de daartoe voorziene termijn het recht op TADD verwerven na een positieve beoordeling;
- het aantal tijdelijke personeelsleden dat aangesteld is voor bepaalde duur en dat een verslag met werkpunten krijgt (en dus een extra termijn van 200 dagen effectieve prestaties moet leveren om het recht op TADD alsnog te verwerven), met binnen deze laatste groep een opsplitsing van diegenen die daarna een nieuwe aanstelling bekomen en van diegenen die daarna geen nieuwe aanstelling bekomen;
- het aantal tijdelijke personeelsleden dat het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur niet verwerft wegens een negatieve beoordeling.

2.3. Decreet basisonderwijs van 25 februari 1997

Artikel 97 en 99

De overheid zal de maatregelen tot versnellen van het recht op TADD monitoren en evalueren.

Om deze monitoring mogelijk te maken moeten onderwijsinstellingen de nodige informatie verstrekken aan het bevoegde lokale comité:

- het aantal tijdelijke personeelsleden dat aangesteld is voor bepaalde duur en die binnen de daartoe voorziene termijn het recht op TADD verwerven na een positieve beoordeling;
- het aantal tijdelijke personeelsleden dat aangesteld is voor bepaalde duur en dat een verslag met werkpunten krijgt (en dus een extra termijn van 200 dagen effectieve prestaties moet leveren om het recht op TADD alsnog te verwerven), met binnen deze laatste groep een opsplitsing van diegenen die daarna een nieuwe aanstelling bekomen en van diegenen die daarna geen nieuwe aanstelling bekomen;
- het aantal tijdelijke personeelsleden dat het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur niet verwerft wegens een negatieve beoordeling.

2.4. Decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs

Artikel 132

Het principe dat wanneer professionalisering wordt opgelegd aan een personeelslid de kosten daarvan moeten gedragen worden door de inrichtende macht werd opgeheven in het hoofdstuk functiebeschrijvingen in de decreten rechtspositie.

Dit principe wordt echter behouden en daartoe nu in artikel 8 van het decreet kwaliteit overgenomen.

2.5. Codex secundair onderwijs van 17 december 2010

Artikel 146 en 148

De overheid zal de maatregelen tot versnellen van het recht op TADD monitoren en evalueren.

Om deze monitoring mogelijk te maken moeten onderwijsinstellingen de nodige informatie verstrekken aan het bevoegde lokale comité:

- het aantal tijdelijke personeelsleden dat aangesteld is voor bepaalde duur en die binnen de daartoe voorziene termijn het recht op TADD verwerven na een positieve beoordeling;
- het aantal tijdelijke personeelsleden dat aangesteld is voor bepaalde duur en dat een verslag met werkpunten krijgt (en dus een extra termijn van 200 dagen effectieve prestaties moet leveren om het recht op TADD alsnog te verwerven), met binnen deze laatste groep een opsplitsing van diegenen die daarna een nieuwe aanstelling bekomen en van diegenen die daarna geen nieuwe aanstelling bekomen;
- het aantal tijdelijke personeelsleden dat het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur niet verwerft wegens een negatieve beoordeling.

2.6. Autonome bepaling

Artikel 233, §2

De bijstellingen aan de hoofdstukken functiebeschrijving en evaluatie treden in werking op 1 september 2021. Er moet evenwel een overgangsregeling voorzien worden voor de vastbenoemde personeelsleden en de tijdelijke personeelsleden met een aanstelling van doorlopende duur die voor 1 september 2021 een eerste evaluatie met als eindconclusie "onvoldoende" hebben gekregen. Zoniet dreigt voor deze zeer beperkte groep personeelsleden door de bijstellingen aan de evaluatieprocedure - met name aan de termijnen die moeten gerespecteerd worden voor zowel een eerste als een tweede negatieve evaluatie, als voor de 'totale' termijn die na de bijstellingen een aanvang neemt bij een eerste formeel functioneringsgesprek en eindigt op het ogenblik dat een personeelslid een tweede keer kan geëvalueerd worden - een hiaat te zitten in de regelgeving. Zonder overgangsregeling zouden de evaluaties met als eindconclusie "onvoldoende" die werden uitgesproken voor 1 september 2021 zonder gevolg dreigen te worden voor deze groep personeelsleden die na 1 september 2021 opnieuw moeten geëvalueerd worden en eventueel pas ontslagen kunnen worden bij een tweede opeenvolgende evaluatie met als eindconclusie "onvoldoende". Voor deze groep personeelsleden blijft de huidige regelgeving nog even verder van toepassing en wel tot nadat deze personeelsleden opnieuw geëvalueerd worden en die nieuwe evaluatie definitief is geworden. In de huidige regelgeving is voorzien dat deze personeelsleden na hun evaluatie met als eindconclusie "onvoldoende" opnieuw kunnen geëvalueerd worden nadat ze 12 maanden effectief gepresteerd hebben sinds dat evaluatieverslag hen werd overhandigd.

Hoofdstuk 3 en 4. Wijzigingen van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991 en van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991

Artikel 10 en 46

Algemene toelichting

Het decreet rechtspositie bepaalt momenteel dat een tijdelijk personeelslid beroep kan aantekenen tegen een ontslag om dringende redenen binnen een termijn van vijf kalenderdagen volgend op de mededeling van het ontslag door de inrichtende macht. De inrichtende macht meldt dit ontslag aan het personeelslid met een aangetekende brief. Het is echter niet duidelijk wanneer exact de beroepstermijn begint te lopen: vanaf het ogenblik van verzending van de aangetekende brief of op het ogenblik dat het personeelslid daadwerkelijk de aangetekende brief ontvangt. Via deze aanpassing wordt die onduidelijkheid opgeheven.

Artikelsgewijze toelichting

In artikel 24 (decreet gemeenschapsonderwijs) en artikel 25 (decreet gesubsidieerd onderwijs) wordt opgenomen dat de ingangsdatum van de beroepstermijn van start gaat op de dag nadat de postdienst de door de inrichtende macht aangetekende brief met de mededeling van het ontslag om dringende redenen een eerste keer aan het betrokken personeelslid heeft aangeboden.

De inrichtende macht is steeds in de mogelijkheid om de aangetekende zending te volgen via Track & Trace waardoor die makkelijk kan nagaan wanneer de aangetekende zending voor het eerst wordt aangeboden en wanneer bijgevolg de beroepstermijn voor het personeelslid begint te lopen en eindigt. Mocht, door omstandigheden, de aangetekende brief uitzonderlijk verloren raken of het aanbieden ervan door de post vertraging oplopen dan hoeft het personeelslid zich ook geen zorgen te maken dat de beroepstermijn al lopende is zonder dat het hiervan op de hoogte is.

Hiermee wordt dezelfde werkwijze gevolgd als deze die vorig jaar via onderwijsdecreet XXX in de decreten rechtspositie is opgenomen voor de beroepstermijn bij een tuchtmaatregel.

Artikel 12, 2°, a) en artikel 47, 2°, a)

Dit voorstel zorgt ervoor dat in het deeltijds kunstonderwijs – net als het geval is in de centra voor volwassenenonderwijs – de absolute verplichting tot vacantverklaring van alle betrekkingen niet langer geldt, tenzij het gaat om de vacantverklaring in eindeloopbaanverloven en specifieke verlofstelsels.

Een schoolbestuur beslist jaarlijks welke betrekkingen ze al of niet vacant zal verklaren en legt dit voor onderhandeling voor in het bevoegde onderhandelingscomité. Het schoolbestuur doet dat in het kader van een beleidsplan voor haar academies dat ze voor meerdere jaren opstelt en dat ze voor onderhandeling voorlegt in het bevoegde onderhandelingscomité. Als het schoolbestuur geen beleidsplan heeft of er geen opmaakt, kan ze ook niet beslissen om al of niet betrekkingen voor vacantverklaring uit te sluiten.

Een beleidsplan bevat concreet geformuleerde strategische en operationele doelen, rekening houdend met de visie van het schoolbestuur, met de opdracht en finaliteit van het onderwijsniveau en eveneens met het pedagogisch project van de academie.

Als er in het bevoegde lokale onderhandelingscomité geen akkoord wordt bereikt over bepaalde betrekkingen, zoals voorgesteld door het schoolbestuur in functie van haar beleidsplan, dan moet het schoolbestuur die betrekkingen wel vacant verklaren voor zover het gaat om vacante betrekkingen die gedurende de drie aan het betrokken schooljaar voorafgaande schooljaren ook al vacant waren.

Dit laat toe dat het schoolbestuur voor haar academies rekening kan houden met de specifieke situatie in bepaalde domeinen of richtingen en snel kan ingrijpen als daar plotse dalingen in de instroom zijn. Op deze manier kan een schoolbestuur adequaat inspelen op – al dan niet plaatselijke – trends en vermijden we dat personeelsleden een vaste benoeming krijgen in een vak dat al snel daarna niet meer kan worden aangeboden omdat er geen cursisten meer in geïnteresseerd zijn. De vacantverklaring en daaropvolgende vaste benoeming absoluut verplichten, maakt het daarenboven ook niet interessant voor het betrokken personeelslid dat al snel na de benoeming zou geconfronteerd worden om in het kader van de reffectatieverplichtingen elders aan de slag te gaan, of zelfs nog een toewijzing in een niet-organieke betrekking zou moeten krijgen. Zeker als het gaat om heel kleine opdrachten, is dat noch voor het schoolbestuur en noch voor het personeelslid een goede zaak. Maar ook voor de overheid is dat vanuit budgettaire oogpunt niet verantwoord.

Artikel 14 en 50

Zie toelichting bij artikel 98

Hoofdstuk 4. Wijziging van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991

Artikel 41

De medische geschiktheid van een personeelslid dat aangesteld wordt in onderwijs vormt zowel een aanstellingsvoorwaarde t.a.v. het personeelslid (opgenomen in de decreten rechtspositie van 27 maart 1991), als een subsidiëeringsvoorwaarde t.a.v. het schoolbestuur (opgenomen in de diverse niveaudecreten).

De toetsing van die voorwaarde komt in principe aan het schoolbestuur toe, maar in het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs is uitdrukkelijk opgenomen dat het personeelslid daarvoor ook een medisch attest moet voorleggen.

Dergelijke verplichting is noch in het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs noch in de diverse niveaudecreten opgenomen. Het opvragen en opvolgen van deze medische attesten vertegenwoordigt voor zowel onderwijsinstellingen van het gemeenschapsonderwijs als voor het Agentschap voor Onderwijs diensten een aanzienlijke jaarlijkse planlast. Het aantal attesten bedraagt ongeveer 10.000 tot 12.000 per jaar. Daarenboven blijkt de meerwaarde van dergelijk medisch attest helemaal niet in verhouding te staan tot deze planlast.

Uit navraag bij Domus Medica, de overkoepelende vereniging van huisartsen, blijkt dat dergelijk attest dat door een huisarts wordt afgeleverd een attest zonder meerwaarde is. Er zijn namelijk geen besmettelijke ziektes die huisartsen hiervoor

moeten opsporen, noch zijn er objectieve criteria waarop een huisarts zich kan beroepen om een personeelslid niet geschikt te verklaren voor tewerkstelling in onderwijs.

Ook het Agentschap Zorg en Gezondheid (dienst infectieziekten) bevestigt dit en ondersteunt de vraag om deze attesten af te schaffen.

We stellen hierbij dan ook voor om deze medische attesten af te schaffen.

Aangezien wordt vastgesteld dat op het terrein artsen momenteel vaak weigeren om deze attesten af te leveren wordt aan dit artikel terugwerkende kracht verleend tot 1 januari 2021.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van het decreet tot oprichting van onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs van 5 april 1995

Artikel 73, 96, 98, 145, 147

Door de oprichting van de scholengemeenschapsinstellingen wordt een nieuwe instelling opgericht waarvoor ook een lokaal comité dient voorzien te worden. Voor het gesubsidieerd vrij onderwijs dient daartoe het decreet tot oprichting van onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs van 5 april 1995 aangepast te worden. Voor het gemeenschapsonderwijs en het gesubsidieerd officieel onderwijs zullen gelijkaardige wijzigingen via een besluit van de Vlaamse regering moeten aangebracht worden.

Verder moet ook de regelgeving op de onderhandelingscomités (OCSG) van de net-overschrijdende scholengemeenschappen en de scholengemeenschappen van het gesubsidieerd officieel onderwijs, opgenomen in het decreet basisonderwijs en in de codex secundair onderwijs, technisch aangepast worden zodat het OCSG kan verder werken na de oprichting van een scholengemeenschapsinstelling.

Hoofdstuk 6. Wijzigingen van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997

Artikel 75, 1°, 82, 84, 85

Op vrijdag 4 september 2020 gaf de Vlaamse Regering haar definitieve goedkeuring aan het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van de bepalingen over het gemotiveerd verslag in het besluit van de Vlaamse Regering van 13 februari 2015 tot bepaling van de inhoud van het gemotiveerd verslag en van het attest bij het verslag voor toegang tot een individueel aangepast curriculum in een school voor gewoon onderwijs of tot het buitengewoon onderwijs.

Met dit besluit wordt de opmaak van een gemotiveerd verslag dat toegang geeft tot ondersteuning vanuit het ondersteuningsmodel voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, administratief vereenvoudigd. Het gemotiveerd verslag neemt de vorm aan van een kort handelingsgericht advies dat CLB-medewerkers registreren

in het elektronisch multidisciplinair dossier van de leerling.

Artikel 75, 3° en 107

Het decreet Basisonderwijs geeft in het punt 52° bis/2 van het artikel 3 een definitie van het begrip 'thuisloze'. Het 'thuisloos' zijn van een leerling speelt een rol bij de berekening van het werkingsbudget (leerlingenkenmerk 4, artikel 78) en de lestijden (tellen aan 1,5, artikel 140). De tekst van de definitie verwijst naar gedateerde regelgeving binnen welzijn en naar federale wetgeving en is terminologisch ook niet meer in overeenstemming (wat de verwijzing naar de regelgeving welzijn betreft).

Met de voorliggende wijziging worden terminologie en verwijzingen geactualiseerd. Inhoudelijk is er geen verschil, de aanpassing wijzigt de doelgroep niet.

Hierdoor dient ook artikel 140 aangepast te worden. De verwijzingen naar de jeugdrechtbank en de comités zijn immers gevat door de nieuwe definitie van thuislozen.

Artikel 76

Vanaf het schooljaar 2021-2021 gaat een nieuwe regeling in m.b.t. de taalscreening in het basisonderwijs. Deze screening wordt vervroegd naar het begin van de leerplicht (in plaats van bij instroom in het lager onderwijs) en zal gebeuren met een door de overheid aangewezen instrument. Deze nieuwe regeling is al decretaal verankerd door middel van een nieuw artikel 11quater in het decreet basisonderwijs.

Op 1/9/2021 vervalt bijgevolg de oude regeling die momenteel vastligt in het artikel 11ter van het decreet basisonderwijs. Daarom moet dit artikel 11ter opgeheven worden met ingang van 1 september 2021.

Artikel 77, 78, 79, 80, 81 en 83

Vanaf het schooljaar 2021-2022 gaat een nieuwe regeling in m.b.t. de toelatingsvoorwaarden tot het gewoon lager onderwijs. De nieuwe toelatingsvoorwaarden vanaf 2021-2022 werden al ingevoegd in het decreet basisonderwijs via Onderwijsdecreet XXX, n.a.v. de verlaging van de aanvang van de leerplicht (de nieuwe artikelen 13/1 en 14/0).

De oude regelgeving die momenteel vastligt in het artikel 13 en 14 van het decreet basisonderwijs vervalt bijgevolg vanaf 1 september 2021. Daarom moeten deze artikelen 13 en 14 opgeheven worden met ingang van 1 september 2021. In artikel 15 dienen de verwijzingen naar bovenstaande artikelen 13 en 14 bijgewerkt te worden naar de artikelen 13/1, 14/0, 2° en 14/1. Ter verduidelijking wordt hierbij de verwijzing naar artikel 14/1 uitgebreid met 14/1 §1 en §4. Dit houdt

geen inhoudelijke wijziging in t.a.v. de bestaande regelgeving. In artikel 20 worden eveneens de verwijzingen naar de artikelen 13 en 14 bijgewerkt.

Daarnaast kan een ouder volgens de regelgeving enkel bij een nieuwe inschrijving de klassenraad vragen om een beslissing met betrekking tot de toelating van een kleuter tot het lager onderwijs te nemen, m.a.w. bij een al ingeschreven kleuter, kan deze beslissing niet gevraagd worden door de ouders. Deze ongelijkheid wordt rechtgezet. De ouder van een ingeschreven kleuter (5j) kan de klassenraad vragen om een beslissing te nemen of een kleuter vroeger kan toegelaten worden tot het lager onderwijs. Ten slotte wordt in artikel 14/0, 1° de termijn bepaald voor de beslissing van de klassenraad voor een inschrijving van een leerling van 5 jaar in het lager onderwijs, in overeenstemming met artikel 13/1 §3. Een leerling in deze situatie behoudt zijn inschrijving.

In deze artikelen gebeurden enkele punctuele wijzigingen na advies van de Vlor

Artikel 86, 87

In het basisonderwijs is er voor ouders een beroepsmogelijkheid tegen enerzijds een definitieve uitsluiting en anderzijds het niet krijgen van een getuigschrift basisonderwijs. Het schoolbestuur stelt, met in acht name van de decretale voorwaarden, de beroepscommissie samen. Een beroepsgang is aan termijnen gekoppeld en zal, wat omstreden evaluatiebeslissingen betreft, in de vakantieperiode lopen. Daarnaast is het zo dat de samenstelling van een beroepscommissie per individueel dossier kan verschillen. Een en ander maakt dat desbetreffende samenstelling zo snel en eenvoudig mogelijk moet kunnen verlopen. Dat de samenstelling finaal een bevoegdheid en verantwoordelijkheid is en blijft van de school kan niet in twijfel worden getrokken, maar het expliciet voorzien van een delegatiemogelijkheid is wél opportuun. Vanuit het onderwijsveld zijn er trouwens vragen in die zin, onder meer vanuit de provinciale en gemeentelijke overheden in hun hoedanigheid van onderwijsinrichter.

Artikel 88, 89, 91, 92, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 110

Algemene toelichting

De regelgeving m.b.t. het gelijke onderwijskansenbeleid in het basisonderwijs wordt bijgesteld, dit o.a. op basis van het rapport van het Rekenhof en van SONO-onderzoek.

Zo stelt het Rekenhof (<https://www.ccrek.be/NL/Publicaties/Fiche.html?id=a3841440-80c3-46b8-9d9d-a51fcc4b6b2c>) dat de resultaten van het gelijke onderwijskansenbeleid zowel op het Vlaamse niveau als op het niveau van de scholen meetbaar gemaakt moeten worden door duidelijke lange termijn-doelstellingen te ontwikkelen met indicatoren, streefcijfers en een tijdpad.

Het Rekenhof stelt dat de overheid erover moet waken dat scholen, naast of binnen hun zorgbeleid, voldoende specifieke aandacht hebben voor gelijke onderwijskansen en dat zij daarvoor een toereikend intern draagvlak creëren. Dit kan bijvoorbeeld door scholen te vragen hun gelijke onderwijskansenbeleid explicieter te verantwoorden, zonder ze evenwel te veel administratieve lasten op te leggen en zonder de afstemming van het gelijke onderwijskansenbeleid op de lokale context te hinderen.

Ook het SONO-onderzoek (6_Rapport Case studies: Compensatiefinanciering in het gewoon basis- en secundair onderwijs (SONO/2019/OL1.3/4) wijst op het belang van het formuleren van duidelijke doelstellingen, indicatoren, streefcijfers en een tijdspad om de vooruitgang van het beleid in kaart te kunnen brengen.

Op Vlaams niveau kunnen de duidelijke doelstellingen opgenomen worden in het Referentiekader voor onderwijskwaliteit. Scholen dienen deze dan te concretiseren via eigen streefdoelen, indicatoren en een tijdspad.

Deze wijzigingen aan het decreet basisonderwijs zijn te zien in samenhang met de wijzigingen aan het kwaliteitsdecreet.

Het is de bedoeling om het kwaliteitstoezicht op het GOK-beleid (en dus ook op de daartoe voorziene middelen) voor alle scholen in te schuiven in de gewone doorlichting. Dit heeft als gevolg dat het geen zin meer heeft om in het buitengewoon basisonderwijs nog te werken in cycli van 3 jaar (met beginsituatieanalyse, tussentijdse zelfevaluatie en kwaliteitsuitspraak van inspectie in het derde jaar). Dit zorgt bovendien voor minder planlast bij scholen én inspectie.

De uitvoering van het GOK-beleid sluit op die manier aan bij de gewone werking van scholen, met een jaarlijkse toekenning van middelen, en een kwaliteitstoezicht tijdens de doorlichting zoals dat ook voor de algemene werking van de school van toepassing is.

Het is ook de bedoeling om er meer op toe te zien dat de middelen gebruikt worden waarvoor ze bedoeld zijn, dit principe wordt m.b.t. de GOK-middelen explicieter decretaal verankerd.

Artikelsgewijze toelichting

Art. 47. Tijdens een schooldoorlichting neemt de onderwijsinspectie kennis van het schoolwerkplan zonder de inhoud ervan te beoordelen. Evenwel bevat het schoolwerkplan ook thema's waarover onderwijsreglementering bestaat en waarover kwaliteitsverwachtingen opgenomen zijn in het referentiekader onderwijskwaliteit. Op basis van artikel 38 van het kwaliteitsdecreet is het de opdracht van de inspectie om na te gaan of een school de reglementering respecteert en aan de kwaliteitsverwachtingen uit het ROK tegemoet komt. Er wordt verduidelijkt dat deze opdracht van de onderwijsinspectie (evident) ook geldt voor de thema's die opgenomen zijn in het schoolwerkplan.

Er wordt vanuit het artikel 47 explicieter verwezen naar het nieuwe artikel 153septies (dat opgesplitst wordt in twee paragrafen) voor wat betreft het zorgbeleid en het gelijke onderwijskansenbeleid.

Art. 47ter. Technische aanpassing (de afkorting GOK is in het decreet basisonderwijs niet gedefinieerd).

Art. 76. Er wordt explicieter decretaal verankerd dat het werkingsbudget op basis van de leerlingenkenmerken enkel kan aangewend worden in het kader van een GOK-beleid.

In antwoord op het advies van de Raad van State kan meegegeven worden dat scholen wel degelijk, door middel van de dienstbrief die ze vanuit het Agentschap voor Onderwijsdiensten ontvangen, duidelijk te zien krijgen welk deel van hun budget gebaseerd is op de leerlingenkenmerken. Dat scholen een deel van het werkingsbudget krijgen op basis van de leerlingenkenmerken is overigens nu al opgenomen in de regelgeving, zie o.a. artikel 84 decreet basisonderwijs: "het werkingsbudget per school wordt voor een deel berekend op basis van schoolkenmerken **en voor een deel op basis van leerlingenkenmerken**".). Aan de vraag van de Raad van State om dit in de regelgeving op te nemen is dus reeds tegemoet gekomen.

Art. 85. Het werkingsbudget op basis van de leerlingenkenmerken in het gewoon basisonderwijs kan gehalveerd worden bij een tweede negatieve evaluatie door de onderwijsinspectie. Het is belangrijk om vanuit het decreet basisonderwijs, i.c. vanuit het artikel dat over de berekening van het werkingsbudget gaat, hiernaar te verwijzen.

Art. 134. Het aantal SES-lestijden in het kleuter- en lager onderwijs kan gehalveerd worden bij een tweede negatieve evaluatie door de onderwijsinspectie. Het is belangrijk om vanuit het decreet basisonderwijs, i.c. vanuit het artikel dat over de toekenning van de lestijden gaat, hiernaar te verwijzen.

Er wordt explicieter decretaal verankerd dat de omkadering op basis van de leerlingenkenmerken enkel kan aangewend worden in het kader van een GOK-beleid.

Art. 139duodecies. De toekenning van de aanvullende lestijden GOK in het buitengewoon basisonderwijs gebeurt vanaf het schooljaar 2021-2022 jaarlijks.

Het minimumaantal GOK-leerlingen (%) dat een school moet hebben om voor bedoelde aanvullende lestijden in aanmerking te komen, blijft ongewijzigd maar dat aantal moet niet jaarlijks worden bereikt. Er wordt namelijk één zogenaamd "gedoogjaar" voorzien, wat de school moet toelaten haar GOK-beleid te continueren ook als door een toevalligheid de norm niet wordt gehaald. Deze

regeling doet geen afbreuk aan het feit dat de aanvullende lestijden steeds jaarlijks worden her berekend.

Internen tellen niet mee voor de berekening van deze aanvullende lestijden. Dit blijft behouden. De huidige formulering die deze groep moet afbakenen is evenwel niet meer adequaat, daarom wordt een nieuwe formulering voorzien, zonder dat aan de omvang van de groep gewijzigd wordt.

Een aantal bepalingen van toepassing op voorbije schooljaren worden verwijderd, wegens niet meer relevant.

Art. 139duodecies/1. Een aantal bepalingen van toepassing op voorbije schooljaren worden verwijderd, wegens niet meer relevant.

Art. 139 ter decies. De toekenning van de aanvullende lestijden gebeurt voortaan jaarlijks.

Art. 139 quater decies. De bepalingen m.b.t. de driejaarlijkse cyclus worden verwijderd, aangezien de cyclus vervangen wordt door een jaarlijkse toekenning van middelen.

Er wordt explicieter decretaal verankerd dat de aanvullende lestijden enkel kunnen aangewend worden in het kader van een GOK-beleid.

Art.139 quinquies decies. Deze bepaling gaat over de driejaarlijkse cyclus en wordt verwijderd (jaarlijkse toekenning van middelen).

Art. 139 sexes decies. Deze bepaling gaat over de controle door de onderwijsinspectie op de driejaarlijkse cyclus en wordt verwijderd (integratie kwaliteitstoezicht in de gewone doorlichting).

Art. 153 septies. Het artikel 153septies wordt in twee paragrafen opgesplitst, nl. een paragraaf m.b.t. het zorgbeleid in het gewoon basisonderwijs, en een paragraaf m.b.t. het gelijke onderwijskansenbeleid in het gewoon en buitengewoon basisonderwijs.

Het zorgbeleid richt zich op alle leerlingen in het gewoon basisonderwijs. De bestaande bepalingen omtrent het zorgbeleid blijven behouden.

Het gelijke onderwijskansenbeleid spitst zich specifiek toe op de leerlingen die aan de leerlingenkenmerken (werkingsbudget, SES-lestijden) of de gelijke kansenindicatoren (aanvullende lestijden GOK in het buitengewoon basisonderwijs) beantwoorden. Voor het GOK-beleid worden extra middelen toegekend. De SES-werkingsmiddelen, de SES-lestijden in het gewoon basisonderwijs en de aanvullende GOK-lestijden in het buitengewoon basisonderwijs moeten gebruikt worden voor de leerlingen die deze extra

middelen genereren.

Met het oog op de evaluatie van het GOK-beleid en de aanwending van de extra middelen wordt geëxpliciteerd dat scholen een GOK-beleid moeten voeren dat conform de kwaliteitsverwachtingen is die opgenomen zijn het referentiekader onderwijskwaliteit.

Om het GOK-beleid in scholen te versterken dient de school voortaan eigen streefdoelen, indicatoren en een tijdspad te bepalen. Het is belangrijk dat scholen hun GOK-beleid plannen zodat er gericht gewerkt kan worden.

De evaluatie van het GOK-beleid gebeurt voortaan tijdens de reguliere schooldoorlichting (zie aanpassingen aan het kwaliteitsdecreet).

Artikel 90

Technische correctie. Als de ouders niet akkoord gaan met de beslissing m.b.t. het getuigschrift basisonderwijs volgt er een overleg met de directeur OF zijn afgevaardigde (niet: met de directeur en zijn afgevaardigde).

Artikel 108 en 109

Zie toelichting bij artikel 214

Artikel 93 en 112

Het besluit van de Vlaamse Regering van 18 september 2020 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 maart 2004 betreffende de puntenenveloppen voor de scholengemeenschappen basisonderwijs en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 17 juni 1997 betreffende de personeelsformatie in het gewoon basisonderwijs, wat betreft de omkadering voor leerlingondersteuning voorziet, vanaf 1 september 2020, in de volgende aanwending voor de punten zorg:

"De middelen voor zorg kunnen momenteel aangewend worden voor "vier domeinen", nl. coördinatie van alle zorg en gelijke onderwijskanseninitiatieven, het ondersteunen van het handelen van onderwijzend personeel, het begeleiden van leerlingen en het bevorderen van kleuterparticipatie.

De middelen van deze zorgenvelophe zullen vanaf het schooljaar 2020-2021 voor minstens 20% aangewend worden voor leerlingondersteuning in de klas in de scholen van het gewoon basisonderwijs. Omdat we meer handen in de klas willen zullen we dit percentage de komende jaren laten stijgen naar 25% in het schooljaar 2021-2022, 30% in het schooljaar 2022-2023 en 35% in het schooljaar 2023-

2024.

Deze leerlingondersteuning dient zich te focussen op het begeleidingsdomein leren en studeren. Dit heeft tot doel het leren van de leerling te optimaliseren en het leerproces te bevorderen door leer- en studeervaardigheden te ondersteunen en te ontwikkelen. Op die manier worden de middelen aangewend op de klasvloer ter ondersteuning van de leerlingen.”.

De Raad van State maakte hierbij een opmerking m.b.t. het legaliteitsbeginsel. De Raad van State stelt dat de artikelen 125^{duodecies}1 en 194^{quater} van het decreet basisonderwijs bepalen dat de puntenenveloppe in kwestie jaarlijks wordt toegekend “voor het voeren van een zorgbeleid”. Deze bepalingen bevatten, zo stelt de Raad van State, geen machtiging aan de Vlaamse Regering om de aanwending van de punten-enveloppe verder nader te bepalen. In het licht van het grondwettelijke legaliteitsbeginsel in onderwijszaken moet er voor de voorziene aanwending van de puntenenveloppe voor leerlingondersteuning in de klas een nadere specificering in het decreet voorzien worden.

In artikel 93 en 112 gebeurt de noodzakelijke decretale specificering van de aanwending door een minimumpercentage te voorzien dat voor leerlingondersteuning in de klas aangewend dient te worden. Deze artikelen hebben gelet op het advies van de Raad van State uitwerking op 1/9/20.

Artikel 94, 113 en 111

Algemeen

Vanaf het schooljaar 2021-2022 wordt van elke kleuter in het gewoon basisonderwijs (met uitzondering van de anderstalige nieuwkomers) bij het begin van de leerplicht (5 jaar) een taalscreening afgenomen. Deze screening gaat na wat het niveau van de leerling inzake het Nederlands is. Momenteel wordt het instrument ontwikkeld waarmee deze screening afgenomen wordt.

Voor leerlingen die het Nederlands onvoldoende beheersen zal de school een taalintegratietraject moeten organiseren. Door het volgen van dit taalintegratietraject wordt maximaal ingezet op het verwerven van het Nederlands met het oog op een succesvolle verdere onderwijsloopbaan.

Dit taalintegratietraject is in beginsel een taalbad of een volwaardig alternatief dat dezelfde resultaten bereikt. Scholen kunnen deze trajecten ook gezamenlijk organiseren.

Voor deze taalintegratietrajecten in het kleuteronderwijs ontvangen de scholen vanaf volgend schooljaar extra middelen. Dit is nieuw ten opzichte van de huidige situatie m.b.t. de taaltrajecten in het lager onderwijs, die scholen tot nu toe steeds zonder extra middelen organiseerden.

De extra middelen worden toegevoegd aan de puntenenveloppe voor het voeren van een zorgbeleid.

De extra punten zorg worden toegekend op basis van het aantal 4-jarige kleuters die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk thuistaal niet de onderwijstaal. Per kleuter die in aanmerking komt worden er 1,208207681 punten zorg extra toegekend. De punten zorg worden toegekend aan de scholengemeenschappen. Scholen niet in een scholengemeenschap hebben ook recht op deze extra punten zorg.

Deze extra punten zorg dienen specifiek aangewend te worden voor taalintegratietrajecten voor leerlingen in de derde kleuterklas waarvan op basis van de taalscreening blijkt dat ze het Nederlands onvoldoende beheersen. Deze aanwending maakt deel uit van de aanwending van de punten zorg voor leerlingondersteuning in de klas.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 94. In dit artikel wordt de berekeningswijze van de middelen voor de taalintegratietrajecten voor scholen in een scholengemeenschap toegevoegd.

Omwille van het legaliteitsbeginsel en de logische opbouw van de berekeningswijze en aanwendingswijze worden bepalingen uit het besluit in het decreet ingeschreven.

In reactie op de vraag van de Vlor om voldoende middelen te voorzien voor zorg kan gesteld worden dat het maximumpercentage opgenomen in het decreet overeenkomt met maximumpercentage in het Besluit van de Vlaamse Regering.

Art. 113. In dit artikel wordt de berekeningswijze van de middelen voor de taalintegratietrajecten voor scholen niet in een scholengemeenschap toegevoegd.

Omwille van het legaliteitsbeginsel en de logische opbouw van de berekeningswijze en aanwendingswijze worden bepalingen uit het besluit in het decreet ingeschreven.

Art. 111. Dit is een technische wijzigingen aan de verwijzing naar artikel 125duodecies1: paragraaf 3 wordt immers paragraaf 4 in het nieuwe artikel 125duodecies1.

Hoofdstuk 7. Wijziging van het decreet van 30 maart 1999 houdende de subsidiëring van studenten- en leerlingenkoepelverenigingen

Artikel 114

Het federale ondernemingsrecht is de laatste jaren hervormd, met als sluitstuk een nieuwe wetgeving op vennootschappen en verenigingen (Wetboek van vennootschappen en verenigingen of WVV).

Een aantal bepalingen verwijzen naar de VZW-wet van 27 juni 1921 (zoals voor de rechtsvorm, de boekhouding, de jaarrekening en de commissaris). Deze wet is opgeheven. Het is wenselijk de verwijzing waar mogelijk te vervangen door een meer dynamische verwijzing naar de toepasselijke wetgeving.

Hoofdstuk 8. Wijzigingen van het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad

Artikel 115

Het federale ondernemingsrecht is de laatste jaren hervormd, met als sluitstuk een nieuwe wetgeving op vennootschappen en verenigingen (Wetboek van vennootschappen en verenigingen of WVV).

Een aantal bepalingen verwijzen naar de VZW-wet van 27 juni 1921 (zoals voor de rechtsvorm, de boekhouding, de jaarrekening en de commissaris). Deze wet is opgeheven. Het is wenselijk de verwijzing waar mogelijk te vervangen door een meer dynamische verwijzing naar de toepasselijke wetgeving.

Hoofdstuk 9. Wijzigingen van het decreet van 9 december 2005 betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs

Artikel 116

In haar advies 67.706/1/V van 5 augustus 2020 op het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over het tijdelijke project "Duaal lesgeven in het secundair onderwijs" stelt de Raad van State het volgende:

Er dient evenwel een voorbehoud te worden gemaakt bij artikel 8, eerste lid, 3°, van het ontwerp, waarin wordt bepaald dat de werknemer dient te beschikken over de vereiste kennis van het Nederlands als onderwijstaal. Aangezien enerzijds in de aangelegenheden waarvoor de Grondwetgever de bevoegdheid om het gebruik van de talen te regelen aan een bepaalde wetgever heeft toegewezen, het opleggen van taalkennisvereisten tot de bevoegdheid van diezelfde wetgever behoort en bijgevolg de taalkennisvereiste als een regeling van het gebruik der talen moet worden beschouwd, en anderzijds het regelen van het gebruik der talen krachtens artikel 30 van de Grondwet slechts "bij wet" kan worden geregeld, dient er een uitdrukkelijke decretale machtiging voorhanden te zijn om de taalkennisvereisten te regelen.

Dit artikel voegt daarom een bepaling toe aan het artikel 4/1, dat de rechtsgrond bevat voor het proefproject Duaal lesgeven in het secundair onderwijs. Deze bepaling stelt dat een werknemer de vereiste kennis van het Nederlands als onderwijstaal moet aantonen als een aanstellingsvoorwaarde die moet worden opgenomen in de raamovereenkomst dienstverlening.

Dat vereiste niveau van taalkennis wordt vastgelegd op het niveau C1 van het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Talen net als dit nu al het geval is voor het onderwijzend personeel, als bepaald in artikel 17ter van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991 en artikel 19ter van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991.

De wijziging van artikel 4/1 heeft terugwerkende kracht tot 1 september 2020 omdat het besluit van de Vlaamse Regering over het tijdelijke project "Duaal lesgeven in het secundair onderwijs is in werking getreden op 1 september 2020. De Vlaamse Regering heeft bij de definitieve goedkeuring van dit besluit beslist om de kennis van het Nederlands als onderwijstaal als aanstellingsvoorwaarde te behouden, weliswaar met de toezegging om die voorwaarde ook decretaal te verankeren. Een specifiek kennisniveau van het Nederlands is immers een essentiële kwaliteitsvereiste voor het opnemen van een lesopdracht in het onderwijs. En dit moet ook gelden in het kader van het proefproject Duaal lesgeven als een werknemer van een bedrijf een lesopdracht uitvoert in een secundaire school.

De Vlor wijst erop dat in het kader van CLIL de lesgever ook een andere taal kan hanteren en stelt dus voor om die vereiste C1 uit te breiden naar 'de taal waarin wordt lesgegeven'.

Dit proefproject gaat van start in een beperkte setting, nl. met 2 sectororganisaties: essencia (chemie en lifesciences) en Volta (...). Beide sectororganisaties begeleiden bedrijven bij de selectie van werknemers en de uitwerking van de specifieke korte didactische opleiding die ze zullen volgen aan een hogeschool. Daarbij is de afspraak gemaakt om te werken met de kennis van het Nederlands als onderwijstaal als vereiste voor de werknemer. Het proefproject mikt ook niet op het opnemen van CLIL-opdrachten. Daarenboven is het bij CLIL zo dat de lesgever naast het Nederlands als onderwijstaal ook de noodzakelijke vereiste kennis moet hebben van de vreemde taal waarin het CLIL-vak wordt onderwezen. Mocht een werknemer in het kader van het proefproject tocht een CLIL-opdracht opnemen, dan is ons inziens de regelgeving betreffende CLIL ook van toepassing. En moet de werknemer dus ook de kennis van de vreemde taal aantonen.

Hoofdstuk 10. Decreet betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap van 8 juni 2007

Artikel 53 bepaalt de begindatum en de uiterste datum van de periode waarbinnen een aanvrager zijn aanvraag voor een studietoelage moet indienen bij de afdeling Studietoelagen. De afdeling Studietoelagen wil haar dienstverlening verbeteren door de behandeltermijn van een onderzoek naar het recht op een studietoelage te verlagen en de administratieve last die de procedure met zich meebrengt voor de student te beperken.

Om een snellere behandeling van dossiers en een snellere uitbetaling van de studietoelage te kunnen verwezenlijken is het noodzakelijk om voor de begindatum van de aanvraagperiode al voorbereidende activiteiten te kunnen uitvoeren. Zo kunnen dossiers van gekende studenten optimaal worden voorbereid en kan de student bij inschrijving voor specifieke opleidingsonderdelen zo snel mogelijk op de hoogte worden gebracht van zijn recht.

Artikel 53/1 bepaalt de periode waarbinnen en de modaliteiten waaronder de afdeling Studietoelagen zelf het recht op een studietoelage mag onderzoeken. De afdeling Studietoelagen wil zo snel mogelijk de rechthebbende studenten kunnen onderzoeken en de administratieve last voor diezelfde studenten zoveel mogelijk proberen te beperken. Door de start van het door de afdeling opgestarte onderzoek te vervroegen, kan nog voor de start van een academiejaar onderzocht worden of een student in aanmerking komt voor alle voorwaarden (met uitzondering van de pedagogische voorwaarden). Dit zal resulteren in een aanzienlijke verbetering van de behandeltermijnen.

Sinds 2019-2020 behandelt de afdeling Studietoelagen enkel nog dossiers voor studietoelagen, alle verwijzingen naar schooltoelagen mogen dus geschrapt worden.

Om een ruimere bescherming te bieden op het vlak van bescherming van persoonsgegevens is het noodzakelijk om de toestemming van de student voor dit onderzoek te verankeren. Ter bescherming van de persoonsgegevens van de student is het ook nodig om een mogelijkheid tot stopzetting van het onderzoek voor het huidige en toekomstige academiejaar te voorzien.

De wettelijke vertegenwoordiger van de meerderjarige student is de student zelf, waardoor deze bepaling overeenkomstig kan aangepast worden.

Op vraag van de Raad van State over de gevolgen op de noodzakelijke toestemming van de aanvrager van de vervroegde datum van inwerkingtreding met ingang van 1 juni 2021 wordt bijkomend verduidelijkt dat er momenteel al toestemmingen worden verzameld.

Studenten die toestemming gaven dit jaar en een goedkeuring genoten in 2020-2021, worden opnieuw onderzocht in 2021-2022. De terugwerkende kracht staat toe om dit jaar al versneld te gaan onderzoeken (en studenten dus sneller uit te betalen) en niet nodeloos de behandeling van de dossiers van studenten die reeds een toestemming gaven uit te stellen.”

Hoofdstuk 11. Wijzigingen van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs

Artikel 119

E-inclusie en het verwerven van digitale vaardigheden zijn in de hedendaagse samenleving van enorm belang. Het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 stelt dat digitale vaardigheden de komende jaren cruciaal worden en dat mensen die nog niet mee zijn op de digitale trein, bijzondere aandacht verdienen. De coronacrisis maakte de digitale kloof ook bij heel wat cursisten in het volwassenenonderwijs pijnlijk duidelijk. In de centra voor basiseducatie geldt dit zelfs voor bijna de hele groep van cursisten. Bij de overschakeling naar afstandsonderwijs haakten deze cursisten dan ook als eerste af. Niet alleen omdat zij geen toegang hadden tot internet of geen laptop ter beschikking hadden, maar vaak ook omdat ze over onvoldoende digitale vaardigheden beschikten.

Bij de vernieuwing van de opleidingen uit het studiegebied ICT van het secundair volwassenenonderwijs werd een Start to ICT-opleiding voorzien. Deze opleiding bestaat uit twee modules waarin de digitale basisvaardigheden uitgebreid aanbod komen (volgens het Europese DIGCOMP referentiekader). Het beheersen van de competenties in deze modules is een voorwaarde om te kunnen deelnemen aan de andere opleidingen van het studiegebied ICT. Toch volstaan deze laagdrempelige ICT-startmodules niet om kwetsbare doelgroepen te bereiken. Deze cursisten hebben ICT-ondersteuning op maat nodig, afgestemd op de cursussen die zij op dat moment aan het volgen zijn. Door aanvullend op een andere opleiding waaraan zij deelnemen, een gericht ICT-aanbod te voorzien dat aansluit bij hun ICT-noden bij de gevolgde opleiding, vergroot de kans dat cursisten in die opleiding slagen en tegelijk ook digitale vaardigheden verwerven.

Deze behoefte aan een maatgericht aanbod geldt evenzeer voor de opleiding ICT in de basiseducatie. Met open modules kunnen de centra voor basiseducatie beter inspelen op concrete leervragen van cursisten en worden samenwerkingen met partnerorganisaties (o.a. armoedeorganisaties, VDAB, basisscholen) eenvoudiger en efficiënter. Een ICT-traject op maat in de basiseducatie is van groot belang voor de meest kwetsbare burgers. In het Vlaams regeerakkoord 2019-2024 wordt veel aandacht besteed aan digitale geletterdheid en mediawijsheid en aan de opdracht voor de centra voor basiseducatie ten aanzien van laaggeletterden zodat zij geletterd kunnen functioneren in de samenleving. De sector basiseducatie kan deze opdracht pas ten volle opnemen als er voldoende flexibiliteit van het onderwijsaanbod mogelijk is op vlak van ICT.

Daarom wordt de mogelijkheid voorzien om zowel de opleiding ICT van de basiseducatie als de opleiding Start to ICT van het secundair volwassenenonderwijs onder de vorm van open modules in te richten, zodat cursisten gericht kunnen werken aan de digitale vaardigheden die ze nog ontbreken. Deze mogelijkheid werd al tijdelijk voorzien in het kader van de coronacrisis en wordt nu structureel

ingevoerd.

De Vlor vraagt om de modules ook te erkennen als geletterdheidsmodules voor de cvo (met impact op het inschrijvingsgeld).

Geletterdheidsmodules leiden niet automatisch tot een vrijstelling van inschrijvingsgeld. De huidige vrijstelling van inschrijvingsgeld geldt enkel voor wie ingeschreven is in de Geletterdheidsmodules Nederlands en Leren Leren (deze staan letterlijk zo vernoemd in het decreet) en niet in het bezit is van een diploma SO. Als we de modules Start to ICT als geletterdheidsmodules zouden vastleggen (= in de opleidingsprofielen), dan zou er nog steeds een afzonderlijke beslissing moeten genomen worden over een decretale aanpassing m.b.t. de vrijstelling van inschrijvingsgeld voor deze modules. Dit zou een grote budgettaire impact hebben.

Artikel 120 en 122

Het decreet volwassenenonderwijs bevat al een rechtsgrond voor de toekenning van aanvullende VTE en leraarsuren op basis van een samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en de cbe of cvo. Deze bestaande rechtsgrond werd tijdens de coronaperiode aangepast zodat de Vlaamse Regering voor het schooljaar 2020-2021 ook de mogelijkheid had om op korte termijn in het kader van een relanceplan voor het volwassenenonderwijs aanvullende punten voor tijdelijk bestuurs- en ondersteunend personeel aan de centra toe te kennen. Deze tijdelijke mogelijkheid wordt nu structureel ingevoerd zodat ook in de toekomst nog projectmiddelen onder de vorm van aanvullende punten toegekend kunnen worden.

Artikel 121, 123 en 124

Voor de diplomagerichte beroepsopleidingen van het secundair volwassenenonderwijs is er nu naast de geletterdheidsmodules Nederlands en Leren Leren een nieuwe set van 4 geletterdheidsmodules 'Regie over het eigen leren' ontwikkeld. Deze zijn specifiek gericht op de ondersteuning van cursisten die omwille van armoede of sociale uitsluiting drempels ondervinden in de opleiding of de stagepraktijk. Met deze geletterdheidsmodules, die ook onder de vorm van een open module op maat van de cursist kunnen aangeboden worden, kunnen centra een versterkend voor- en/of neventraject aanbieden aan cursisten die ervaring hebben met armoede of sociale uitsluiting. Om te vermijden dat deze geletterdheidsmodules naargelang het studiegebied waarbinnen ze georganiseerd worden tot een andere financiering op vlak van groepsgrootte leiden, wordt hiervoor een afzonderlijke coëfficiënt in het financieringssysteem van de centra bepaald. De geletterdheidsmodules Regie over het Eigen Leren krijgen een coëfficiënt van 1,875. Bovendien wordt er naar analogie met de geletterdheidsmodules Nederlands en Leren Leren ook een volledige vrijstelling van inschrijvingsgeld in de geletterdheidsmodules Regie over het Eigen Leren voorzien voor cursisten die geen diploma van het secundair onderwijs behaald

hebben.

Artikel 121 heeft uitwerking met ingang van 1 februari 2021.

De ingerichte modules in de referteperiode 2021 leveren de centra vanaf het schooljaar 2022-2023 financieringspunten op. Zonder terugwerkende kracht zou er echter voor deze geletterdheidsmodules een onderscheid zijn tussen de financiering voor de periode tussen 1 februari 2021 en 1 september 2021 en de periode na 1 september 2021. Voor de periode 1 februari 2021 – 1 september 2021 zou de coëfficiënt voor de groepsgrootte dan, naargelang het studiegebied waarbinnen deze geletterdheidsmodules georganiseerd worden, verschillen. Er zou dan sprake zijn van een ongelijke financiering van de centra. In het advies van de VLOR over de opleidingsprofielen met ingangsdatum 1 februari 2021 werd daarom gevraagd om één coëfficiënt voor de Geletterdheidsmodules Regie over het Eigen Leren vast te leggen.

Het is bovendien technisch moeilijk uitvoerbaar omdat het momenteel niet mogelijk is om in de registratiedatabank voor het volwassenenonderwijs (DAVINCI) verschillende coëfficiënten voor groepsgrootte aan één module te koppelen.

Hoofdstuk 12. Wijzigingen van het decreet van 14 december 2007 houdende de organisatie en werking van de regionale technologische centra

Artikel 125

Het federale ondernemingsrecht is de laatste jaren hervormd, met als sluitstuk een nieuwe wetgeving op vennootschappen en verenigingen (Wetboek van vennootschappen en verenigingen of WVV).

Een aantal bepalingen verwijzen naar de VZW-wet van 27 juni 1921 (zoals voor de rechtsvorm, de boekhouding, de jaarrekening en de commissaris). Deze wet is opgeheven. Het is wenselijk de verwijzing waar mogelijk te vervangen door een meer dynamische verwijzing naar de toepasselijke wetgeving.

Artikel 126

In het decreet houdende de organisatie en werking van de regionale technologische centra van 14 december 2007 wordt voorzien dat de Vlaamse Regering de werking van de RTC 's evalueert en daarvan ten minste één jaar vóór het verstrijken van elke beheersovereenkomst verslag uitbrengt aan het Vlaams Parlement.

De Vlaamse Regering keurde op 17/07/2020 nieuwe beheersovereenkomsten met de RTC 's goed die een looptijd van 2 schooljaren hebben, met name van 01/09/2020 tot 31/08/2022.

Volgens de decretale bepaling zou wat betreft de huidige beheersovereenkomsten uiterlijk op 31/08/2021 een evaluatie van de RTC-werking moeten afgerond zijn. Gezien de vorige evaluatie dateert van 2019 en gezien de korte looptijd van de

nieuwe beheersovereenkomsten, zou de decretaal bepaalde evaluatie te vroeg komen om nieuwe elementen te kunnen aanreiken.

Bovendien wordt het schooljaar 2020-2021 benut om een geoptimaliseerde RTC-werking voor te bereiden, eventueel resulterend in decretale wijzigingen.

Rekening houdend met deze argumenten is een evaluatie op zeer korte termijn niet zinvol en wordt specifiek voor de beheersovereenkomsten die in werking treden op 01/09/2020 geen evaluatie voorzien.

Deze wijziging heeft uitwerking met ingang van 1 september 2020.

Als volgens de geldende bepaling in artikel 9 het verslag over de RTC-evaluatie uiterlijk op 31 augustus 2021 aan het Vlaams Parlement moet worden uitgebracht, moet de wijzigende bepaling voorafgaand aan die uiterste datum ingaan.

Hoofdstuk 13. Wijziging van het decreet van 20 juni 2008 houdende het statuut van de Universiteit Hasselt en de Hoge Raad voor het Hoger Onderwijs in Limburg

Artikel 127 en 128

Met het decreet van 1 maart 2019 tot wijziging van de regelgeving betreffende het toezicht op en bepaalde organisatorische aspecten van het hoger onderwijs wordt onder meer het toezicht op de instellingen voor hoger onderwijs vernieuwd. Vanaf het academiejaar 2019-2020 wordt dit vernieuwde toezicht hoger onderwijs uitgeoefend door een college van maximaal vijf regeringscommissarissen, waarbij elke regeringscommissaris bevoegd wordt voor een cluster van instellingen voor een hernieuwbare periode van vijf jaar. Elke cluster instellingen is samengesteld uit minstens één universiteit en één hogeschool. Elke instelling krijgt één regeringscommissaris toegewezen. Het dubbele toezicht op de universiteiten door zowel een regeringscommissaris als door een afgevaardigde van Financiën verdwijnt vanaf 2019-2020. Vanaf dat academiejaar berust, zoals bij de hogescholen, het toezicht op de universiteiten enkel bij de regeringscommissarissen. Met het voorliggende decreet wordt in de Codex Hoger Onderwijs in een aantal artikelen de afgevaardigde van financiën dan ook geschrapt (artikel IV.13, IV.17 en IV.83). Ook in het decreet van 20 juni 2008 houdende het statuut van de Universiteit Hasselt en de Hoge Raad voor het Hoger Onderwijs in Limburg In de Codex Hoger Onderwijs is in een aantal artikelen het dubbele toezicht door de regeringscommissaris en de afgevaardigde van financiën op de universiteiten nog opgenomen. Met de voorliggende aanpassingen wordt dit rechtgezet en wordt de afgevaardigde van financiën in de desbetreffende artikels geschrapt.

De aanpassingen hebben uitwerking met ingang van 1 september 2019, dit is gelijktijdig met de inwerkingtreding van het vernieuwde toezicht op de hogeronderwijsinstellingen. Sinds dan oefenen de afgevaardigden van Financiën geen toezicht meer uit op de universiteiten.

Hoofdstuk 14. Wijzigingen van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap

Artikel 129

In het vorige onderwijsdecreet zijn conflicterende bepalingen geslopen. Enerzijds wijzigde onderwijsdecreet 30 via artikel 76 artikel 11 van het decreet leren en werken en werd er een programmatieprocedure voor vestigingsplaatsen van CDO 's ingevoerd. Anderzijds wijzigde onderwijsdecreet 30 via artikel 79 artikel 21 van het decreet leren en werken, waarbij een vrije programmatie wordt ingeschreven voor CDO 's en Syntra 's. Deze tegenstrijdigheid moet rechtgezet worden.

De Vlor betreurt dat de vrije programmatie van de centra voor deeltijds onderwijs opgeheven wordt.

Programmatie is noodzakelijk om een stabiel opleidingsaanbod te creëren met het oog op de concordantie. Het heeft geen zin om op eender welk moment nog eender welke opleiding te programmeren wanneer men op korte termijn opleidingen gaat concorderen. Zo dreigen leerlingen vast te lopen in opleidingen. En er is dan wel een programmatieprocedure, maar ook die is nog flexibel. Eens een opleiding in een bepaalde cluster wordt ingericht, kunnen ook de andere opleidingen in die cluster worden ingericht.

Artikel 130, 131 en 186, 2°

De centra leren en werken, als organisatoren van deeltijds beroepssecundair onderwijs of leertijd, hebben nooit onder de verplichting gevallen om binnen de algemene vorming het vak lichamelijke opvoeding en de overeenkomstige eindtermen te voorzien. Deze maatregel is doorgetrokken naar het duaal leren, waarvan die centra aanbieders kunnen zijn en waarin het deeltijds beroepssecundair onderwijs en de leertijd geleidelijk worden ingekanteld. Daar waar vóór de modernisering de eindtermen zijn vastgelegd per vak, worden de nieuwe eindtermen voor het gemoderniseerd secundair onderwijs geformuleerd in functie van sleutelcompetenties. Daarom dringt zich een technische decretale aanpassing op, in die zin dat voor de centra concreet moet worden opgelijst welke (genummerde) eindtermen binnen het ruimer geheel van "competenties op het vlak van lichamelijk, geestelijk en emotioneel bewustzijn/ gezondheid" binnen de modernisering niet van toepassing zijn. De desbetreffende bepalingen kunnen uiteraard niet los worden gezien van de specifieke omzettingsskalender die de Vlaamse Regering moet bepalen voor de concordantie van opleidingen leren en werken, die niet aan een graad of leerjaar zijn gekoppeld, naar opleidingen duaal leren die voormelde koppeling wel kennen. Ten slotte wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt om de bepalingen in zake eindtermen en leerplannen in de decreetgeving leren en werken te vereenvoudigen via een loutere verwijzing naar wat dien aangaande in de Codex Secundair Onderwijs in extenso is opgenomen.

Als de omzetting van het opleidingsaanbod leren en werken naar duaal zal zijn voltooid ontstaat een nieuwe situatie. Of het dan nog langer opportuun is dat de algemene vorming voor identieke duale opleidingen verschilt naargelang van de

aanbieder (school versus centrum) is een kwestie die tegen dan opnieuw moet worden bekeken. Op het resultaat van die oefening kan momenteel, gezien de uitrol van de modernisering nog volop aan gang is, niet worden vooruitgelopen.

Hoofdstuk 15. Wijzigingen van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs

Artikel 133

In het decreet kwaliteit onderwijs staat nog steeds een verwijzing naar de contractuele tewerkstelling van de personeelsleden tewerkgesteld in de sector basiseducatie. Sinds de inwerkingtreding van het decreet Rechtspositie Basiseducatie op 1 januari 2018 kan hier uiteraard geen sprake meer van zijn.

De berekening van de nascholingsmiddelen gebeurt sindsdien op eenzelfde wijze als de andere onderwijsniveaus. Van een berekening op basis van het aantal contractuelen Departement Onderwijs is geen sprake meer gezien de berekening gebeurt op basis van het aantal organieke betrekkingen.

Het desbetreffende lid wordt geschrapt.

Artikel 134

Op dit moment bepaalt de regelgeving dat als de regering een aanvraag tot erkenning niet weigert voor 31 augustus, de beslissing geacht wordt gunstig te zijn. Gelet op de vereiste voorafgaande onderzoeken is die vervaltermijn uitzonderlijk soms moeilijk haalbaar, waardoor scholen die niet voldoen aan de erkenningsvoorwaarden automatisch erkend worden, met allerlei problemen voor leerlingen en leerkrachten als gevolg. In lijn met het regeerakkoord wordt die automatische erkenning opgeheven. De regering zal in principe nog steeds beslissen voor 31 augustus, zodat de school tijdig weet of ze kan starten als erkende school. Maar de sanctie van automatische erkenning vervalt.

Deze maatregel wordt genomen in uitvoering van de Beleidsnota Onderwijs 2019-2024 waar bij de erkenning van nieuwe scholen een strikte naleving van de toepassing van de grond- en mensenrechten zoals beschreven in het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens gevraagd wordt. Een school kan enkel erkend, gesubsidieerd of gefinancierd worden na een goedkeuring bij ministerieel besluit. Het principe van de automatische of voorlopige erkenning vervalt en dit voor alle onderwijsniveaus.

Door het verstrijken van de vervaltermijn konden scholen beroep doen op een erkenning, zonder dat de regering een beslissing heeft genomen. Door het voorstel zal er altijd een beslissing van de regering nodig zijn. Het is nog altijd de bedoeling om zo snel mogelijk te beslissen en binnen een redelijke termijn. Op die manier wordt sluitend gecontroleerd of de nieuwe school voldoet aan de voorwaarden.

In antwoord op het advies van de Vlor om de vervaltermijn te behouden wordt verwezen naar het regeerakkoord en verduidelijkt dat in complexe dossiers de vervaltermijn leidt tot automatische erkenning van scholen terwijl het onderzoek naar de erkenningsvoorwaarden soms moeilijk tijdig kan afgerond worden. Er is voldoende rechtszekerheid. Artikel 14, §3, van de gecoördineerde wetten van 12 januari 1973 op de Raad van State biedt de mogelijkheid om het stilzwijgen van de overheid aan te vechten als een afwijzende beslissing. Dit was ook de situatie voor de aanpassing in 2018.

Deze maatregel moet leerlingen beschermen tegen onderwijs door scholen die niet voldoen aan de voorwaarden.

Na overweging van het voorstel in het advies van de Raad van State, om de huidige regeling aan te vullen met een bepaling waaruit volgt dat de Vlaamse Regering gemotiveerd van de decretaal bepaalde termijn kan afwijken, en kennis dient te geven van de verlenging van de termijn waarbinnen een beslissing wordt genomen blijkt dat dit voorstel onvoldoende tegemoet komt aan de doelstelling van de ontwerpbeplanning.

De van rechtswege beslissing niet schrappen, maar enkel de termijn verlengen, is niet conform het regeerakkoord (pagina 24). Voor een school zijn de gevolgen van een expliciete beslissing zo snel mogelijk na het einde van de termijn van orde veel duidelijker dan een automatische erkenning na verlenging met een vaste termijn.

Artikel 135 1° en 136

Algemeen

De regelgeving m.b.t. het gelijke onderwijskansenbeleid, en de controle daarop, in het basis- en secundair onderwijs wordt bijgesteld, dit o.a. op basis van het rapport van het Rekenhof en van SONO-onderzoek.

Zo stelt het Rekenhof (<https://www.ccrek.be/NL/Publicaties/Fiche.html?id=a3841440-80c3-46b8-9d9d-a51fcc4b6b2c>) dat de resultaten van het gelijke-onderwijskansenbeleid zowel op het Vlaamse niveau als op het niveau van de scholen meetbaar gemaakt moeten worden door duidelijke lange termijn-doelstellingen te ontwikkelen met indicatoren, streefcijfers en een tijdspad.

Het Rekenhof stelt dat de overheid erover moet waken dat scholen, naast of binnen hun zorgbeleid, voldoende specifieke aandacht hebben voor gelijke onderwijskansen en dat zij daarvoor een toereikend intern draagvlak creëren. Dit kan bijvoorbeeld door scholen te vragen hun gelijke-onderwijskansenbeleid explicieter te verantwoorden, zonder ze evenwel te veel administratieve lasten op te leggen en zonder de afstemming van het gelijke-onderwijskansenbeleid op de

lokale context te hinderen.

Ook het SONO-onderzoek (6_Rapport Case studies: Compensatiefinanciering in het gewoon basis- en secundair onderwijs (SONO/2019/OL1.3/4) wijst op het belang van het formuleren van duidelijke doelstellingen, indicatoren, streefcijfers en een tijdspad om de vooruitgang van het beleid in kaart te kunnen brengen.

Op Vlaams niveau kunnen de duidelijke doelstellingen opgenomen worden in het Referentiekader voor onderwijskwaliteit. Scholen dienen deze dan te concretiseren via eigen streefdoelen, indicatoren en een tijdspad.

Het is de bedoeling dat het kwaliteitstoezicht op het GOK-beleid voortaan geïntegreerd wordt in de reguliere schooldoorlichtingen, zowel in het gewoon als in het buitengewoon basis- en secundair onderwijs. Zo kan het GOK-beleid voortaan door de onderwijsinspectie bekeken worden in nauwe samenhang met de rest van het schoolbeleid en vanuit het referentiekader onderwijskwaliteit. De afzonderlijke driejaarlijkse GOK-controles voor het secundair onderwijs en het buitengewoon basisonderwijs vervallen. Dit zorgt voor minder planlast bij scholen én inspectie.

Artikelsgewijs

Art. 38 §1, eerste lid. Naast een verfijning van de verwijzing naar het referentiekader onderwijskwaliteit wordt in dit artikel bepaald dat de onderwijsinspectie de evaluatie over het GOK-beleid in het basis- en secundair onderwijs voortaan uitspreekt tijdens de reguliere schooldoorlichting.

Art. 39. Dit artikel bepaalt welke evaluaties van het GOK-beleid mogelijk zijn en wat de gevolgen zijn van een positieve en negatieve evaluatie.

Bij een positieve evaluatie ontvangt de school tot de volgende doorlichting het werkingsbudget op basis van de leerlingenkenmerken en de omkadering die specifiek voor GOK toegekend wordt (de SES-lestijden in het gewoon basisonderwijs, de aanvullende lestijden in het buitengewoon basisonderwijs, de extra uren-leraar in het gewoon secundair onderwijs en de extra lessen in het buitengewoon secundair onderwijs) volgens de berekeningswijzen opgenomen in het decreet basisonderwijs en de codex secundair onderwijs.

Bij een negatieve evaluatie moet de school een engagement tot remediëring met externe begeleiding en ondersteuning aangaan. Als de eerstvolgende evaluatie door de onderwijsinspectie opnieuw negatief is, dan ontvangt de school vanaf het daaropvolgend schooljaar slechts de helft van de omkadering die specifiek voor GOK toegekend wordt en de helft van het werkingsbudget op basis van de leerlingenkenmerken. Dit tot en met het schooljaar waarin een evaluatie positief is. De onderwijsinspectie evalueert de school opnieuw binnen een termijn van 1 jaar.

Artikel 135 2° en 3°

Het uitwerken, implementeren en evalueren van een beleid op leerlingenbegeleiding werd met het decreet leerlingenbegeleiding als erkenningsvoorwaarden opgenomen voor het basis- en secundair onderwijs. Concreet betekent dit dat de onderwijsinspectie het beleid op leerlingenbegeleiding kan doorlichten. Nu willen we een stap verder gaan. We willen dat het beleid op leerlingenbegeleiding steeds in de focus zit bij een doorlichting in het basis- en secundair onderwijs. Met andere woorden de onderwijsinspectie gaat bij elke doorlichting de kwaliteit van het beleid op leerlingenbegeleiding na.

Daarnaast willen we dat ook de kernactiviteiten signaalfunctie en consultatieve leerlingenbegeleiding bij de doorlichting van de centra voor leerlingenbegeleiding steeds in de doorlichtingsfocus worden genomen. Op die manier kan de onderwijsinspectie de kwaliteit van de kernactiviteiten op fase 0 en 1 (versterking schoolteam) door de centra nagaan.

Artikel 137 en 138

Algemeen

Tijdens de doorlichtingen en andere opdrachten toegekend conform art. 32, 3° van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs heeft de onderwijsinspectie inzage in verschillende documenten, zo ook in leerlingen- en cursistendossiers of het CLB-dossier. Dit ligt - onder meer in het kader van de bescherming van de privacy - voor verschillende partijen gevoelig. Om voor iedereen duidelijkheid te scheppen in deze gevoelige materie, stellen wij voor om een hoofdstuk toe te voegen aan het Kwaliteitsdecreet van 8 mei 2009. We lichten dit voorstel hieronder toe.

De onderwijsinspectie heeft de taak om te controleren of de besturen van onderwijsinstellingen en CLB 's voldoen aan de minimaal opgelegde onderwijskwaliteit en kwaliteit van leerlingenbegeleiding. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 (het Kwaliteitsdecreet) vormt daartoe de rechtsgrond.

De onderwijsinspectie mag voor haar doorlichtingen de nodige gegevens - ook persoonsgegevens - opvragen, waarbij ze erover waakt alleen gegevens of documenten op te vragen die met het oog op het toezicht noodzakelijke informatie bevatten (artikel 33 van het kwaliteitsdecreet).

Het is bovendien een erkenningsvoorwaarde en een subsidiëeringsvoorwaarde voor alle onderwijsinstellingen en CLB 's om het toezicht door de onderwijsinspectie mogelijk te maken (zie onder meer artikel 62, §1, 7° van het decreet basisonderwijs, artikel 15, §1, 3° van de codex secundair onderwijs en artikel 19, 4° van het CLB—decreet van 27 april 2018).

Het doorlichtingsteam kan worden uitgebreid met externe deskundigen (artikel 37 van het kwaliteitsdecreet).

De controle door de onderwijsinspectie vereist onder meer inzage in leerlingvolgsystemen of andere informaticasystemen, zoals het Leerling Activiteiten en Registratie Systeem (LARS) van de centra voor leerlingenbegeleiding. De inhoud van deze dossiers en de beschrijving van de daarin verwerkte persoonsgegevens is al bepaald. Voor de centra voor leerlingenbegeleiding bijvoorbeeld betreft het gegevens over de vier begeleidingsdomeinen van hun opdracht (onderwijsloopbaan, leren en studeren, psychisch en sociaal functioneren en preventieve gezondheidszorg, artikel 4 van het CLB-decreet) en het multidisciplinair dossier (artikel 10 van het CLB-decreet, hoofdstuk VI van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 2018 tot operationalisering van de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding). Zorggegevens zijn onder andere medische gegevens. De waarborgen die bij de raadpleging van medische gegevens toegepast worden door een CLB, zullen ook toegepast gaan worden door de inspectie.

De onderwijsinspectie slaat geen persoonsgegevens op of verwerkt deze op geen andere wijze dan beschreven in het Kwaliteitsdecreet.

Het ter beschikking stellen van de gegevens door de onderwijsinstellingen en CLB 's gebeurt slechts voor de periode van de doorlichting. Deze periode start nadat de teamcoördinator van het inspectieteam daarover een afspraak heeft gemaakt met de onderwijsinstelling of het CLB en eindigt bij de afkondiging van de doorlichting. Wanneer een specifieke opdracht wordt toegekend aan inspectie conform art. 32, 3° van het decreet betreffende de kwaliteit van het onderwijs, duurt de terbeschikkingstelling niet langer dan nodig is voor de uitoefening van die opdracht.

Omdat het huidige juridische kader onvoldoende rechtszekerheid biedt, zowel voor de onderwijsinstellingen en CLB 's, als voor de onderwijsinspecteurs, stellen we voor enkele rechten en plichten van de onderwijsinspectie decretaal te verankeren. We willen de decretale basis voor het optreden van de onderwijsinspectie verduidelijken en verstevigen.

De voorliggende artikelen voorzien in een aantal toezichtrechten die moeten bijdragen tot een daadkrachtige onderwijsinspectie. Het decreet van 19 januari 2018 houdende het overheidstoezicht in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid, zoals recent gewijzigd, diende daarbij als voorbeeld.

Belangrijk zijn de privacy-waarborgen die voorzien worden. De verwerking van persoonsgegevens gebeurt in overeenstemming met de Europese, federale en Vlaamse regels over het verwerken van deze gegevens en kan worden gerechtvaardigd om een taak van openbaar belang te vervullen of om redenen van zwaarwegend algemeen belang. De onderwijsinspecteurs moeten bij de uitoefening van hun opdracht de beginselen van behoorlijk bestuur respecteren. Daarbij is het finaliteitsbeginsel en het proportionaliteitsbeginsel van belang.

Het finaliteitsbeginsel houdt in dat de onderwijsinspecteurs slechts gebruikmaken van hun toezichtrechten voor zover dit redelijkerwijze nuttig kan zijn voor de vervulling van hun opdracht. Zo mogen ze enkel documenten en informatiedragers inkijken die verband houden met de wettelijke voorschriften waarop het toezicht betrekking heeft. De toezichtrechten mogen krachtens het proportionaliteitsbeginsel slechts worden uitgeoefend op een wijze die het minst belastend is voor de school.

De onderwijsinspecteurs zijn tot slot onderworpen aan een ambtsgeheim. Het tuchtsanctierecht is van toepassing bij niet-naleving van dat ambtsgeheim. Conform het advies nr. 2021/6 van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens en het advies 69.215 van de Raad van State wordt verduidelijkt dat het beroepsgeheim in artikel 458 Sw. op de inspecteurs van de centra voor leerlingenbegeleiding van toepassing is, om de betrokkenen een gelijkwaardige bescherming te bieden als in de centra voor leerlingenbegeleiding.

De externe deskundigen, die op basis van art. 37 van het decreet betreffende de kwaliteit van het onderwijs betrokken worden bij een doorlichting, zijn eveneens gevat door dit hoofdstuk.

Dit nieuwe hoofdstuk werd ingevolge de opmerkingen van de Vlor, het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie en de onderhandelingen grondig gewijzigd.

1.1. Artikelsgewijze toelichting

Art.44bis

Dit artikel bepaalt dat de inspecteurs recht hebben om inzage in of kopie van persoonsgegevens te krijgen, als controle met anonieme gegevens niet mogelijk is. In eerste instantie moet de controle uitgeoefend worden op documenten en informatiedragers die geanonimiseerd zijn, in de mate dat die beschikbaar en actueel zijn en de inspecteurs toelaten hun opdracht uit te voeren. Als dat niet volstaat, kunnen de inspecteurs inzage vorderen in niet-geanonimiseerde documenten en informatiedragers. Kopieën worden enkel gebruikt indien er geen digitale inzage mogelijk is, als het CLB nog met papieren dossiers werkt. Afhankelijk van de technische mogelijkheden van het informatiesysteem van de onderwijsinstelling, kunnen automatisch tijdelijk digitale kopieën worden genomen. Het decreet bepaalt de essentiële elementen voor deze verwerking, conform artikel 6.3 van algemene verordening gegevensbescherming en de richtlijnen van de Vlaamse Toezichtcommissie. De concrete details voor de mededeling van persoonsgegevens zullen worden opgenomen in een protocol. De minimale inhoud van een protocol is decretaal bepaald, zoals de doeleinden, de gegevens, de ontvangers, de beveiligingsmaatregelen en de verenigbaarheidsanalyse. Een protocol wordt gesloten na advies van de functionaris voor gegevensbescherming van de betrokken instanties en wordt

bekend gemaakt. Ook een advies van de Vlaamse toezichtcommissie is mogelijk. De inspecteurs zijn onderworpen aan een ambtsgeheim en in sommige gevallen een beroepsgeheim. Deze plicht sluit aan bij de verplichtingen waaraan zij onderworpen zijn in het kader van de privacywetgeving én in het kader van de statutaire bepalingen, zoals opgenomen in het kwaliteitsdecreet. Het tuchtsanctierecht is van toepassing bij niet-naleving.

De gegevens mogen niet langer bewaard worden dan nodig. Dat gaat dus over de noodzakelijke duur nodig voor het onderzoek en voor de definitieve redactie van het verslag of nodig voor de uitvoering van de toegekende opdracht.

Hoofdstuk 16. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

Artikel 139, 3°, 157, 165, 174

De codex secundair onderwijs omschrijft in artikel 233 de indicator 'thuisloos' als één van de vijf indicatoren voor de gelijkheidsindicatoren. Ook in artikel 242 van de codex secundair onderwijs wordt in het kader van het leerlingkenmerk 'buurt', meegenomen in de berekening van de werkingsmiddelen, de omschrijving van thuislozen gebruikt.

De omschrijving verwijst naar gedateerde regelgeving binnen welzijn en naar federale wetgeving en is terminologisch ook niet meer in overeenstemming (wat de verwijzing naar de regelgeving welzijn betreft).

Met de voorliggende wijziging worden terminologie en verwijzingen geactualiseerd. Inhoudelijk is er geen verschil, de aanpassing wijzigt de doelgroep niet. Omdat de omschrijving voor 'thuislozen' meermaals wordt opgenomen in de codex wordt geopteerd om het begrip te definiëren in Deel II, artikel 3.

Artikel 139, 1°, 149, 151, 185

Op vrijdag 4 september 2020 gaf de Vlaamse Regering haar definitieve goedkeuring aan het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van de bepalingen over het gemotiveerd verslag in het besluit van de Vlaamse Regering van 13 februari 2015 tot bepaling van de inhoud van het gemotiveerd verslag en van het attest bij het verslag voor toegang tot een individueel aangepast curriculum in een school voor gewoon onderwijs of tot het buitengewoon onderwijs. Met dit besluit wordt de opmaak van een gemotiveerd verslag dat toegang geeft tot ondersteuning vanuit het ondersteuningsmodel voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, administratief vereenvoudigd. Het gemotiveerd verslag neemt de vorm aan van een kort handelingsgericht advies dat CLB-medewerkers registreren in het elektronisch multidisciplinair dossier van de leerling.

Het Vlor-advies stelt dat een handelingsgericht advies altijd het gevolg is van een handelingsgericht diagnostisch traject. Daarom moet dat expliciet toegevoegd worden aan de definitie (Art. 19 en 51). De term 'gemotiveerd verslag' moet ook

behouden blijven, o.a. voor registratie en monitoring. Ook wordt voorgesteld om het overdragen van een kopie te behouden.

Het antwoord hierop luidt dat het gemotiveerd verslag de vorm kan aannemen van een handelingsgericht advies bedoeld is als administratieve vereenvoudiging (het niet meer moeten opmaken van een apart document dat voldoet aan een door de sector ontwikkeld sjabloon maar het volstaan van een elektronische registratie in LARS). De voorwaarde dat een handelingsgericht diagnostisch traject steeds moet doorlopen worden staat duidelijk vermeld in artikel 16 van het decreet basisonderwijs (eenzelfde artikel bestaat ook voor secundair onderwijs). De term gemotiveerd verslag blijft in de regelgeving behouden.

Het behoud van het overdragen van een kopie zou de essentie van de administratieve vereenvoudiging tenietdoen.

Artikel 140, 1°, 2°, 3° en 141

Zie toelichting bij artikel 214

Artikel 143

Het federale ondernemingsrecht is de laatste jaren hervormd, met als sluitstuk een nieuwe wetgeving op vennootschappen en verenigingen (Wetboek van vennootschappen en verenigingen of WVV). Een aantal bepalingen in de onderwijsregelgeving gebruiken terminologie uit het ondernemingsrecht of verwijzen naar bepalingen in de federale wetgeving. Het doel is om deze bepalingen te actualiseren.

Een aantal bepalingen verwijzen naar de VZW-wet van 27 juni 1921 (zoals voor de rechtsvorm, de boekhouding, de jaarrekening en de commissaris). Deze wet is opgeheven. Het is wenselijk de verwijzing waar mogelijk te vervangen een meer dynamische verwijzing naar de toepasselijke wetgeving.

De schoolbesturen van het vrij onderwijs, in de vorm van een vzw, krijgen geactualiseerde regels, zonder inhoudelijke wijzigingen.

Art. 1:28 WVV geeft een nieuwe definitie van wat een kleine vzw is (en impliciet dus ook wat "andere dan kleine vzw's" zijn). De tegemoetkoming aan het gesubsidieerd vrij onderwijs met betrekking tot de jaarlijkse financiële controle is beperkt tot grote vzw's (artikel 3:47, §6, en 3:98 WVV en artikel IV.37 Codex Sommige bepalingen). De verplichting om een commissaris aan te stellen (voor een hernieuwbare termijn van drie jaar; artikel 3:61, §1, WVV) kan gewijzigd zijn door de nieuwe definitie van een kleine vzw. In 2020 wordt nog de tegemoetkoming betaald van de commissarissen voor 2019.

De verenigingen zonder winstoogmerk die geen winstoogmerk nastreven en uitsluitend of hoofdzakelijk het verstrekken of het steunen van onderwijs tot doel hebben zijn niet aan de vennootschapsbelasting onderworpen (artikel 181 4° van het wetboek van de inkomstenbelastingen 1992).

De inrichtende machten van het gesubsidieerde onderwijs zijn niet verplicht zich

in te schrijven in de hoedanigheid van inschrijvingsplichtige onderneming in de Kruispuntbank van Ondernemingen (artikel III.49, §2, 4° van het wetboek van economisch recht).

Artikel 142, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 176, 179, 180, 181, 182, 183, 184

Algemene toelichting

De regelgeving m.b.t. het gelijke onderwijskansenbeleid in het secundair onderwijs wordt bijgesteld, dit o.a. op basis van het rapport van het Rekenhof en van SONO-onderzoek.

Zo stelt het Rekenhof (<https://www.ccrek.be/NL/Publicaties/Fiche.html?id=a3841440-80c3-46b8-9d9d-a51fcc4b6b2c>) dat de resultaten van het gelijke onderwijskansenbeleid zowel op het Vlaamse niveau als op het niveau van de scholen meetbaar gemaakt moeten worden door duidelijke lange termijn-doelstellingen te ontwikkelen met indicatoren, streefcijfers en een tijdspad.

Het Rekenhof stelt dat de overheid erover moet waken dat scholen, naast of binnen hun zorgbeleid, voldoende specifieke aandacht hebben voor gelijke onderwijskansen en dat zij daarvoor een toereikend intern draagvlak creëren. Dit kan bijvoorbeeld door scholen te vragen hun gelijke onderwijskansenbeleid explicieter te verantwoorden, zonder ze evenwel te veel administratieve lasten op te leggen en zonder de afstemming van het gelijke-onderwijskansenbeleid op de lokale context te hinderen.

Ook het SONO-onderzoek (6_Rapport Case studies: Compensatiefinanciering in het gewoon basis- en secundair onderwijs (SONO/2019/OL1.3/4)) wijst op het belang van het formuleren van duidelijke doelstellingen, indicatoren, streefcijfers en een tijdspad om de vooruitgang van het beleid in kaart te kunnen brengen.

Op Vlaams niveau kunnen de duidelijke doelstellingen opgenomen worden in het Referentiekader voor onderwijskwaliteit. Scholen dienen deze dan te concretiseren via eigen streefdoelen, indicatoren en een tijdspad.

Tijdens de bespreking in de Vlor werd opgemerkt dat maatregelen voor het gelijke onderwijskansenbeleid ontbreken. Voor het buitengewoon basisonderwijs en het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs loopt de GOK-cyclus immers ten einde.

De SERV merkte in haar advies bij de artikelen met betrekking tot de financiering van het secundair onderwijs op dat zij er voorstander van is dat de onderwijsinspectie in de toekomst bij doorlichtingen de link zal leggen tussen kwaliteit en financieel beleid van scholen. Het verslag van het Rekenhof van 2015 en SONO-onderzoek van 2017 (SONO/2017.OL3.1/1) tonen aan dat op o.a. het vlak van transparantie in de toekenning van middelen aan de scholen, de

effectiviteit van de globale inzet van middelen en het hebben van een globaal zicht op de besteding van de werkingsbudgetten nog stappen vooruit gezet kunnen worden.

Het is in het licht van deze SERV-opmerkingen dat de nieuwe maatregelen op het vlak van GOK beleid moeten worden gezien. Deze houden in dat:

- a) de GOK financiering zowel qua personeelsomkadering als qua werkingsbudgetten nog meer gekleurd wordt bij aanwending;
- b) het GOK beleid een verplicht standaardonderdeel wordt van reguliere schooldoorlichting door de onderwijsinspectie;
- c) vanaf de tweede negatieve evaluatie door de onderwijsinspectie tot een financiële sanctie leidt, nl. een halvering van voormelde financiering.

Hoewel deze bijsturingen gepaard gaan met meer lokale autonomie op het gebied van GOK-beleid en doelen wordt door deze bijstellingen de link tussen de kwaliteitsverwachtingen die de overheid vooropstelt en het realiseren van die verwachtingen door de onderwijsverstrekkers binnen het financiële kader dat de overheid daartoe ter beschikking stelt, op aanzienlijke wijze versterkt.

Deze wijzigingen aan de codex secundair onderwijs zijn te zien in samenhang met de wijzigingen aan het kwaliteitsdecreet.

Het is de bedoeling om het kwaliteitstoezicht op het GOK-beleid (en dus ook op de aanwending van de daartoe voorziene extra personeelsmiddelen) voor alle scholen in te schuiven in de gewone schooldoorlichting. Dit geeft minder planlast voor scholen en inspectie. Dit heeft als gevolg dat het geen zin meer heeft om in het secundair onderwijs nog te werken in cycli van 3 jaar (met beginsituatieanalyse, tussentijdse zelfevaluatie en kwaliteitsuitspraak van inspectie in het derde jaar). De uitvoering van het GOK-beleid sluit op die manier aan bij de gewone werking van scholen, met een jaarlijkse berekening van de toegekende personeelsmiddelen en een kwaliteitstoezicht tijdens de doorlichting zoals dat ook voor de algemene werking van de school van toepassing is. De verplichting om de GOK-middelen te gebruiken waarvoor ze bestemd zijn, blijft onverkort gelden.

De voorliggende wijzigingen geven geen aanleiding om de berekeningsmodaliteiten van de GOK-personeelsmiddelen aan te passen, uitgezonderd de jaarlijkse i.p.v. voorheen driejaarlijkse berekening. Ook op het vlak van werkingsbudgetten, meer bepaald voor zover berekend volgens leerlingenkenmerken, verandert niets.

Artikelsgewijs

Art. 41. Er wordt explicieter decretaal verankerd dat het werkingsbudget op basis van de leerlingenkenmerken enkel kan aangewend worden in het kader van een GOK-beleid.

Op vraag van de Raad van State wordt hierbij verduidelijkt dat deelbudgetten zichtbaar zijn op de dienstbrief, met betrekking tot de berekening en toekenning van het werkingsbudget, die aan de scholen/schoolbesturen wordt verstuurd.

Art. 226, 227, 234, 235, 249, §2, 318, 319: de berekening van de toegekende extra GOK-middelen in het voltijds gewoon en buitengewoon secundair onderwijs gebeurt vanaf het schooljaar 2021-2022 jaarlijks. De verwijzing naar het kwaliteitsdecreet betekent dat de toekenning van de berekende middelen wordt gehalveerd als een school in het kader van een doorlichting een tweede opeenvolgende negatieve evaluatie krijgt van de onderwijsinspectie over het gevoerde GOK-beleid.

Het minimumaantal GOK-leerlingen dat een school moet hebben om voor bedoelde extra middelen in aanmerking te komen, blijft ongewijzigd maar dat aantal moet niet jaarlijks worden bereikt. Er wordt namelijk één zogenaamd "gedoogjaar" voorzien, wat de school moet toelaten haar GOK-beleid te continueren ook als door een toevalligheid de norm niet wordt gehaald. Deze regeling doet geen afbreuk aan het feit dat de middelen steeds jaarlijks worden herberekend.

Art. 228, 237, 320: aan de huidige situatie dat de aanwending van de extra GOK-middelen gekleurd is, wordt niet geraakt. Om een eigen GOK-beleid in scholen lokaal te versterken, legt de overheid geen concrete thema's of doelen meer op, maar dient de school voortaan volledig autonoom eigen streefdoelen, indicatoren en een tijdspad te bepalen. Het is belangrijk dat scholen hun GOK-beleid plannen zodat er gericht kan gewerkt worden.

Art. 231, 240, 322: de evaluatie van het GOK-beleid gebeurt voortaan tijdens de reguliere schooldoorlichting (zie aanpassingen aan het kwaliteitsdecreet).

Art. 229, 230, 238, 239, 321: de bestaande codexbepalingen die in strijd zijn met de nieuwe GOK-bepalingen (cf. 226, 227, 228, 231, 234, 235, 237, 240, 318, 319, 320, 322) worden opgeheven.

Art. 231/1, 241, 241/1, 322/1: een aantal GOK-codexbepalingen van toepassing op voorbije schooljaren wordt verwijderd wegens niet meer relevant.

Artikel 150

Decretaal is momenteel voorzien dat een schoolbestuur op eigen initiatief tegen uiterlijk 15 september de delibererende klassenraad terug laat beraadslagen over een leerling en dat voor zover er geen (ontvankelijk) beroep door de ouders werd ingesteld tegen de initieel genomen beslissing. Als de delibererende klassenraad zijn beslissing herziet, dan is het niet denkbeeldig dat die nieuwe beslissing door de ouders wél wordt betwist. Een beroep is dan echter niet meer mogelijk aangezien een beroepscommissie ook ten laatste op 15 september moet

oordelen.

Voormelde datum is vastgelegd vanuit de overweging dat medio september ouders en leerling definitief moeten weten waar ze aan toe zijn zodat het studiecursus met rechtszekerheid kan worden vervolgd. Een verdaging van de datum "15 september" is m.a.w. geen valabele optie. Ook aan de rechtspositieregeling voor leerlingen met inbegrip van het verhaalrecht, kan niet worden getornd.

De voorliggende maatregel vervroegt de uiterste datum waarop de klassenraad opnieuw moet beraadslagen, zodat ruimte ontstaat voor een beroepsmogelijkheid van ouders en dat zonder te raken aan de uiterste datum waarop ouders en leerling definitief uitsluitel moeten hebben, nl. 15 september.

Artikel 152 en 153

In het leerplichtonderwijs is er voor ouders een beroepsmogelijkheid tegen enerzijds een definitieve uitsluiting en anderzijds een ongunstige evaluatiebeslissing. Het school- of centrumbestuur stelt, met in acht name van de decretale voorwaarden, de beroepscommissie samen en duidt de voorzitter aan. Een beroepsgang is aan termijnen gekoppeld en zal, wat omstreden evaluatiebeslissingen betreft, in de vakantieperiode lopen. Daarnaast is het zo dat de samenstelling van een beroepscommissie per individueel dossier kan verschillen. Een en ander maakt dat desbetreffende samenstelling zo snel en eenvoudig mogelijk moet kunnen verlopen. Dat de samenstelling finaal een bevoegdheid en verantwoordelijkheid is en blijft van het school- of centrumbestuur kan niet in twijfel worden getrokken, maar het expliciet voorzien van een delegatiemogelijkheid is wél opportuun. Vanuit het onderwijsveld zijn er trouwens vragen in die zin, onder meer vanuit de provinciale en gemeentelijke overheden in hun hoedanigheid van onderwijsinrichter.

Artikel 154, 1°

Eén van de parameters voor de berekening van de lerarenomkadering is de indeling in onderwijsvormen. Vermits op basis van artikel 155 van dit decreet de lerarenomkadering binnen het gemoderniseerd secundair onderwijs, zoals door de Vlaamse Regering vast te leggen, maximaal op het concordantieprincipe moet zijn gebaseerd, kan het niet anders dat ook dan de onderwijsvormen een belangrijke parameter blijven binnen het desbetreffend berekeningsmodel.

Vermits ook de structuuronderdelen Se-n-Se, die zich situeren binnen de derde graad secundair onderwijs, meegenomen worden in dit berekeningsmodel moeten deze structuuronderdelen aan onderwijsvormen gekoppeld blijven. Dit is echter enkel het geval voor de financiering aangezien alle overige regelgeving rekening moet houden met de matrix waarbinnen, structuurmatig, Se-n-Se niet aan onderwijsvormen zijn gekoppeld. De formulering van artikel 154, 1° komt op deze wijze tegemoet aan het advies van de Raad van State die terzake verwijst naar het legaliteitsbeginsel.

Volgens de Raad van State lijkt het coherenter om het ontworpen artikel 133/4,

§1, achtste lid, 4°, op te nemen in het luik van de Codex Secundair Onderwijs dat betrekking heeft op de financiering van het gewoon secundair onderwijs.

Reactie: het luik financiering in de codex, meer bepaald wat lerarenomkadering betreft (waar het hier om gaat), vermeldt niets over onderwijsvormen, dat gebeurt enkel in de uitvoeringsreglementering. Het voorstel om de bepaling rond "Se-n-Se/parameter: onderwijsvormen" naar daar te verplaatsen, zou de kwestie niet meer maar juist minder coherent maken.

Wijziging artikel 154, 2°, 155 en 175

In het voltijds gewoon secundair onderwijs is de financiering momenteel geregeld volgens parameters die inherent zijn aan de structuur vóór de modernisering van het secundair onderwijs. Concreet wordt dan gealludeerd op de berekening van de lerarenomkadering en de berekening van de werkingsbudgetten maar niet op het mechanisme tot vaststelling van de globale puntenenveloppe waarin geen structuurelementen zitten vervat. Onder "parameters" wordt hier verstaan: graden, A-stroom en B-stroom in de eerste graad, onderwijsvormen, studiegebieden en inhoudelijk verwante structuuronderdelen die gegroepeerd zijn in disciplines. Bij de modernisering wordt het geactualiseerd opleidingsaanbod van de tweede en de derde graad daarentegen gestructureerd op grond van finaliteiten, onderwijsvormen en studiedomeinen; de studiedomeinen zijn in aantal veel beperkter dan de studiegebieden (8 versus 30). De structuurindeling voor de eerste graad tenslotte blijft ook na modernisering gehandhaafd. Het voorgaande betekent dat het huidig financieringsmodel voor de tweede en derde graad hoe dan ook dient bijgestuurd of herzien met het oog op de modernisering van beide graden. Twee grote opties dienen zich aan: enerzijds een totaal nieuw model, dat mogelijks eenvoudiger is, en anderzijds een aantal aanpassingen aan het bestaande model die zich beperken tot wat strikt noodzakelijk is.

In de ontworpen bepalingen is voor de tweede piste gekozen: doen wat nodig is, gezien het grondig vernieuwde opleidingsaanbod van de matrix, maar niet raken aan de fundamenteën van de huidige systematiek. Bij deze keuze hebben volgende overwegingen een rol gespeeld. Een volledig nieuwe financieringsberekening leidt in het scholen-landschap tot winnaars én verliezers met substantiële gevolgen voor het personeel, het studieaanbod of zelfs het voortbestaan van de school. Vanuit de beschikbare budgettaire ruimte in de komende jaren, zullen er weinig of geen financiële mogelijkheden zijn om bruuske verliezen te compenseren en extra te investeren. Tegelijkertijd wordt elke onderwijsverstrekker maar ook het volledig personeelskader (onderwijzend en niet-onderwijzend) de volgende jaren op een of andere wijze geconfronteerd met de uitdagingen die de uitrol van de modernisering van het secundair onderwijs, niet in het minst in de tweede en derde graad, met zich meebrengt. De implementatie van de matrix, van nieuwe onderwijsdoelen (eindtermen en beroepskwalificaties), van het duaal leren, van de kwalificatiestructuur legt een grote druk op de inzet van menselijke en materiële middelen. Gezien deze feitelijkheid is het dan ook meer dan opportuun om op het gebied van financieringssysteem maximaal voor stabiliteit te gaan en geen grote ingrepen te doen. Binnen het raam van de sowieso al breed opgevatte

modernisering van het secundair onderwijs, moet een dergelijke overheidsvisie en -beleid op het luik "financiering" én naar onderwijsinrichters én naar personeel een signaal van vertrouwen schenken. Ook de garantie voor ouders en leerlingen op de "vrije keuze" in onderwijs, ingebed in de huidige financieringsregeling, blijft intact.

De Vlor vroeg om telkens de finaliteit: 'domeinoverschrijdend' bij aso en 'domeingebonden' bij de tso, kso en bso toe te voegen en ook de kringverwijzing (tso vs. kso) te vermijden.

Een alternatief voor de kringverwijzing (TSO/KSO) daarbij, is er niet. De aanvulling met de termen "domeinoverschrijdend" en "domeingebonden" is doorgevoerd.

De Raad van State merkt op dat uit het ontworpen artikel 133/4, § 1/1, tweede lid, van de Codex Secundair Onderwijs valt niet op te maken welke studierichtingen als "tso" dan wel als "kso" zullen worden bestempeld. Uit andere bepalingen (zie het ontworpen artikel 245 van dezelfde Codex; artikel 175 van het voorontwerp) blijkt evenwel dat de decreetgever zelf aangeeft welke studierichtingen tot het "kso" behoren. De regeling zou aan duidelijkheid winnen mocht ook in het ontworpen artikel 133/4, § 1/1, tweede lid, vermeld worden welke domeingebonden studierichtingen als "kso" kunnen worden beschouwd (waarmee ook duidelijk wordt welke studierichtingen al "tso" beschouwd worden, aangezien dit alle domeingebonden studierichtingen uit de doorstroom- en dubbele finaliteit omvat die niet onder "kso" vallen).

Reactie: hier wordt geen gevolg aan gegeven vermits de bemerking van de RVS niet opgaat. Het onderscheid tussen TSO- en KSO-richtingen is volgens art 175 duidelijk in de structuur vóór de modernisering die is gebaseerd op studiegebieden. De studiegebieden KSO zijn immers andere dan de studiegebieden TSO. Het ontworpen artikel 133/4 heeft echter betrekking op de structuur vanaf de modernisering, waar in art 175 i.p.v. studiegebieden sprake is van disciplines en sommige disciplines komen zowel voor in TSO als in KSO. Decretaal ligt dus niet vast welke structuuronderdelen die tot eenzelfde discipline behoren TSO dan wel KSO zijn, want dat is enkel in uitvoeringsreglementering bepaald (BVR matrix + (ontwerp) BVR lerarenomkadering).

Artikel 156

Het topsportconvenant dat is gesloten tussen de Vlaamse Regering, de sportinstanties en de onderwijsverstrekkers voorziet enerzijds 6 officiële topsportscholen maar anderzijds 7 scholen (waaronder eerstgenoemde 6) die in de feiten topsportrichtingen aanbieden. Volgens de huidige decreetgeving heeft elke topsportschool recht op één voltijdse betrekking van topsportschoolcoördinator, wat betekent dat de desbetreffende zevende school (nl. het Atlascollege Genk 3) niet in aanmerking komt. De voorliggende decreetwijziging maakt een einde aan de anomalie dat het label van de school en niet het studieaanbod determinerend is voor de coördinatiefunctie in kwestie. Momenteel geldt er geen minimale norm om deze betrekking te kunnen inrichten,

wat betekent dat ook bij een structureel gering aantal leerlingen in topsportrichtingen de coördinatiefunctie behouden blijft. Ook dit wordt gewijzigd in de zin dat een redelijke minimumnorm van 25 leerlingen voor oprichting én behoud wordt ingevoerd, zij het met één gedoogjaar wat behoud betreft.

De Vlor vroeg om een coördinator te voorzien ook als de leerlingen met minder zijn dan 25.

Uit oogpunt van voltijdse taakinvulling en om financiële reden is het verantwoord om aan het toekennen van een extra betrekking van topsportschoolcoördinator een minimale schaalgrootte (in aantal leerlingen uitgedrukt) te koppelen. Die norm is op 25 leerlingen bepaald, na afstemming met Sport Vlaanderen en rekening houdend met het aantal secundaire scholen met topsportrichtingen versus het jaarlijks gemiddeld aantal toegekende topsportstatuten.

Artikel 177

In het kader van de modernisering van het secundair onderwijs worden vanaf 1 september 2025 alle structuuronderdelen van het derde leerjaar van de derde graad aangeduid als Se-n-Se. Momenteel is het begrip Se-n-Se enkel toepasselijk op de beroepsspecialiserende structuuronderdelen TSO en KSO. In het voltijds gewoon secundair onderwijs geldt de leeftijdsbeperking tot 25 jaar voor leerlingen niet voor de structuuronderdelen van het derde leerjaar van de derde graad. Het moderniseringsdecreet van 20 april 2018 heeft ten onrechte desbetreffende uitzonderingsbepaling met onmiddellijke ingang (dus nog vóór de modernisering) gewijzigd door nog enkel het begrip "Se-n-Se" te vermelden. Dit wordt nu rechtgezet. De richtlijnen naar de scholen zijn destijds niet veranderd, in de praktijk heeft er zich dan ook nooit een probleem voorgedaan.

Artikel 178

In onderwijsdecreet XXX is gewijzigd dat vanaf het schooljaar 2021-2022 de ingebruikname van een nieuwe vestigingsplaats verplicht aan te vragen is. Aanvragen kunnen het ganse schooljaar door ingediend worden en worden binnen een periode van 3 maanden beslist. Er is voor buitengewoon secundair onderwijs echter een bepaling die niet in overeenstemming is met deze regel. In artikel 268, §3, eerste lid, staat immers dat in geval van overmacht de tijdelijke overbrenging van een school of vestigingsplaats niet wordt gelijkgesteld met een nieuwe oprichting. Deze bepaling moet worden opgeheven.

Vroeger moest er voor de oprichting van een vestigingsplaats in buitengewoon secundair onderwijs bij overmacht geen aanvraag zijn, louter een melding. Er moet vanaf nu wel een aanvraag zijn. Op deze manier is de regelgeving voor aanvragen van vestigingsplaatsen in heel het secundair onderwijs identiek.

De regel in verband met het verplicht aanvragen van vestigingsplaatsen is al goedgekeurd in onderwijsdecreet XXX. Dit is louter een technische aanpassing opdat er geen tegenstrijdige regelgeving zou ontstaan tussen gewoon secundair onderwijs en buitengewoon secundair onderwijs.

Artikel 186, 1°

Het opleidingsprogramma (de onderwijsdoelen) van een duaal structuuronderdeel wordt bepaald in een standaardtraject. De huidige decreetgeving stelt dat dit in afwachting is van de modernisering van het secundair onderwijs, waarbij dan voor zowel de niet-duale als de duale variant van een structuuronderdeel één curriculumdossier zou gelden. De invoering van curriculumdossiers is ingevolge onderwijsdecreet XXX echter verdaagd naar 1 september 2023, wat betekent dat de moderniseringskalender niet meer wordt gevolgd. Die kalender voorziet de modernisering op 1 september 2021 in het eerste en op 1 september 2022 in het tweede leerjaar van de tweede graad. Ook op het niveau van de tweede graad is er een aanbod van duale structuuronderdelen. Het voorgaande impliceert dat er geen andere realistische optie is dan ook in de tweede graad de volgende twee schooljaren met standaardtrajecten te blijven werken. Daartoe wordt nu een rechtsgrond gecreëerd.

Artikel 187

Leerlingen die de opleiding beveiligingstechnicus duaal volgen leren om beveiligings- en camerabewakingssystemen te installeren in bedrijven en deze te onderhouden. Eigen aan duale opleidingen is dat leerlingen dit leren bij een werkgever, in reële ondernemingen. Om deze activiteiten op een reële werkplek uit te kunnen voeren, moeten de leerlingen in het bezit zijn van een tijdelijke identificatiekaart, uitgereikt door de Directie Private Veiligheid (Algemene Directie Veiligheid en Preventie, FOD Binnenlandse zaken).

Een probleem is dat de tijdelijke identificatiekaart momenteel nog niet uitgereikt kan worden omdat de federale overheid hiertoe specifieke regelgeving moet uitvaardigen. In afwachting hiervan kunnen leerlingen niet naar de reële werkplek gaan; bijgevolg heeft het geen zin de opleiding beveiligingstechnicus duaal aan te bieden. De afgelopen jaren gebeurde dit in een grijze zone maar deze situatie is voor geen enkele betrokken partij wenselijk.

Er zijn scholen die de afgelopen schooljaren de opleiding beveiligingstechnicus al aanboden, en ook met het oog op volgend schooljaar hebben een aantal scholen een programmatieaanvraag ingediend. Bovenstaande problematiek zorgt ervoor dat zij, buiten hun wil om, het komend schooljaar de opleiding beveiligingstechnicus duaal niet kunnen inrichten. Strikt genomen dient een school het jaar nadien een nieuw programmatiedossier op te maken en in te dienen. Met voorgestelde maatregel wordt aan scholen voor wie deze programmatie al was toegekend een jaar uitstel tot inrichting gegeven, alvorens opnieuw te moeten overgaan tot programmatie.

Hoofdstuk 17. Wijzigingen Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013

Artikel 188

In het academiejaar 2019-2020 gingen de hervormde lerarenopleidingen van start. Eén van de opleidingen is de verkorte educatieve bachelor voor secundair onderwijs met één onderwijsvak. Dit verkort traject is gericht op personen die al beschikken over een diploma van een initiële lerarenopleiding of een bachelor-of masterdiploma in combinatie met een lerarendiploma, en die graag hun onderwijsbevoegdheid willen uitbreiden.

De huidige formulering in artikel II.113, §3 van de codex hoger onderwijs, echter maakt dat een aantal profielen die tot de doelgroep behoren, geen toegang hebben tot dit verkort traject. Zo kunnen bijvoorbeeld kandidaat-studenten met een bachelordiploma én een educatief graduaatsdiploma vandaag niet starten in een verkorte educatieve bacheloropleiding secundair onderwijs met één onderwijsvak.

Met dit artikel willen we de toegang tot het verkorte traject met één onderwijsvak ruimer formuleren en zo heel de doelgroep vatten, zonder het oorspronkelijk idee met betrekking tot de toelatingsvoorwaarden voor de opleiding te verlaten. Op die manier krijgt iedereen die over een bachelor- of masterdiploma beschikt én daarnaast een lerarendiploma heeft, toegang tot de verkorte educatieve bacheloropleiding secundair onderwijs met één onderwijsvak.

Artikel 189

Het decretaal vastgelegde systeem van kwaliteitszorg voorziet dat gezamenlijke opleidingen, die georganiseerd worden door een Vlaamse instelling voor hoger onderwijs samen met een of meer buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs en die bij succesvolle voltooiing ervan leidt tot een gezamenlijk diploma, worden beoordeeld aan de hand van de European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes, goedgekeurd door de ministers van de Europese Hogeronderwijsruimte. Instellingen kunnen voor de organisatie van die externe beoordeling een beroep doen op een evaluatieorgaan dat bij het European Quality Assurance Register for Higher Education (EQAR) is geregistreerd. Dit geldt zowel voor de toets nieuwe opleiding (zie artikel II.153/5) als voor de accreditatie van opleidingen (zie artikel II.170/12 en II.170/17). Na de publicatie van de externe beoordeling van de opleiding door het EQAR-geregistreerde evaluatieorgaan moeten de instellingen ofwel de toets nieuwe opleiding, ofwel de accreditatie aanvragen bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO). De kosten voor deze beoordelingsprocedures zijn vergelijkbaar met de kosten voor de opleidingsaccreditaties op basis van een beoordeling door een evaluatieorgaan, waarvoor de vork voor het tarief bepaald is in artikel II.124/1, punt 4°. Op basis van de huidige tariefbepaling vastgelegd in artikel II.124/1 is het evenwel niet mogelijk om een lager tarief dan 5000 euro vast te leggen voor de toets nieuwe opleiding en de opleidingsaccreditatie voor gezamenlijke opleiding die door een EQAR-geregistreerde instelling beoordeeld worden aan de hand van de European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes. Dit wordt rechtgezet met het

voorliggende artikel.

Artikels 190 en 196

Het voorstel van de Europese universiteiten werd initieel gelanceerd door de Franse President Macron tijdens zijn Sorbonne Speech van 26/09/2017. Hier zette hij zijn toekomstvisie voor Europa uiteen. Op vraag van Frankrijk en nadat andere regeringsleiders hun interesse uitten, agendeerde raadsvoorzitter Tusk, dit initiatief als eerste onderwerp van de 'Leaders agenda' tijdens de Sociale Top van Göteborg op 17/11/2017. Naar aanleiding van deze top publiceerde de Commissie op 14/11 de Communicatie "De Europese identiteit versterken via onderwijs en cultuur." De Commissie vermeldde de oprichting van Europese Universiteiten als één van de speerpunten voor de oprichting van een Europese Onderwijsruimte tegen 2025.

Het idee van de Europese Universiteiten werd definitief bekrachtigd als één van de onderwijs-elementen in de conclusies van de Europese Raad van 14/12/2017. De Raad riep de lidstaten en de Commissie op tot:

"Het versterken van strategische partnerschappen tussen instellingen voor hoger onderwijs in de EU en het bevorderen van de ontwikkeling, uiterlijk in 2024, van een twintigtal "Europese Universiteiten", bestaande uit van onderop opgezette netwerken van universiteiten in de hele EU: op die manier kunnen studenten een diploma behalen door studies in verschillende EU-landen te combineren en neemt het internationale concurrentievermogen van de Europese universiteiten toe."

De Europese Commissie besliste om pilootprojecten onder het huidige Erasmus+ programma te lanceren in 2019 en 2020. In juni 2019 keurde het College van Commissarissen de eerste pilootprojecten goed. Voor Vlaanderen werden de Europese Universiteitsprojecten van de Katholieke Universiteit Leuven, de Vrije Universiteit Brussel en de Universiteit Antwerpen weerhouden. In november 2019 werd een tweede oproep uitgestuurd, waarbinnen vervolgens in juli 2020 opnieuw 3 Vlaamse hogeronderwijsinstellingen bij de geselecteerde projecten behoorden: Universiteit Gent, UC Leuven Limburg en LUCA School of Arts.

De opzet van de Europese Universiteiten is zeer ambitieus, met als lange termijn doelstellingen tegen 2025-2030:

1. Vertrouwen bouwen tussen Europese instellingen hoger onderwijs in kader van een meer open en sterkere Europese Unie;
2. Versterking van de Europese waarden en de Europese identiteit. De nieuwe generatie Europese studenten en onderzoekers zal kunnen samenwerken in de verschillende Europese en mondiale structuren, in verschillende talen en in vele verschillende sectoren en academische disciplines;
3. Een grote sprong maken met betrekking tot de kwaliteit, de prestaties, de aantrekkelijkheid en het concurrentievermogen van de Europese instellingen voor hoger onderwijs en bijdragen aan de Europese kenniseconomie, het onderzoeks- en innovatielandschap, werkgelegenheid, cultuur en welzijn. Europese

Universiteiten moeten pioniers zijn en optimaal gebruik maken van nieuwe innovatieve pedagogische methoden.

Ze worden verwacht om tegen 2025-2030 een op uitdagingen gebaseerde, gemeenschappelijke aanpak te hebben. Ze dienen eveneens een Europese Interuniversitaire Campus te creëren, waarin er soepele mobiliteit van studenten, staf en onderzoekers mogelijk is, waar transdisciplinaire en transnationale teams van studenten, academici en externen de globale uitdagingen aanpakken, waar studenten op een flexibele manier hun curricula kunnen samenstellen die leiden tot een Europees diploma en waar praktijkgerichte en werk-gebaseerde ervaringen aangeboden worden. De studentenpopulaties dienen ook de sociale, economische en culturele diversiteit in de samenleving te weerspiegelen.

De Europese universiteiten zullen een meerwaarde bieden voor alle Vlaamse studenten, niet enkel voor de Vlaamse studenten die deelnemen aan een gezamenlijke internationale opleiding. Het basisidee van de Europese universiteiten bestaat eruit dat future proof curricula worden gemaakt samen met de andere buitenlandse universiteiten. Op die manier worden er extra mogelijkheden geboden voor alle studenten om op een gemakkelijkere manier aan diverse vormen van uitwisseling te doen (vb. virtuele mobiliteit, korte uitwisseling, summer schools, reguliere exchange, afspraken om vaste pakketten op te nemen aan diverse universiteiten, etc.). Dit binnen een flexibel kader.

Voor de Europese universiteiten wordt een kwaliteitszorgkader ontwikkeld. Daarnaast is er een sterke focus op multidisciplinariteit ook binnen de eigen instelling, op challenge-based education, op activerend en digitaal leren, op flexibele leerwegen, op levenslang leren, op generieke competenties, etc.

Binnen de ontwikkeling van de Europese Interuniversitaire Campus zullen ook gezamenlijke internationale opleidingen georganiseerd worden. Om nieuwe, internationale opleidingen te ontwikkelen is er een zekere flexibiliteit en ruimte nodig binnen de Vlaamse wetgeving. Dit is niet nieuw, en werd in het verleden ook al ingeschreven voor masteropleidingen geselecteerd overeenkomstig de bepalingen van een Europees financieringsprogramma, ter bevordering van de internationale samenwerking en waarbinnen multi- of gezamenlijke diplomering wordt vooropgesteld (bijvoorbeeld de vroegere Erasmus Mundus masteropleidingen).

Voor deze masteropleidingen zijn volgende uitzonderingen voorzien in de Codex Hoger Onderwijs:

- De mogelijkheid om een inschrijving afhankelijk te maken van een onderzoek naar de geschiktheid en de bekwaamheid van een student om deze opleidingen te volgen.
- Deze opleidingen worden niet beschouwd als nieuwe opleidingen zoals bedoeld in artikel II.150 van de Codex Hoger onderwijs, waardoor er geen macrodoelmatigheid en TNO dienen aangevraagd te worden. Er moet ook geen bestaande opleiding ingeruild worden. De instellingen kunnen deze opleidingen

enkel aanbieden voor zover ze over de vereiste onderwijsbevoegdheid beschikken.

- Deze opleidingen worden geacht geaccrediteerd te zijn tot en met het einde van het tweede academiejaar volgend op het laatste academiejaar van de Europese erkenning of tot en met het einde van het tweede academiejaar na de verlenging van de Europese erkenning. De duur van de overgangsaccreditatie kan nooit meer dan 7 academiejaren zijn.
- Deze opleidingen kunnen vrij in een andere taal gereorganiseerd worden. Gezien de internationale samenwerking en multidiplomering is dit een logische keuze. Er hoeft geen Nederlandstalig equivalent te worden voorzien.

Met de voorliggende bepalingen worden deze uitzonderingen ook voorzien voor de bachelor- en masteropleidingen die kaderen binnen de in 2019 en 2020 door de Europese Commissie goedgekeurde pilootprojecten van het 'European Universities Initiative'. Het eerste voorliggende artikel wijzigt artikel II.151 van de codex hoger onderwijs en bepaalt dat de bachelor- en masteropleidingen die kaderen binnen de in 2019 en 2020 goedgekeurde pilootprojecten van het 'European Universities Initiative', beschouwd kunnen worden als opleidingen die geselecteerd werden overeenkomstig de bepalingen van een Europees financieringsprogramma ter bevordering van de internationale samenwerking in het hoger onderwijs en waarbinnen multi-of gezamenlijke diplomering wordt vooropgesteld, en dezelfde uitzonderingen op de regelgeving kunnen genieten als deze opleidingen.

Deze bepalingen gelden enkel zolang een opleiding een geldige accreditatie bezit en de opleiding gestart is ten laatste het tweede academiejaar na het aflopen van de in 2019 en 2020 goedgekeurde pilootprojecten.

De nieuwe internationaal georganiseerde bachelor-en masteropleidingen die in de scope van de pilootprojecten zitten, zullen slechts een zeer beperkt aandeel vormen van de Vlaamse opleidingsportefeuille. Om deze opleidingen voldoende zichtbaar te krijgen, zullen ze, conform de bepalingen van artikel II.170, §2, 3e lid, 3°, duidelijk opgenomen worden in de jaarlijkse lijst van het opleidingsaanbod.

Omdat de verwachting is dat het 'European Universities Initiative' verder zal groeien de komende jaren én dat er op lange termijn steeds meer opleidingen binnen dit kader aangeboden zullen worden, worden de bepalingen beperkt tot de huidige looptijd van de Europese Universiteiten, die geselecteerd werden door de Europese Commissie in 2019 of 2020 (de eerder genoemde pilootprojecten). Bij de uitwerking van het nieuwe programmatiemodel voor hoger onderwijs zullen de opleidingen die opgericht worden binnen een 'European Universities Initiative' meegenomen worden.

Wat betreft de mogelijkheid om een inschrijving in een bachelor- en masteropleiding die binnen een European University wordt georganiseerd,

afhankelijk te maken van een onderzoek naar de geschiktheid en de bekwaamheid van de student, wordt eenzelfde decretale regeling van toepassing gemaakt die reeds van toepassing was voor bestaande Erasmus Mundus masters. Het internationale karakter van deze opleidingen, de potentieel zeer diverse vragen tot inschrijving vanuit verschillende landen en de beperkte financiële en organisationele opleidingscapaciteit die de alliantiepartners binnen hun huidige selectie van European University in de opleiding kunnen investeren, zorgen er immers voor dat er geen kwalitatief onderwijs voor een onbeperkte instroom van internationale studenten verzorgd kan worden, zelfs rekening houdend met de mogelijkheid om hoger inschrijvingsgeld te vragen voor opleidingen die kaderen binnen een Europees financieringsprogramma ter bevordering van de internationale samenwerking in het hoger onderwijs en waarbinnen multi- of gezamenlijke diplomering wordt vooropgesteld.

Het artikel 196 past artikel II.261, §2 aan en regelt dat de instellingen kunnen beslissen om voor de opleidingsonderdelen die deel uitmaken van deze bachelor- en masteropleidingen binnen een pilootproject van het European Universities Initiative een andere onderwijstaal dan het Nederlands te gebruiken.

Artikel 191

Artikel II.170, §2 bepaalt dat de Vlaamse Regering een lijst vastlegt van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs en van de bachelor- en masteropleidingen die conform de Codex Hoger Onderwijs per instelling aangeboden kunnen worden. Jaarlijks worden deze lijsten aangepast naar aanleiding van verschillende mogelijke gebeurtenissen. Hieronder valt ook het doorlopen van de procedure om een opleiding van vestiging te veranderen (vermeld in artikel II.154 van de codex). Deze procedure is ook mogelijk voor de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs, maar deze opleidingen werden verkeerdelijk niet opgenomen in de opsomming van de elementen die aanleiding geven tot wijziging van de lijst, vermeld in artikel II.170, §2, vijfde lid, punt 7°. Dit wordt via dit artikel recht gezet.

In het zevende lid van paragraaf 2 wordt verkeerdelijk verwezen naar het Hogeronderwijsregister in plaats van naar de lijst van opleidingen. Ook zijn in dit lid de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs niet meegenomen, terwijl deze voor de andere ambtshalve geregistreerde instellingen of geregistreerde instellingen wel opgenomen zijn in het derde lid van paragraaf 2. Dit wordt eveneens met dit artikel rechtgezetz.

Artikel 192

Artikel II.177 bepaalt dat een toelatingsproef kan worden ingericht voor kandidaat-studenten die niet over vereiste studiebewijzen beschikken. Het doel van de toelatingsproef is testen of een student voldoende basiskennis en – vaardigheden heeft om een graduaatsopleiding te starten. De proef test geen

schoolse kennis en slagen voor de proef wordt niet gelijkgesteld met het diploma secundair onderwijs.

De opleidingen van het hoger beroepsonderwijs behoren tot het hoger onderwijs, en sluiten aan bij het secundair onderwijs (zie artikel II.63 van de Codex Hoger Onderwijs). Daarom is in artikel II.176 van de Codex Hoger Onderwijs als algemene toelatingsvoorwaarde bepaald dat een student, naast het beschikken over een bepaald studiebewijs, moet hebben voldaan aan de leerplicht. Deze laatste voorwaarde betekent dat de kandidaat-student ofwel het diploma secundair onderwijs heeft behaald ofwel 18 jaar is.

Het opzet van deze bepaling is om jongeren die jonger zijn dan 18 jaar secundair onderwijs te laten volgen en het hoger onderwijs te richten naar +18-jarigen of houders van een diploma secundair onderwijs. Dezelfde redenering wordt gevolgd voor de toelatingsproef die wordt georganiseerd voor kandidaat-studenten die niet beschikken over een vereist studiebewijs. Door de voorgestelde wijziging aan artikel II.177 wordt geëxpliciteerd dat de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs aansluiten bij het secundair onderwijs, ook voor de studenten die via de procedure afwijkende toelating ingeschreven zijn.

Op de vragen van de Vlor over de minimumleeftijd voor de deelname aan de toelatingsproef voor het hoger beroepsonderwijs kan geantwoord worden dat dit artikel enkel een gelijkschakeling beoogt van de toelatingsvoorwaarden voor de graduaatsopleiding voor kandidaat-studenten met en deze zonder het vereiste studiebewijs. De algemene toelatingsvoorwaarde voor graduaatsopleidingen is namelijk het voldaan hebben aan de leerplicht (dus diploma secundair onderwijs hebben of 18 jaar zijn). Deze voorwaarde werd bepaald om te benadrukken dat verwacht wordt dat een jongere eerst secundair onderwijs volgt en vervolmaakt en pas nadien de stap naar het hoger onderwijs zet. Deze logica geldt ook voor kandidaat-studenten die niet over het vereiste studiebewijs beschikken maar was nooit geëxpliciteerd. Het was nooit de bedoeling om de toelatingsproef te voorzien voor leerlingen waarvan verwacht wordt dat ze secundair onderwijs volgen.

Artikel 193

Artikel II.179/1 bepaalt dat de hogescholen, de universiteiten en de associaties een register aanleggen en ze aangewezen worden als gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken voor de gegevens in het kader van de afwijkende toelatingsproeven, vermeld in artikelen II.176 tot en met II.179. Het register wordt maximaal vijf jaar bewaard. Maar diverse controles/ controleorganen vragen om die data langer dan 5 jaar bij te houden. Zo is vijf jaar te kort want het betekent dat studenten daarna geen duplicaat meer zouden kunnen aanvragen en in het reglement dat voor de toelatingsproef werd opgesteld is opgenomen: "Het resultaat van het toelatingsonderzoek is onbeperkt geldig. Na vijf jaar kan er een actualiseringsproef worden opgelegd".

Artikel 194

Vandaag kan een student die nog niet in het bezit is van een bachelordiploma onder bepaalde voorwaarden toch al toegelaten worden tot een bachelor-na-bacheloropleiding. Voor het behalen van het diploma van de bachelor-na-bacheloropleiding is het bezit van het diploma van de onderliggende bacheloropleiding evenwel noodzakelijk (zie artikel II.197).

Hetzelfde geldt voor een masteropleiding of een master-na-masteropleiding. Een student die nog niet in het bezit is van een bachelor- of masterdiploma, kan onder bepaalde voorwaarden, toch al toegelaten worden tot de inschrijving voor een (master-na-) masteropleiding en/of het daaraan voorafgaande voorbereidings- en/of schakelprogramma. Voor het behalen van het diploma is het bezit van het diploma van de bacheloropleiding of de onderliggende masteropleiding evenwel noodzakelijk, of dient de student het voorbereidings- of schakelprogramma met succes voltooid te hebben (zie artikel II.198)

Dit laatste artikel geldt ook voor (verkorte) educatieve masteropleidingen. Een student die nog niet in het bezit is van een bachelor- of masterdiploma, kan onder bepaalde voorwaarden, toch al toegelaten worden tot de inschrijving voor een (verkorte) educatieve masteropleiding.

Voor de verkorte educatieve bacheloropleiding secundair onderwijs zonder de vermelding van onderwijsvakken, bestaat dergelijke regeling op dit ogenblik niet. Met dit artikel wordt dit mogelijk gemaakt.

Op die manier evolueren we naar een grotere eenvormigheid van de lerarenopleidingen. Bovendien kan het in tijden van lerarentekort helpen om mensen over de streep te trekken om de lerarenopleiding aan te vatten.

Artikel 195

De bepaling in artikel II.247 §4 is door de inbedding van de graduaatsopleidingen in de hogescholen overbodig geworden, aangezien de bepalingen rond het diploma en het diplomasupplement in artikel II.252 nu ook van toepassing zijn op de graad van gegradueerde. Artikel II.247 §4 was namelijk specifiek van toepassing op de uitreiking van het diploma van gegradueerde door het centrum voor volwassenenonderwijs, in een samenwerkingsverband met een hogeschool. Deze paragraaf kan daarom worden opgeheven.

Artikel 197

Bij de omvorming van de Vlaamse autonome hogeschool Hogere Zeevaartschool tot een publiekrechtelijke hogeschool Hogere Zeevaartschool, bleven de Nederlandstalige en de Franstalige afdeling van deze instelling behouden. De Vlaamse autonome hogeschool Hogere Zeevaartschool richt de opleidingen die voorheen ressorteerden onder het hoger zeevaartonderwijs van de Vlaamse Gemeenschap zowel in het Nederlands als in het Frans in, conform het Bijzonder decreet van 20 februari 2009 betreffende de Hogere Zeevaartschool. Op dit moment biedt de Hogere Zeevaartschool drie Franstalige opleidingen aan:

- Bachelor en mecanique naval
- Bachelor en sciences nautiques

- Master en sciences nautiques.

Deze opleidingen worden in het kader van de taalregeling meegenomen voor de berekening van de contingenten voor anderstalige initiële bachelor en masteropleidingen, zoals vastgelegd in artikel II.266 van de Codex Hoger Onderwijs (9% voor de verschillende bacheloropleidingen en 35% voor de masteropleidingen). Aangezien het hierboven vermelde bijzonder decreet de verplichting oplegt om deze opleidingen ook in het Frans aan te bieden, is het niet logisch dat deze opleidingen meegenomen worden voor de berekening van deze contingenten anderstalige opleidingen. Daarenboven is, door de aard en het onderwerp van de opleidingen, het studentenpubliek, de toekomstige arbeidsmarkt, het onderwijs in de Hogere Zeevaartschool zeer sterk internationaal gericht. Met het voorliggende artikel wordt aan paragraaf 1 van artikel II.266 van de codex dan ook een achtste lid toegevoegd dat regelt dat de anderstalige initiële opleidingen van de Hogere Zeevaartschool niet meegenomen worden voor het berekenen van de contingenten van 9% (voor de professioneel en academisch gerichte bacheloropleidingen) en 35% (voor de masteropleidingen).

Artikel 198

Volgens artikel II.270 van de Codex Hoger Onderwijs moet elk lid van het onderwijzend personeel van een hogeschool, in het integratiekader aan een universiteit en van het academisch personeel van een universiteit dat belast is met een onderwijsopdracht maar geen opleidingsonderdelen in het Nederlands doceert, de Nederlandse taal op het ERK-niveau B2 beheersen. Het personeelslid moet aan deze taalvoorwaarde voldoen binnen de vijf jaar na zijn of haar aanstelling of op het moment van de benoeming. De leden van het onderwijzend en het academisch personeel die geen onderwijsopdracht uitoefenen, moeten bijgevolg niet voldoen aan de taalvereiste B2 als bestuursstaaf.

De hogescholen en universiteiten bepalen vrij de invulling van de opdrachten van hun personeelsleden. De regelgeving legt alleen vast dat voltijdse leden van het zelfstandig academisch personeel zowel onderwijsactiviteiten als onderzoeksactiviteiten moeten omvatten. De opdracht van een lid van het onderwijzend personeel of van een deeltijds lid van het zelfstandig academisch personeel kan ofwel uitsluitend onderwijsopdrachten, ofwel uitsluitend onderzoeksopdrachten, ofwel een combinatie van beide omvatten. Doctorassistenten kunnen naast hun wetenschappelijke activiteiten belast worden met het verstrekken van onderwijs.

Het is dus mogelijk dat een personeelslid, ongeacht of het aangesteld of benoemd is, eerst een tijd alleen onderzoeks- of administratieve opdrachten uitoefent. Volgens de huidige regeling in artikel II.270, §2, is het niet vereist dat dit personeelslid binnen 5 jaar of op het moment van de benoeming het Nederlands op het ERK-niveau B2 beheerst. Wanneer het personeelslid na een aantal jaar een onderwijsopdracht krijgt, moet het wel aan de taalvereiste B2

voldoen.

Met de toevoeging aan artikel II.270, §2, wordt verduidelijkt dat als een personeelslid pas een onderwijsopdracht krijgt wanneer het al langer dan 5 jaar aangesteld is of al benoemd is, het op dat moment aan de taalvereiste Nederlands op ERK-niveau B2 moet voldoen. Het personeelslid krijgt niet nog eens een aantal jaar de tijd om Nederlands te leren en het vereiste beheersingsniveau te behalen. Dat geldt ook voor personeelsleden die met opeenvolgende aanstellingen van bepaalde tijd tewerkgesteld zijn. Voor de maximale aanstellingstermijn moet naar de totale duur van de opeenvolgende aanstellingen gekeken worden.

In de toevoeging aan artikel II.270, §2, wordt ook verduidelijkt dat een personeelslid dat niet aan de taalvereiste Nederlands op ERK-niveau B2 voldoet, geen onderwijsopdracht kan uitoefenen. Als er vastgesteld wordt dat dat toch het geval is, moet de onderwijsopdracht beëindigd worden.

De Vlor wijst er op dat in eerdere adviezen reeds gepleit is voor openheid naar andere talen en een taalregeling die het aantrekken van buitenlandse studenten en docenten niet belemmert.

De Vlaamse Regering vindt het belangrijk dat personeelsleden met een onderwijsopdracht een voldoende basiskennis van het Nederlands hebben, ook al is het opleidingsonderdeel dat ze zelf geven niet in het Nederlands.

De regeling is evenwel aangepast na het advies en de onderhandelingen.

Artikel 199 en 200

Zowel het Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019-2024 als de beleidsnota Onderwijs 2019-2024 stellen dat de onderwijsbelastingseenheden tegen het licht zullen gehouden worden en dat de financiering van de hogescholen gericht en gefaseerd verhoogd wordt. In de meerjarenraming 2020-2024, door de minister bevoegd voor de begroting neergelegd in het Vlaams parlement, is er een oplopend bedrag tot 20 miljoen euro voorzien voor de financiering van de studierichtingen hogescholen (OBE's).

Binnen dit kader heeft de Vlaamse Regering op 10 juli 2020 akte genomen van de conceptnota "Onderwijsbelastingseenheden van de hogescholen: evaluatie en groeipad in meerjarig perspectief" (VR 2020 1007 MED.0245/1BIS).

Deze conceptnota voorziet in een visie en een stappenplan voor de aanpassing van de puntengewichten van de hogeschoolopleidingen in de studiegebieden Industriële wetenschappen en technologie (in hoofdzaak STEM-opleidingen) en Handelswetenschappen en bedrijfskunde, en wil daarmee invulling geven aan het in de meerjarenbegroting voorziene groeipad van 20 miljoen euro voor de hogeschoolopleidingen. Het uitgewerkte stappenplan geeft uitvoering aan de hierboven vermelde bepalingen in het Regeerakkoord en de beleidsnota Onderwijs. Deze conceptnota werd voor advies voorgelegd aan de Sociaal-Economische Raad

van Vlaanderen (SERV), de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR) en de Vlaamse Adviesraad voor Innoveren & Ondernemen (VARIO).

Een eerste stap naar een herziening van de puntengewichten van de professionele bacheloropleidingen werd gezet met het programmadecreet van 26 juni 2020 bij de aanpassing van de begroting 2020. Met dit decreet werd een eerste opstap van 4 miljoen euro bijkomende middelen voorzien voor het begrotingsjaar 2020, die onder de hogescholen verdeeld werd op basis van een verhoging van de puntengewichten van de studiegebieden Industriële wetenschappen en technologie (van 1,2 naar 1,25) en Handelswetenschappen en bedrijfskunde (van 1,0 naar 1,01). Daardoor is er van de voorziene 4 miljoen euro 2,7 miljoen euro gegaan naar de STEM-opleidingen binnen het studiegebied IWT en 1,3 miljoen euro naar de opleidingen binnen het studiegebied HWBK.

In het kader van de uitvoering van de conceptnota, en na ontvangst van de adviezen van VLOR, SERV en VARIO, werd een volgende stap gezet met het programmadecreet van 18 december 2020 bij de initiële begroting 2021. De verhoging van de puntengewichten van IWT van 1,20 naar 1,25 en voor HWBK van 1,00 naar 1,01, zoals beschreven in het programmadecreet bij de aanpassing van de begroting 2020, blijft behouden in 2021.

Vanaf 2021 wordt de HWBK-opleiding "Bachelor in de toegepaste informatica" geherwaardeerd tot IWT-opleiding. Hierdoor wijzigt voor deze opleiding het puntengewicht van 1,01 naar 1,25. De bacheloropleiding toegepaste informatica leunt als STEM-opleiding dichter aan bij het studiegebied IWT dan bij HWBK. Het is daarom logisch om deze opleiding te verplaatsen naar het studiegebied IWT. De opstap van 4 miljoen euro gaat in 2021 dan ook integraal naar een van oorsprong HWBK-opleiding.

Met het voorliggende decreet wordt de derde en laatste stap van het groeipad verankerd. In de periode 2022 - 2024 wordt het verdere groeipad (jaarlijkse aangroei van 4 miljoen euro) maximaal ingezet ter versterking van de opleidingen in het studiegebied IWT, dit zijn voornamelijk STEM-opleidingen, en van de opleidingen in het studiegebied HBWK. Zo wordt het puntengewicht voor deze laatste opleidingen jaarlijks verder opgetrokken van 1,01 in 2021 naar 1,06 in 2024. Het studiegebied IWT wordt maximaal verder versterkt met een puntengewicht van 1,3 op kruissnelheid.

Met de wijziging van artikel III.5 wordt het financiële groeipad vastgelegd: zowel in 2022, 2023 en 2024 wordt er jaarlijks een bijkomend budget van 4 miljoen euro extra toegevoegd aan het variabel onderwijsdeel voor de professionele opleidingen, zodat het totale groeipad van 20 miljoen bereikt is vanaf 2024.

Bij de opmaak van de begroting 2023 in 2022 wordt dit groeipad geëvalueerd en kan het indien nodig nog aangepast worden voor de begrotingsjaren 2023 en 2024.

Met de wijziging van artikel III. 19 worden de puntengewichten van de studiegebieden Industriële wetenschappen en technologie (IWT) en

Handelswetenschappen en bedrijfskunde (HWBK) verder verhoogd:

- voor IWT naar 1,27 in het begrotingsjaar 2022 en naar 1,30 vanaf het begrotingsjaar 2023
- voor HWBK naar 1,02 voor het begrotingsjaar 2022, naar 1,04 voor het begrotingsjaar 2023 en vanaf het begrotingsjaar 2024 naar 1,06.

De Vlor is bezorgd over de disproportionaliteit tussen de studiegebieden IWT en HWBK die blijft bestaan en over mogelijk ongewilde neveneffecten en vraagt de overheid daar een antwoord op te bieden

ODXXXI verankert de laatste stappen in de aanpassing van de puntengewichten van de studiegebieden Industriële wetenschappen en technologie (IWT) en Handelswetenschappen en bedrijfskunde (HWBK). Deze aanpassingen gaan samen met het inzetten van het groeipad van 20 miljoen euro, voorzien in de meerjarenbegroting 2019-2024.

Met deze operatie wordt in eerste instantie een versterking van de STEM-opleidingen, die zich voornamelijk bevinden in het studiegebied IWT, beoogd, dit door een geleidelijke verhoging van het puntengewicht van 1,2 naar 1,3 en door de verplaatsing van de opleiding toegepaste informatica van het studiegebied HWBK naar IWT. Daarnaast wordt het puntengewicht van het studiegebied HWBK geleidelijk verhoogd van 1,0 naar 1,06 met deze operatie.

Het klopt dat het verschil tussen de puntengewichten van deze 2 studiegebieden verschillend blijft, maar het gaat dan ook over verschillende soorten opleidingen, waarbij een versterking van de STEM-opleidingen een belangrijke prioriteit is. Een verdere aanpassing van de puntengewichten zonder bijkomende middelen zou een verschuiving van de middelen tussen de hogescholen teweegbrengen, met winnaars en verliezers, wat geen optie is.

Het voorliggende artikel voorziet dat bij de opmaak van de begroting 2023 het groeipad wordt geëvalueerd. Op deze manier kan nagegaan worden of deze operatie geen ongewilde neveneffecten met zich heeft meegebracht.

Artikel 201, 202, 203, 204

Het BVR van 7 september 1994 tot hervorming van het besluit van de Vlaamse regering tot regeling van de procedure voor de projecten van het onderwijskundig beleids- en praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek dient te worden aangepast om in de verdere toekomst de basis te zijn voor het beleids- en praktijkgericht onderzoek. De actualisatie van het OBPWO-besluit beoogt een optimalisatie, een verbreding en een vereenvoudiging van de procedure opdat onderwijsonderzoek maximaal kan aangewend worden ter ondersteuning van het onderwijsbeleid en de onderwijspraktijk op een doelgerichte en efficiënte wijze.

Het voorontwerp van het besluit werd principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 3 juli 2020 (VR 2020 0307 DOC.0687/1BIS). Daarbij werd de minister bevoegd voor het onderwijs gelast het advies van de Raad van State te vragen. De Raad van State gaf advies op 6 augustus 2020 (advies nr. 67.738/1/V). Naar

aanleiding van de aanpassing heeft de Raad van State aangegeven dat dit besluit geen voldoende decretale rechtsgrond heeft. Als complementair subsidiestelsel zou het OBPWO onder het legaliteitsbeginsel van artikel 24, §5 van de Grondwet vallen.

In de voorgestelde artikelen wordt de decretale basis hiertoe geschreven, bestaande uit:

- het subsidiestelsel van het OBPWO zelf, de mogelijke begunstigten en de doelstelling van het subsidiestelsel;
- de basis voor een regeling over de procedure;
- de basis voor de regeling over vrijgave en gebruik van de onderzoeksresultaten en de basis voor complementaire regels over subsidiëring. Met complementaire regelingen worden regelingen bedoeld die bovenop de generieke regelingen over subsidies gelden.

De inwerkingtreding is op 1 september 2021, wat toelaat de themazetting voor het begrotingsjaar 2022 op basis van de aangepaste regels te doen met deze decretale basis.

De actualisatie van het bestaande OBPWO-besluit moet bijdragen tot de versterking van beleidsgericht onderzoek, zoals aangegeven in de beleidsnota 'Algemeen Regeringsbeleid' (p. 11 OD2.2).

Het actualiseren van het bestaande OBPWO-besluit sluit ook aan bij de internationale beweging naar meer evidence-informed (onderwijs)beleid.

De Vlor vraagt om de vrijgavetermijn decretaal te verankeren.

De vrijgavetermijn valt niet onder het legaliteitsbeginsel en moet bijgevolg niet bij decreet geregeld worden. De reden waarom de Raad van State een decretale rechtsgrond nodig vindt voor OBPWO is de vaststelling dat het OBPWO een vorm van reguliere financiering is van het hoger onderwijs, en financiering van onderwijs onder het grondwettelijk legaliteitsbeginsel valt. Ze zijn op een transparante manier geregeld in artikel 17 van het aangepaste Besluit van de Vlaamse Regering.

Het advies van de Raad van State bij dit decreet is aanleiding om de artikels aan te vullen met een verduidelijking over de selectiemechanismen en richtinggevende criteria bij de beoordeling van de onderzoeksvoorstellen.

Artikel 205, 206, 207

Met het decreet van 1 maart 2019 tot wijziging van de regelgeving betreffende het toezicht op en bepaalde organisatorische aspecten van het hoger onderwijs wordt onder meer het toezicht op de instellingen voor hoger onderwijs vernieuwd. Vanaf het academiejaar 2019-2020 wordt dit vernieuwde toezicht hoger onderwijs uitgeoefend door een college van maximaal vijf regeringscommissarissen, waarbij elke regeringscommissaris bevoegd wordt voor een cluster van instellingen voor

een hernieuwbare periode van vijf jaar. Elke cluster instellingen is samengesteld uit minstens één universiteit en één hogeschool. Elke instelling krijgt één regeringscommissaris toegewezen. Het dubbele toezicht op de universiteiten door zowel een regeringscommissaris als door een afgevaardigde van Financiën verdwijnt vanaf 2019-2020. Vanaf dat academiejaar berust, zoals bij de hogescholen, het toezicht op de universiteiten enkel bij de regeringscommissarissen. In de Codex Hoger Onderwijs is in een aantal artikelen (artikel IV.13, IV.17 en IV.83) het dubbele toezicht door de regeringscommissaris en de afgevaardigde van financiën op de universiteiten nog opgenomen. Met de voorliggende aanpassingen wordt dit rechtgezet en wordt de afgevaardigde van financiën in de desbetreffende artikels geschrapt.

De aanpassingen hebben uitwerking met ingang van 1 september 2019, dit is gelijktijdig met de inwerkingtreding van het vernieuwde toezicht op de hogeronderwijsinstellingen. Sinds dan oefenen de afgevaardigden van Financiën geen toezicht meer uit op de universiteiten. Op die manier wordt tegemoetgekomen aan het single audit principe, zoals ook vermeld in de Memorie van Toelichting bij het wijzigingsdecreet: "Het dubbele toezicht op de universiteiten door zowel een regeringscommissaris als door een afgevaardigde van Financiën zal vanaf 2019-2020 verdwijnen. (...) De rode draad in het toezichtmodel blijft het singleauditprincipe, zoals vervat in het Rekendecreet en gespecificeerd in het besluit van de Vlaamse Regering van 9 oktober 2015 betreffende controle en single audit die van toepassing is op de universiteiten, hogescholen en een aantal andere ambtshalve geregistreerde instellingen voor hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap."

Vanaf 1 september 2019 zijn de bepalingen die met het voorliggende artikel opgeheven worden dan ook zonder voorwerp.

Artikel 208 en 210

Bij onderwijsdecreet XXX is voor de toewijzing van betrekkingen binnen het ATP van de hogescholen de mogelijkheid ingeschreven dat het hogeschoolbestuur een wervingsreserve kan aanleggen voor een cluster van verwante functies. Voor het ATP van de universiteiten bestond de mogelijkheid van een wervingsreserve al langer.

Na de wijziging bij onderwijsdecreet XXX is vanuit hogescholen en universiteiten de vraag gekomen ook voor het onderwijzend personeel en het academisch personeel de mogelijkheid van een wervingsreserve op te nemen in de regelgeving. Met de voorliggende wijzigingen aan artikel V.25 en V.135 van de codex hoger onderwijs wordt op de vraag van de hogescholen en universiteiten ingegaan. Daarbij gelden dezelfde voorwaarden die ook voor het ATP gelden:

- een wervingsreserve kan alleen aangelegd worden voor een cluster van verwante functies;
- een wervingsreserve volstaat niet voor de toewijzing van een specifieke functie. Bij een vacature voor een specifieke functie moet er een bijkomende selectie uit

de wervingsreserve plaatsvinden;

- bij het aanleggen van een wervingsreserve moet het instellingsbestuur de geldigheidsduur ervan bepalen, afhankelijk van de aard van de te begeven functies;
- het instellingsbestuur moet de kandidaten informeren dat zij in een wervingsreserve zullen opgenomen worden.

Voor de werving van personeelsleden binnen het onderwijzend of het academisch personeel wordt meer dan bij het ATP gebruik gemaakt van een specifieke vacature die voor een welbepaalde functie bedoeld is. Dat sluit evenwel niet uit dat er ook voor de werving van onderwijzend of academisch personeel meer generieke vacatures kunnen uitgeschreven worden die voor meerdere functies kunnen gelden. De personeelsstatuten voor de personeelsleden van de universiteiten en hogescholen bieden de universiteiten en hogescholen een ruime mogelijkheid een eigen personeelsbeleid te voeren. De voorliggende wijzigingen aan artikel V.25 en V.135 van de codex hoger onderwijs geven de universiteiten en hogescholen hiertoe een bijkomende mogelijkheid.

Artikel 209

Artikel V.28, eerste lid, van de codex hoger onderwijs bepaalt dat een voltijds lid van het zelfstandig academisch personeel (ZAP) van een universiteit benoemd wordt. Wanneer blijkt dat de wetenschappelijke en onderwijskundige kwaliteiten van een personeelslid niet beantwoorden aan de tijdens de selectieprocedure gewekte verwachtingen, kan een ZAP-lid dat meteen benoemd is, echter niet zo gemakkelijk ontslagen worden. Om dat risico te vermijden, biedt artikel V.28, derde lid, de universiteiten de mogelijkheid om een (voltijds) lid van het ZAP tijdelijk aan te stellen voor een periode van ten hoogste drie jaar. Wanneer het universiteitsbestuur de prestaties van het personeelslid gunstig beoordeelt, wordt het na die periode automatisch en zonder nieuwe vacature benoemd. De tijdelijke aanstelling in artikel V.28, derde lid, moet dus beschouwd worden als een proefperiode vooraleer een ZAP-lid effectief benoemd wordt. Vandaar ook dat de benoeming automatisch volgt na een gunstige beoordeling van de wetenschappelijke en onderwijskundige prestaties van het betrokken personeelslid.

De universiteiten hebben aangegeven dat er problemen ontstaan wanneer naast artikel V.28, derde lid, ook de regels over de beheersing van de Nederlandse taal, opgenomen in artikel II.270, §2, van de codex hoger onderwijs moeten toegepast worden. Deze beheersing van de bestuurstaal moet behaald zijn binnen de 5 jaar na de aanstelling van het personeelslid of op het moment van de benoeming.

Volgens artikel V28 móét een voltijds ZAP-lid dat gunstig wordt beoordeeld, worden benoemd na 3 jaar, volgens II.270 mág die persoon niet worden benoemd indien hij/zij niet-Nederlandstalig is en nog geen B2-certificaat heeft.

Buitenlandse topprofielen die buiten het tenure track stelsel worden binnengehaald, staan daardoor onder enorme druk om binnen 3 jaar het niveau B2 te behalen, terwijl een tenure track ZAP-lid daar 5 jaar tijd voor krijgt. Zo niet, worden ze ondanks gunstige beoordeling ontslagen.

Taalexpersten bevestigen dat 3 jaar bijzonder krap is om die taalinvestering te maken in combinatie met een veeleisende job.

Het voorstel stipuleert dat, als de beoordeling gunstig is maar de betrokkene enkel nog niet voldoet aan de taalregeling "bestuurstaal" de benoeming zal worden uitgesteld en het personeelslid voor een bijkomende termijn kan worden aangesteld. De totale duur van de initiële termijn van maximaal 3 jaar en de bijkomende termijn mag niet meer dan 5 jaar bedragen. Dit sluit aan bij de maximale termijn van 5 jaar uit artikel II.270, §2, om het Nederlands op niveau B2 te behalen. Als een personeelslid na de bijkomende termijn het niveau B2 behaald heeft, wordt het in principe alsnog benoemd zonder nieuwe vacature.

Hoofdstuk 18. Wijzigingen van de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016

Artikel 211

Het decreet van 15 juli 1997 betreffende het onderwijs bevatte een artikel (71, in hoofdstuk VIII) over de "overheveling van instellingen naar een andere inrichtende macht":

"Artikel 71. De overheveling van een onderwijsinstelling naar een andere inrichtende macht heeft ten aanzien van het departement onderwijs uitwerking op 1 september."

Onder het begrip onderwijsinstelling vallen ook de internaten.

Dat artikel werd door de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010 opgeheven en overgenomen in het artikel 11:

"Artikel 11. De overheveling van een school naar een ander schoolbestuur heeft ten aanzien van het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming uitwerking op 1 september".

Het betrokken artikel behield daarbij zijn oorspronkelijke inwerkingtreding op 1 september 1997.

Volkomen in overeenstemming met het codificeren van de regelgeving had de overgang van OD VIII naar de codex geen inhoudelijk effect.

Maar, doordat de codex enkel over scholen (secundair onderwijs) gaat, ging de overplaatsing van het bewuste artikel 71 (OD VIII) naar het artikel 11 (codex)

gepaard met een actualisering van de terminologie en handelt het artikel 11 van de codex enkel over 'scholen'.

Het gevolg is dat er geen decretale bepaling meer is over de uitwerking van overheveling van een onderwijsinternaten naar een andere inrichtende macht.

Het per ongeluk wegschrijven van de bepaling t.a.v. internaten wordt nu hersteld door deze bepaling voor internaten op te nemen in de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, in een nieuw artikel III.2/1.

Het gaat om een louter materiële rechtzetting.

Artikel 212 en 213

Het federale ondernemingsrecht is de laatste jaren hervormd, met als sluitstuk een nieuwe wetgeving op vennootschappen en verenigingen (Wetboek van vennootschappen en verenigingen of WVV).

Een aantal bepalingen verwijzen naar de VZW-wet van 27 juni 1921 (zoals voor de rechtsvorm, de boekhouding, de jaarrekening en de commissaris). Deze wet is opgeheven. Het is wenselijk de verwijzing waar mogelijk te vervangen een meer dynamische verwijzing naar de toepasselijke wetgeving.

De schoolbesturen van het vrij onderwijs, in de vorm van een vzw, krijgen geactualiseerde regels, zonder inhoudelijke wijzigingen.

Art. 1:28 WVV geeft een nieuwe definitie van wat een kleine vzw is (en impliciet dus ook wat "andere dan kleine vzw's" zijn). De tegemoetkoming aan het gesubsidieerd vrij onderwijs met betrekking tot de jaarlijkse financiële controle is beperkt tot grote vzw's (artikel 3:47, §6, en 3:98 WVV en artikel IV.37 Codex Sommige bepalingen). De verplichting om een commissaris aan te stellen (voor een hernieuwbare termijn van drie jaar; artikel 3:61, §1, WVV) kan gewijzigd zijn door de nieuwe definitie van een kleine vzw. In 2020 wordt nog de tegemoetkoming betaald van de commissarissen voor 2019.

De verenigingen zonder winstoogmerk die geen winstoogmerk nastreven en uitsluitend of hoofdzakelijk het verstrekken of het steunen van onderwijs tot doel hebben zijn niet aan de vennootschapsbelasting onderworpen (artikel 181 4° van het wetboek van de inkomstenbelastingen 1992).

De inrichtende machten van het gesubsidieerde onderwijs zijn niet verplicht zich in te schrijven in de hoedanigheid van inschrijvingsplichtige onderneming in de Kruispuntbank van Ondernemingen (artikel III.49, §2, 4° van het wetboek van economisch recht).

Artikel 214

Synchroon internetonderwijs (SIOI) biedt leerlingen voor wie het door ziekte (somatisch of psychisch), de gevolgen van een ongeval of wegens

moederschapsrust tijdelijk onmogelijk is om onderwijs te volgen in hun school de mogelijkheid om op afstand, via digitale toepassingen, rechtstreeks en in interactie met de leerkrachten en klasgenoten de lessen te volgen. SIO ondersteunt het leerproces, beperkt de leerachterstand en bereidt de terugkeer naar school voor. Door SIO blijft de band van de afwezige leerling met de school, leerkrachten en medeleerlingen behouden.

Voor SIO is er een centrale organisator, die de praktische uitvoering van SIO regelt. De opdracht van de centrale organisator is tot december 2020 in handen van Bednet vzw, maar wordt conform OD30 in de markt gezet. De nieuwe centrale organisator vat zijn taak aan op 1 januari 2021. De Vlaamse Regering keurde op 3 juli 2020 het Besluit van de Vlaamse Regering over de procedure tot aanstelling van de centrale organisator van het synchroon internetonderwijs goed.

Naar aanleiding van het advies van de Raad van State (advies 67.615/1) van 22 juni 2020, dient er een wijziging te gebeuren in artikel IV.52 van het BVR betreffende codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs. Het artikel werd in ODXXX al gewijzigd, maar de ontworpen vervanging van artikel IV.52 brengt volgens de Raad van State een probleem met zich mee.

Het artikel IV.52 zoals gewijzigd in ODXXX machtigt de Vlaamse Regering om "de opdracht van de centrale organisatie en de opdracht van een of meerdere organisaties die een deelopdracht opnemen [te bepalen] in een kaderovereenkomst met de centrale organisatie". RVS is van mening is dat er mogelijk onduidelijkheid ontstaat rond het onderhandelen van de opdracht in een kaderovereenkomst. Dit is echter niet zo: de opdracht van de centraleorganisator staat bepaald in het BVR van 3 juli 2020. We komen dus in het besluit al tegemoet aan de opmerking van de Raad van State. De manier waarop dit nu geformuleerd wordt in art. IV52, geeft echter de indruk dat de opdracht mogelijk te onderhandelen is. De hogere rechtsorde (art. IV.52) moet verduidelijkt worden.

Artikel 215, 216 en 217

Creatie ICT-ambt

In Vlaanderen kennen we sinds 2003 een systeem van ICT-coördinatie (geregeld bij Onderwijsdecreet XIV en verankerd in de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016) waarbij door de overheid punten en werkingsmiddelen worden toegekend. Elke school heeft recht op een puntenenveloppe die berekend wordt op basis van het aantal leerlingen. De aldus gegenereerde punten kunnen worden aangewend op niveau van de scholengemeenschappen (in het basis- en secundair onderwijs) en scholengroepen (gemeenschapsonderwijs) of aan speciaal daartoe samengestelde samenwerkingsplatformen. Het systeem geldt voor de scholen in het leerplichtonderwijs, de CVO 's en het DKO, maar niet voor de basiseducatie, de CLB 's en het hoger onderwijs en vertegenwoordigt een budget van 31,7 miljoen euro op jaarbasis (gegevens 2019-2020). Naast de puntenregeling is er een beperkt budget aan werkingsmiddelen voor de logistieke en materiële ondersteuning. Het totale budget bedraagt op jaarbasis iets meer dan één miljoen euro en wordt verdeeld over de vier betrokken sectoren (BaO, SO, DKO en CVO

's). Door de versnippering van dit beperkt budget krijgen kleine scholen slechts een paar honderd euro. N.a.v. de corona crisis werd dit budget in mei 2020 voor het leerplichtonderwijs wel aangevuld met een generieke ICT-impuls van in totaal 4,3 miljoen euro. In het basisonderwijs werd in 2003 de nieuwe categorie van beleids- en ondersteunend personeel ingevoerd. Aanvankelijk kon de functie van ICT-coördinator uitgeoefend worden door een administratieve medewerker of beleidsmedewerker. Op 1 september 2005 werd in het BaO het ambt van ICT-coördinator ingevoerd. ICT-coördinatoren in het basisonderwijs kunnen in dit ambt dus ook benoemd worden. In de andere onderwijsniveaus (SO, DKO, CVO 's) is er geen aanstelling (en dus ook geen vaste benoeming) mogelijk als ICT-coördinator. De personeelsleden die de functie van ICT-coördinator uitoefenen doen dit in een onderliggend ambt (bijvoorbeeld leraar), waarin zij ook vast benoemd kunnen worden. De scholen bepalen autonoom de taakhoud en het functieprofiel van ICT-coördinator. De problemen m.b.t. ICT-coördinatie zijn niet nieuw en door de toename van ICT-gebruik en digitale tools o.m. als gevolg van de coronacrisis alleen nog groter geworden. Er is een ambt van ICT-coördinator in het BaO maar niet in het SO, DKO en in de CVO 's, noch in de CBE 's. De CBE 's ontvingen tot nu geen middelen in het kader van ICT-coördinatie. In het basisonderwijs kunnen personeelsleden dan ook benoemd worden in het ambt van ICT-coördinator, in de andere onderwijsniveaus niet. Met betrekking tot de creatie van een ambt in het SO, DKO, CVO 's en CBE 's kan er een quick win gerealiseerd worden indien de vraag wordt ingewilligd. Een dergelijk ambt bestaat immers al in het basisonderwijs en de creatie van eenzelfde ambt in het SO, het DKO en de volwasseneneducatie zou een scheve situatie rektrekken. Dit zou betekenen dat er voor 220 VTE (verdeeld over meer dan 700 personeelsleden) ook uitzicht komt op een vaste benoeming. Bovendien is de maatregel budgetneutraal. Er zal een bijkomende beperkte financiële weerslag zijn in de CBE 's. Echter door benoeming mogelijk te maken van ICT-coördinatoren in het SO, DKO en VWO, zal er een minderausgave gerealiseerd worden.

Artikel 216, 14, 50, 108, 109, 140, 1°, 2° en 4°, 141

Creatie ICT-ambt: gevolgen voor samenwerkingsplatforms

Door de creatie van het ambt van ICT-coördinator en de voorziene verhoging van de middelen ICT-coördinatie stelt zich de vraag naar de noodzaak van de huidige verplichting om de middelen aan te wenden via een samenwerkingsplatform ICT-coördinatie. De samenwerkingsplatforms waren oorspronkelijk ingeschreven in de regelgeving met het oog op voldoende schaalgrootte voor de invulling van een opdracht als ICT-coördinator in verhouding tot de middelen van een individuele school.

We stellen voor om de samenwerkingsplatforms niet langer te verplichten, maar wel te behouden als een mogelijkheid tot samenwerking voor instellingen, inrichtende machten en scholengemeenschappen, zelfs over de onderwijsniveaus heen. Bij dergelijke keuze voor samenwerking blijft dan weliswaar het huidige

principe gelden dat een vaste benoeming niet mogelijk is in een betrekking die wordt ingericht via in een samenwerkingsplatform samengelegde ICT-middelen.

De ICT-middelen worden – net als nu al het geval is – toegekend aan de individuele instelling. Als op niveau van de instelling een betrekking wordt ingericht in het ambt van ICT-coördinator kan hierin vast benoemd worden, voor zover de instelling haar middelen niet met andere instellingen samenlegt in een samenwerkingsplatform.

De toekenning en aanwending van de middelen op niveau van de instelling verhindert echter niet dat er binnen eenzelfde inrichtende macht door één en hetzelfde personeelslid aan ICT-coördinatie wordt gedaan in en voor de instellingen van die inrichtende macht, ook niet als die instellingen zich in verschillende onderwijsniveaus situeren. Het personeelslid in kwestie wordt dan immers als ICT-coördinator aangesteld (en ook benoemd) in de verschillende instellingen op basis van de punten van die instellingen en werkt vanuit die verschillende betrekkingen als ICT-coördinator in en voor die instellingen, ook als die tot verschillende onderwijsniveaus behoren.

Als gevolg van de schrapping van de verplichting is ook een aanpassing nodig aan het decreet basisonderwijs waar verwezen wordt naar deze samenwerkingsplatforms. Hierdoor wordt het in het basisonderwijs ook voor de scholen die niet tot een scholengemeenschap behoren, net als dit in de andere onderwijsniveaus het geval zal zijn, mogelijk om een ICT-coördinator vast te benoemen op schoolniveau.

Verder is ook een aanpassing opgenomen m.b.t. de deelbaarheid van de ambten in het ondersteunend personeel in het secundair onderwijs. Als het ambt van ICT-coördinator in het secundair onderwijs in deze categorie wordt toegevoegd, is het nodig om naast voltijdse betrekkingen, niet enkel halftijdse maar ook deeltijdse betrekkingen mogelijk te maken. Dit geeft een instelling of inrichtende macht voldoende flexibiliteit om dit ambt in te richten.

Omwille van de toevoeging van het ambt van ICT-coördinator aan de personeelscategorie van het ondersteunend personeel, verduidelijken we in het secundair onderwijs dat de oprichting van betrekkingen in het ambt van ICT-coördinator geen impact heeft op de verplichting om bij aanwending van punten van de globale puntenenveloppe steeds minstens 50% aan te wenden in het ambt van opvoeder. Hierdoor is duidelijk dat een secundaire school bij het bepalen van de 50% grens van opvoeders in het secundair onderwijs enkel moet kijken naar de ambten van opvoeder en administratief medewerker.

Hoofdstuk 19. Wijzigingen van het decreet van 9 maart 2018 betreffende het deeltijds kunstonderwijs

Artikel 218

In het domein beeldende en audiovisuele kunsten stromen leerlingen op basis van hun leeftijd in verschillende graden in. In artikel 31 wordt de maximale leeftijd voor de tweede graad van twaalf jaar naar elf jaar gebracht. Vanaf twaalf jaar komen leerlingen volgens de toelatingsvoorwaarden terecht in de derde graad (cf. artikel 32, 4e lid). De dubbelzinnige situatie waarbij een twaalfjarige zowel in de tweede graad als in de derde graad les kan volgen, wordt door de wijziging uitgeklaard.

Onder meer naar aanleiding van het Vlor-advies werd toegevoegd dat het mogelijk blijft dat leerlingen die trager het basisonderwijs doorlopen, samen les kunnen volgen met hun klasgenoten. De toevoeging van een vierde lid maakt mogelijk dat leerlingen die ouder zijn dan elf jaar toch de tweede graad kunnen volgen, zolang ze ingeschreven zijn in het basisonderwijs.

Artikel 219

In het deeltijds kunstonderwijs zijn de leerlingen verplicht om aan de leeractiviteiten deel te nemen, tenzij ze om een gewettigde reden afwezig zijn. Schoolbesturen kunnen zelf de redenen voor gewettigde afwezigheden vaststellen en moeten ze opnemen in hun academiereglement.

Het Agentschap voor Onderwijsdiensten stelt aanzienlijke verschillen vast tussen academies onderling in de criteria die zij hanteren om te bepalen of een afwezigheid gewettigd is of niet. Sommige academies baseren zich op de lijst met redenen die de omzendbrief "Omkaderingsberekening en personeelsformatie in het deeltijds kunstonderwijs" als leidraad meegeeft. In andere academies volstaat een voorafgaandelijke kennisgeving door de leerling om zijn afwezigheid te wettigen.

Een leerling die meer dan een derde van de leeractiviteiten, georganiseerd tussen de start van het schooljaar en teldag voor de omkaderingberekening, ongewettigd afwezig is, is niet financierbaar (cf. art. 67. §2, derde lid). Aangezien de aanwezigheidsverplichting een criterium is om de financierbaarheid van leerlingen vast te stellen en dus een element vormt in de omkaderingsberekening levert een soepel aanwezigheidsbeleid een omkaderingsvoordeel op voor de academie, maar dit is wel nadelig voor de continuïteit van het leerproces.

De decreetwijziging machtigt de Vlaamse Regering om de redenen voor gewettigde afwezigheid vast te leggen voor de hele sector. De uniforme lijst garandeert de gelijke behandeling van alle academies in de controle van de aanwezigheidsverplichting. Door overleg met onderwijskoepels en directeursverenigingen kan de lijst met redenen voor gewettigde afwezigheid op maat van het dko worden samengesteld.

Artikel 220

Academies kunnen de aanvullende lestijden voor aanvangsbegeleiding samenleggen (art. 76/1, §3, van het dko-decreet). Daartoe richten ze een

samenwerkingsverband 'aanvangsbegeleiding' op dat bestaat uit twee of meer academies.

Een dergelijk samenwerking heeft als voordeel dat de beperkte middelen voor aanvangsbegeleiding, vaak één of twee lestijden per academie, efficiënter ingezet kunnen worden.

De wijzigingsbepaling maakt het mogelijk dat één academie het personeelslid aanstelt maar dat het personeelslid in alle academies van het samenwerkingsverband zijn opdracht kan uitoefenen. Het personeelslid kan zich daardoor meer specialiseren in aanvangsbegeleiding en hierin expertise opdoen. De Vlaamse Regering is conform artikel 76/1 §3 gemachtigd om de duur van de samenwerking, de vorm van overeenkomst waarmee het samenwerkingsverband wordt opgericht en de wijze en het tijdstip van mededeling van het samenwerkingsverband aan de overheid vast te leggen.

In zijn advies van 6 augustus 2020 over het besluit van De Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 mei 2018 betreffende het opleidingsaanbod, de organisatie, de personeelsformatie, de inning van het inschrijvingsgeld en de certificering van het deeltijds kunstonderwijs, waarin de voorliggende bepaling eerst was opgenomen, stelt de Raad van State dat de Vlaamse Regering niet gemachtigd is om de aanstelling en arbeidsvoorwaarden van het personeel te regelen.

Naar aanleiding van het advies wordt die bepaling in het dko-decreet ingeschreven. Dit artikel heeft uitwerking met ingang van 1 september 2020 zoals voormeld besluit van de Vlaamse Regering.

Artikel 221

De eerste en tweede categorie van rechthebbenden op het verminderd inschrijvingsgeld, werklozen en werkzoekenden, liggen in elkaars verlengde, maar zijn onderling niet goed af te bakenen. Dat zorgt voor discussies tussen leerlingen en secretariaatsmedewerkers van academies en het Agentschap voor Onderwijsdiensten.

De regelgeving is overgenomen uit de oude regelgeving voor het deeltijds kunstonderwijs van vóór het niveaudecreet, waardoor de formulering verouderd is. VDAB gebruikt de term "werklozen" niet meer, enkel nog "werkzoekenden".

De nieuwe eengemaakte categorie gaat uit van verplicht ingeschreven werkzoekenden die uitkeringsgerechtigd zijn. Zo wordt duidelijk dat vrijwillig ingeschreven werkzoekenden niet in aanmerking komen voor het verminderd inschrijvingsgeld, net als andere werkzoekenden die geen recht hebben op een uitkering. De formulering "of daarmee gelijkgestelden" wordt behouden omdat daarmee de schoolverlaters bedoeld worden.

Verder worden de rechthebbenden op het verminderd inschrijvingsgeld omwille van een beperking en de geldende bewijsstukken zoals bepaald in het organisatiebesluit dko (art. 48 §3) beter op elkaar afgestemd. Niet alle houders van de European Disability Card (EDC), die leerlingen met beperking kunnen voorleggen om hun recht op vermindering te staven, voldoen aan de huidige decretale voorwaarden:

- erkend zijn als persoon met een handicap en een tegemoetkoming van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid ontvangen;
- voor ten minste 66% arbeidsongeschikt zijn.

Omdat houders van de European Disability Card behoren tot de beoogde doelgroep wordt deze categorie van rechthebbenden toegevoegd.

Dit artikel wordt ingeschreven in afwachting van een betere afstemming van gegevensdeling tussen Onderwijs en Welzijn.

De Vlor vraagt om het verminderd inschrijvingsgeld voor kinderen mogelijk te maken als een van beide ouders aan die categorie voldoet, niet enkel het gezinshoofd.

Leerlingen zonder eigen inkomen die samenwonen in dezelfde leefeenheid met een rechthebbende (werkloze, leefloner, enz) hebben recht op het verminderd inschrijvingsgeld. Gezinshoofd speelt dus niet mee.

De Vlor vraagt ook om mogelijk te maken dat de EDC in het geval van volwassenen met een mentale beperking bijdraagt tot het recht op een individueel aangepast curriculum (IAC).

Er is een werkgroep gestart om de omzendbrief en de richtlijnen mbt attesten te verduidelijken. De PBD 's van de onderwijskoepels en GO! worden op de hoogte gebracht van de voortgang

Artikel 222, 223, 224, 1°, 229, 2° en 3°, 230 en 231

De indientermijn voor aanvragen van onderwijsbevoegdheden, geregeld in het organisatiebesluit deeltijds kunstonderwijs, is uiterlijk 1 maart. Die datum verschilt van de termijn voor aanvragen van programmaties die decretaal geregeld is en op uiterlijk 1 april ligt.

Het Agentschap voor Onderwijsdiensten merkt op dat de verwerkingstermijn tussen aanvraag en beslissing in het geval van programmaties zeer kort is. Bovendien leiden de verschillende deadlines voor het indienen van de aanvragen regelmatig tot verwarring bij de academies. In heel wat gevallen gaat een programmatie gepaard met een aanvraag van bijkomende onderwijsbevoegdheid. Wanneer één van beiden niet of te laat wordt aangevraagd, kan de oprichting niet doorgaan.

Het voorstel is om de indientermijn voor de aanvragen van onderwijsbevoegdheden en programmaties gelijk te trekken op 1 maart. Ook de indientermijn voor het melden van andere structuurwijzigingen zoals fusies, overnames en overheveling van structuuronderdelen die nu op 28 februari ligt, wordt omwille van de eenvormigheid op 1 maart gelegd. Om volledig coherent te zijn, wordt ook de aanvraagtermijn voor het indienen van een voorlopige erkenningsaanvraag voor een nieuwe academie vervroegd van 1 april naar 1 maart. Een dergelijke aanvraag is uiterst zeldzaam in het deeltijds kunstonderwijs.

Om te mogen programmeren moet een academie voor alle bestaande domeinen en structuuronderdelen op 1 februari de rationalisatienormen halen. De datum van 1 maart maakt het mogelijk om die voorwaarde te controleren.

Parallel met de aanpassingen aan de indientermijnen, wordt verouderde regelgeving die specifiek betrekking had op het eerste schooljaar van de inwerkingtreding van het decreet deeltijds kunstonderwijs opgeheven.

Artikel 224, 2° en 3°, 225, 226, 227

De eerste wijziging verduidelijkt de geldigheidsduur van een goedgekeurde programmatieaanvraag. In tegenstelling tot onderwijsbevoegdheid voor opties en muziekinstrumenten is in het decreet deeltijds kunstonderwijs tot nu toe geen vervalt termijn ingeschreven voor de programmatie van een academie, een domein of een structuonderdeel.

Daardoor gaan sommige academies ervan uit dat ze, eens ze goedkeuring verkregen hebben, zelf kunnen beslissen wanneer ze starten met de effectieve oprichting. Het uitstellen van een programmatie staat op gespannen voet met de programmatievoorwaarden. Eén van de voorwaarden luidt immers dat de bestaande domeinen en structuuronderdelen moeten voldoen aan de rationalisatienormen in het voorafgaande schooljaar. Het is ook mogelijk dat een gedeelte van de academie na verloop van tijd niet meer voldoet aan de erkenningsvoorwaarden.

Om daarover duidelijkheid te scheppen wordt in het artikel dat de aanvraagtermijn regelt (art. 111) een vervalt termijn bepaald. Als de oprichting niet plaatsvindt in het schooljaar na de goedkeuring, vervalt de goedkeuring. Het schoolbestuur kan evenwel een nieuwe aanvraag indienen.

De Vlor wil dat academies eerst de beslissing kennen alvorens te investeren in infrastructuur.

Om te kunnen programmeren moet er kwaliteitsvolle infrastructuur voorhanden zijn (= erkenningsvoorwaarde). Een programmatie kan niet worden toegestaan als niet voldaan is aan de erkenningsvoorwaarden.

Tegelijkertijd wordt een verouderde bepaling opgeheven.

Om een nieuw structuonderdeel te organiseren, moet een academie dat structuonderdeel programmeren en dus voldoen aan de programmatievoorwaarden en -normen (art. 116 en 117). De regelgeving laat toe dat een schoolbestuur een structuonderdeel gelijktijdig opricht op meer vestigingsplaatsen.

Er is een verschil tussen de programmatievoorwaarden van de oprichting van een domein (art. 115, §1) en een structuonderdeel (art. 117, §1). Om een nieuw

domein te mogen oprichten moet de academie de rationalisatienorm behalen in al haar reeds opgerichte domeinen. Om een nieuw structuuronderdeel te mogen oprichten moet de academie de rationalisatienorm behalen in al haar domeinen en structuuronderdelen. De voorwaarde om een structuuronderdeel op te richten is dus strenger dan de voorwaarde om een domein op te richten. Dat is niet logisch aangezien een domein oprichten een veel omvangrijkere programmatie inhoudt. Door de voorwaarden gelijk te leggen, wordt de regelgeving meer coherent. Inhoudelijk is te verdedigen dat een schoolbestuur pas overgaat tot de oprichting van een nieuw domein als de academie in al haar bestaande onderdelen, zowel domeinen als structuuronderdelen, haar levensvatbaarheid kan aantonen.

Sommige academies willen een structuuronderdeel in programmatie nog tijdens de oprichtingsperiode uitbreiden naar bijkomende vestigingsplaatsen, naar analogie van de regeling voor bestaande structuuronderdelen. Omwille van infrastructurele noodwendigheden kan een academie een volledig opgericht structuuronderdeel uitbreiden naar andere vestigingsplaatsen (art. 134, derde lid). De wijzigingsbepaling expliciteert dat dit voor structuuronderdelen in programmatie niet mogelijk is.

Ten slotte verduidelijkt de wijzigingsbepaling de toepassing van de programmatienormen. De programmatie van een structuuronderdeel gebeurt per vestigingsplaats. Als een schoolbestuur ervoor kiest om een structuuronderdeel op verschillende vestigingsplaatsen te programmeren, moet de programmatienorm in elke vestigingsplaats afzonderlijk bereikt worden, de leerlingen mogen niet opgeteld worden. De programmatie van het structuuronderdeel is voltooid als alle leerjaren zijn opgericht en de programmatienorm in elke vestigingsplaats bereikt is. Door die bepalingen te expliciteren, worden schoolbesturen aangespoord om doordachte keuzes te maken over de organisatie van hun onderwijsaanbod.

Voor een aantal structuuronderdelen is het mogelijk om verschillende trajecten met meer of minder leerjaren aan te bieden. Het schoolbestuur beslist autonoom om één of meer trajecten aan te bieden. De oprichting van een structuuronderdeel gebeurt leerjaar per leerjaar. De wijzigingsbepaling expliciteert hoe de pro rata programmatienorm berekend wordt als de academie meer trajecten organiseert in een structuuronderdeel en wanneer de oprichting in dat geval voltooid is.

Artikel 228

De wijzigingsbepaling regelt in artikel 126 van het decreet van 9 maart 2018 betreffende het deeltijds kunstonderwijs de rationalisatienorm voor een domein van de academie in Voeren. Op grond van artikel 129 zijn de structuuronderdelen van de academie van Voeren niet onderhevig aan de rationalisatienormen. Door een vergetelheid is bij de invoering van het vermelde decreet die (vóór het decreet bestaande) uitzondering niet meer doorgetrokken naar de domeinnorm, waardoor de hoogste norm, nl. die van academies gelegen in het Vlaamse Gewest, van toepassing is. De wijzigingsbepaling zet dit nu recht.

Artikel 229, 1°

Schoolbesturen kunnen hun aanbod in een bepaalde regio herorganiseren door een gedeelte van een academie af te splitsen van de ene academie en toe te voegen aan een andere. In de voorbije schooljaren zijn er kunstacademies gevormd door de overheveling van structuuronderdelen beeldende en audiovisuele kunsten naar een academie voor podiumkunsten. Ook de omgekeerde beweging is mogelijk, maar is nog niet voorgekomen.

Het onderwijslandschap dko is historisch gegroeid uit academies voor podiumkunsten enerzijds en academies voor beeldende kunsten anderzijds. In gemeenten met één academie bevindt zich vaak een vestigingsplaats van een andere academie die behoort tot een ander gemeentelijk schoolbestuur. Door de vestigingsplaats over te hevelen naar de academie wordt het schoolbestuur bevoegd voor het volledige deeltijds kunstonderwijs op zijn grondgebied. Lokale besturen die in het dko 90% van de schoolbesturen uitmaken, creëren via overheveling een efficiëntere bestuurlijke organisatie: eenvormig personeelsbeleid, gezamenlijk secretariaat. Ook voor de leerlingen betekent het samenbrengen van alle domeinen in één instelling dat er één aanspreekingspunt voor alle opleidingen deeltijds kunstonderwijs ontstaat.

Overheveling tussen academies van hetzelfde schoolbestuur is volgens de huidige regelgeving ook mogelijk. Als een schoolbestuur twee academies wil samenbrengen in één instelling is het logischer om een fusie doorvoeren.

Door de decreet wijziging wordt het voortaan enkel nog mogelijk om structuuronderdelen tussen verschillende schoolbesturen over te hevelen.

De Vlor adviseert om de inschatting van welke reorganisatie het meest aangewezen is (overhevelen kan tijdelijk zijn, fusie is definitief), over te laten aan de lokale autonomie.

Fusie en overheveling kunnen in se allebei definitief dan wel tijdelijk zijn. Wanneer vandaag verschillende schoolbesturen een structuuronderdeel overhevelen, leidt dat meestal tot een logisch geheel waar het beleidsvoerend vermogen over het aanbod op één grondgebied op één plek zit. Voor overheveling tussen verschillende academies van hetzelfde schoolbestuur (wat zich in de praktijk meestal zal voordoen in grote steden), is dat niet het geval; sterker nog: overheveling kan in dat geval tot versnippering leiden. Om structuuronderdelen van academies binnen één schoolbestuur een sterker beleidsvoerend vermogen te geven, is een fusie van academies dan ook een geschikter figuur.

Hoofdstuk 20. Wijzigingen van het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding

Artikel 232

Een Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB) wordt door de onderwijsinspectie doorgelicht op niveau van de instelling (op basis van het instellingsnummer) en niet op niveau van de inrichtende macht of het bestuur. Sommige CLB 's hebben eenzelfde inrichtende macht of bestuur. Bovendien werken heel wat CLB 's net gebonden en/of netoverschrijdend samen rond heel diverse thema's die al dan niet zijn opgelegd vanuit de regelgeving.

Een aantal centra met een gemeenschappelijke inrichtende macht of bestuur, werken voor leerlingenbegeleiding, hun personeelsbeleid, kwaliteitsbeleid... met dezelfde procedures; m.a.w., ze gedragen zich in de praktijk als gefusioneerde centra.

Op vraag van deze centra zelf en in overleg met de onderwijsinspectie wordt mogelijk gemaakt dat de doorlichting door de onderwijsinspectie kan georganiseerd worden op niveau van de gemeenschappelijke inrichtende macht of bestuur van deze centra. Dit betekent dat er slechts één doorlichtingsverslag wordt opgemaakt met een advies dat geldt voor elk centrum onder die gemeenschappelijke inrichtende macht of bestuur die/dat ervoor gekozen heeft om samen doorgelicht te worden. In het slechtste geval betekent dit, dat bij een negatief advies dat al deze centra hun erkenning en subsidiëring verliezen. Tot op heden werd er evenwel nog nooit een negatief advies voor een CLB uitgereikt.

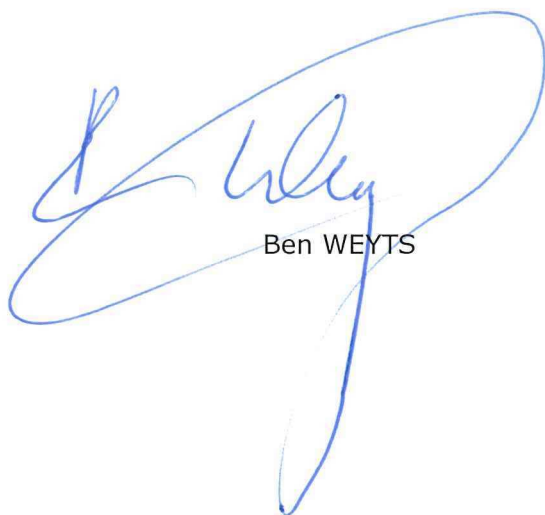
Dit initiatief houdt een planlastvermindering in voor zowel de betrokken CLB 's als de onderwijsinspectie.

De onderwijsinspectie bepaalt in overleg met de inrichtende macht of het bestuur en al de betrokken CLB 's of er een gemeenschappelijke doorlichting kan plaatsvinden. De gemeenschappelijke doorlichting kan enkel plaatsvinden mits akkoord van de onderwijsinspectie, de inrichtende macht, en de centra die mee willen stappen in deze manier van doorlichten. De centra onder het gemeenschappelijk bestuur die niet akkoord gaan worden individueel op instellingennummer doorgelicht.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized loop on the left and a more fluid, cursive script on the right, followed by a long vertical stroke extending downwards.

Ben WEYTS